

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA
O PLNĚNÍ
KONCEPCE ODDĚLENÍ PREVENCE
A HUMANITNÍCH ČINNOSTÍ 2018–2020

Platnost této koncepce byla prodloužena usnesením Zastupitelstva Jihočeského kraje č..10/2021/ZK-4 ze dne 11. 2. 2021 do konce roku 2021.

ZA ROK 2021

Koncepce OPHČ 2018–2020

SOUHRNNÉ INFORMACE

Informace o oddělení prevence a humanitních činností

Oddělení prevence a humanitních činností vzniklo pod odborem sociálních věcí a zdravotnictví Krajského úřadu Jihočeského kraje 1. 1. 2006. S ohledem na logickou provázanost konkrétních opatření a potřeb cílových skupin se v něm spojily náplně pracovníků, kteří jsou pověřeni řízením, koordinací a metodickým vedením v oblastech, které spolu souvisí tím, že se dotýkají prevence celého spektra společensky rizikových jevů. Jedná se o prevenci užívání návykových látek, prevenci rizikového chování, především ve školské populaci, prevenci sociálního vyloučení a prevenci kriminality.

Celkem mělo oddělení počátkem roku 2018 čtyři pracovníky:

- Krajský protidrogový koordinátor (souběžně vedoucí oddělení);
- Krajský školský koordinátor prevence rizikového chování;
- Koordinátor romských poradců;
- Manažer prevence kriminality.

V průběhu roku došlo k organizační změně v rámci Odboru sociálních věcí, oddělení prevence a humanitních činností bylo zrušeno a tři pracovníci byli zařazeni na oddělené sociálních služeb.

Aktuálně jsou jednotlivé činnosti rozděleny takto:

- Krajský protidrogový koordinátor (souběžně vykonává část náplně práce krajského školského koordinátora prevence rizikového chování);
- Manažer prevence kriminality (souběžně vykonává část náplně práce krajského školského koordinátora prevence rizikového chování);
- Koordinátor romských poradců.

Informace o Koncepci oddělení prevence a humanitních činností 2018–2020 (dále jen Koncepce OPHČ 2018–2020)

Navazuje na Koncepci oddělení prevence a humanitních činností na období 2015–2017, skládá se z těchto dílčích strategií (podle oblastí, na které je primárně zaměřeno Oddělení prevence a humanitních činností):

- Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje na období 2018–2020;
- Strategie prevence rizikového chování dětí a mládež Jihočeského kraje na období 2018–2020;
- Koncepce integrace romské menšiny v Jihočeském kraji 2018–2020;
- Koncepce prevence kriminality Jihočeského kraje na období 2018–2020.

Předcházející koncepční dokumenty:

- Koncepce OPHČ na období 2015–2017 byla schválena samosprávou Jihočeského kraje (usnesení zastupitelstva č. 385/2014/ZK-14 ze dne 18. 12. 2014).
- Koncepce OPHČ na období 2012–2014 byla schválena samosprávou Jihočeského kraje (usnesení zastupitelstva č. 165/2012/ZK-31 ze dne 15. 5. 2012).
- Koncepce OPHČ na období 2010–2011 byla schválena samosprávou Jihočeského kraje (usnesení zastupitelstva č. 500/2009/ZK ze dne 27. 10. 2009).

Tyto „Koncepce“ byly každoročně vyhodnocovány formou „Závěrečných zpráv o plnění Koncepce oddělení prevence a humanitních činností“.

Koncepce OPHČ 2018–2020

Byla schválena usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje č. 22/2018/ZK-11 ze dne 22. 2. 2018.

Tato Koncepce oddělení prevence a humanitních činností v první řadě vychází z „**Programu rozvoje Jihočeského kraje na období 2014–2020**“. Především se jedná o návaznost na prioritní osu 3 – Kvalitní infrastruktura, služby, prostředí a spolupráce pro posilování územní soudržnosti; opatření 3.1 – Kvalitní a dostupné veřejné služby

Dalším nejbližším souvisejícím strategickým dokumentem na úrovni Jihočeského kraje, na jehož výstupy tato „Koncepce“ v některých oblastech navazuje, je „Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje na období 2014–2016“, a následný SPRSS na období 2019–2021.

Podpora přímé práce s ohroženými skupinami, tedy podpora služeb a programů přímo v terénu byla zvolena jako jednoznačná priorita této „Koncepce“.

Dne 11. 2. 2021 byla platnost této koncepce prodloužena usnesením Zastupitelstva Jihočeského kraje do konce roku 2021 (č. usnesení 10/2021/ZK-4).

Jak „Koncepce“, tak Závěrečné zprávy o jejím plnění jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách Jihočeského kraje, sekce Krajský úřad, Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Informace k drogové problematice v Jihočeském kraji.

Přímý odkaz: <https://www.kraj-jihocesky.cz/krajsky-urad/odbor-socialnich-veci#informace-k-drogove-problematice-v-jihoceskem-kraji>

ZÁKLADNÍ INFORMACE O JEDNOTLIVÝCH STRATEGIÍCH

1/ OBLAST protidrogové politiky

Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje na období 2018–2020

Navazuje na Národní strategii protidrogové politiky na období 2010 až 2020, a Akční plán realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2016 až 2020.

2/ OBLAST prevence rizikového chování

Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže a Krajský plán prevence rizikového chování Jihočeského kraje na období 2015–2017

Navazuje na Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013–2018, a následující Národní strategii primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027, jejíž součástí jsou příslušné Akční plány realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže.

3/ OBLAST romské menšiny

Koncepce integrace romské menšiny v Jihočeském kraji 2015–2017

Navazuje na Koncepce politiky vlády vůči příslušníkům romské komunity napomáhající jejich integraci do společnosti a Zásady dlouhodobé Koncepce romské integrace do roku 2025.

4/ OBLAST prevence kriminality

Koncepce prevence kriminality Jihočeského kraje na období 2015–2017

Navazuje na Strategii prevence kriminality v České republice na léta 2016–2020.

OBLAST protidrogové politiky

Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje na období 2018–2020

ČÁST 1/ STRUČNÝ POPIS TÉTO OBLASTI ZA ROK 2020

1. 1. CÍLOVÉ SKUPINY

1.1 Vymezení obecně – popis cílových skupin

Obecně lze konstatovat, že tato strategie má za svůj cíl ovlivnit chování a rozhodování několika velmi rozdílných cílových skupin:

- PRIMÁRNÍ cílovou skupinou jsou osoby ohrožené závislostním chováním. Lze je, pro snazší orientaci, rozdělit do několika skupin:
 - jednotlivci, kteří dosud do styku s návykovými látkami nepřišli (nebo to nepředpokládáme, nebo to prostě nevíme), nicméně jsou z hlediska budoucího vývoje případným příklonem k užívání návykových látek ohroženi. Zde se jedná o nejmladší generaci – žáci a studenti základních a středních škol. Tito jsou především objektem služeb primární prevence. Za nejrizikovější věkovou kategorii lze v případě začátku užívání legálních návykových látek (tabák, alkohol) považovat děti ve věku 12–15 let, v případě nelegálních drog poněkud vyšší věkovou skupinu (typicky 15–18 let). Za optimální se považuje začít s preventivním působením (především ve smyslu výchovy ke zdravému životnímu stylu a zdravému sebehodnocení apod.) v nižších věkových skupinách.
 - jednotlivci, kteří již do styku s návykovými látkami přišli, užívají je rizikovým či společensky neakceptovatelným způsobem a jsou tímto jevem ohroženi; včetně jejich sociálního okolí (rodinní příslušníci, partneři). Tyto osoby jsou uživateli adiktologických služeb. Za nejrizikovější věkovou skupinu můžeme označit občany kraje ve věku 18–30 let, nejrizikovější skupinou z pohledu ochrany veřejného zdraví pak osoby, dlouhodobě problémově, především injekčně užívající nelegální návykové látky. Škodlivým užíváním nebo excesivními experimenty je dále výrazně ohrožena věková skupina 15–17 let. Patří sem i uživatelé alkoholu, oblast zneužívání léčiv a patologické hráčství (v širším slova smyslu nelátkové závislosti).
 - ŠIRŠÍ PRIMÁRNÍ cílovou skupinou jsou osoby, které tvoří sociální okolí obou výše jmenovaných podskupin (rodiče, partneři apod.).
- SEKUNDÁRNÍ cílovou skupinou jsou osoby či instituce, zainteresované na řešení této problematiky:
 - poskytovatelé adiktologických služeb (tzv. „drogové“ nebo protidrogové služby – pracují převážně s uživateli drog);
 - pedagogové, další výchovní pracovníci, ředitelé škol;
 - rodičovská veřejnost;
 - samosprávy obcí;
 - úředníci a další kompetentní osoby na příslušných institucích (samosprávné a správní orgány apod.);
 - poskytovatelé dalších služeb, souvisejících s touto problematikou (zdravotní, sociální, vzdělávací, zájmové).

Kvantifikace – odhady počtu ohrožených obyvatel kraje

Cílová skupina služeb primární prevence ve školském prostředí (údaje za školní rok 2016/2017 – počty dětí, tříd a škol; zdroj: ČSÚ):

předškolní vzdělávání	23 065 dětí	998 tříd	314 škol
základní vzdělávání	55 426 žáků	2 782 tříd	257 škol
středoškolské vzdělávání	27 076 žáků	1 224 tříd	90 škol
CELKEM	82 502 žáků, učňů a studentů		

Cílová skupina adiktologických služeb (kvalifikovaný odhad, založený na údajích z celostátní úrovně):

Jednotlivci, kteří již do styku s drogami přišli (zde je kvantifikace poměrně složitá, údaje nemohou být nikdy zcela přesné, vychází z kombinace celoplošných/ celonárodních výzkumů a kvalifikovaných odhadů)

- celoživotní prevalence užívání legální drogy (tj. užívání alespoň 1* za život) v ČR činí 61,4 % tabák a 82,3 % alkohol. V Jihočeském kraji můžeme předpokládat, že tuto zkušenost zažilo cca 256 500 osob / tabák, 344 000/ alkohol;
- celoživotní prevalence užívání psychoaktivních léků v ČR ve věkové kategorii 15–64 let činí 17,3 % (nejvíce byly zastoupeny sedativa a hypnotika, míra prevalence cca 10 %). V Jihočeském kraji můžeme předpokládat, že celoživotní prevalence činí cca 72 300 osob.
- Prevalence užívání psychoaktivních léků v posledním měsíci činila v době průzkumu měřítku ČR cca 10,5 %, tedy v kraji asi 43 900 osob;
- celoživotní prevalence užívání nelegální drogy (tj. užívání alespoň 1* za život) v ČR ve věkové kategorii 15–64 let činí 30,5 % (nejvíce byly zastoupeny konopné látky, míra prevalence 26,6 %; u ostatních látek je mnohem nižší (extáze 7,1 %, halucinogenní houby 5,4 %, pervitin 3,0 %). Skupiny uživatelů se prolínají, tedy nelze údaje o prevalenci jednotlivých druhů látek sčítat.). V Jihočeském kraji tedy můžeme předpokládat, že tuto zkušenost zažilo cca 127 500 osob.
- Prevalence užívání nelegálních návykových látek v posledním měsíci – tedy aktuální, činila v době průzkumu měřítku ČR cca 6,1 % (z toho nejvíce opět konopí – cca 5,5 %), tedy v kraji asi 25 500 osob;
- ... co se týče nelegálních drog, mezi kategoriemi „celoživotní prevalence“ a „problémový uživatel drog“ se nachází celá řada osob – obyvatel kraje, u kterých patří opakované užívání/ nebo víceméně pravidelné užívání nelegálních návykových látek (pochopitelně v řadě případů společně s těmi legálními) k jejich životnímu stylu. Pro tyto skupiny používáme v odborné terminologii názvy experimentátoři, rekreační uživatelé, pravidelní uživatelé nebo již problémový uživatelé drog, kteří spadají pod vymezení EMCDDA. Je velmi obtížné přesně vyčíslit, kolik osob v Jihočeském kraji by spadalo do těchto kategorií, přesto se domníváme, že kvalifikovaný odhad prevalence opakovaného užívání, nebo užívání blízkého se rizikového či škodlivému užívání nelegálních drog/ případně v kombinaci s léky nebo alkoholem by mohl činit až cca 30 000 osob/ rok.
- z toho počet „problémových uživatelů drog“ (podle starší definice EMCDDA injekční užívání jakékoli drogy a/nebo dlouhodobé a pravidelné užívání opiátů a/nebo kokainu a /nebo drog met-/amfetaminového typu). V celé ČR činil odhad za rok 2016 celkem 6,7 % dospělé populace. Pro Jihočeský kraj činil odhad 2 700 problémových uživatelů pervitinu a opioidů (cca 6,35 % populace 15–64 let), z toho 2 100 uživatelů pervitinu, celkem cca 2 00 injekčních uživatelů.
- Podle dalších ukazatelů (například údajů z nízkoprahových služeb) odhadujeme jako realitě bližší počet cca 2 200 – 2 400 osob (z toho cca 1 900 – 2 100 injekčních uživatelů);
- Co se týče uživatelů alkoholu, osob ohrožených nelátkovými závislostmi apod. – podrobněji viz např. text „Koncepce“.

Tabulka 1.1: Vývoj počtu klientů/ uživatelů drog (UD) a některých vybraných výkonů – nízkoprahové služby (terénní programy a kontaktní centra) v Jihočeském kraji (vybrané roky za období 2006–2021)

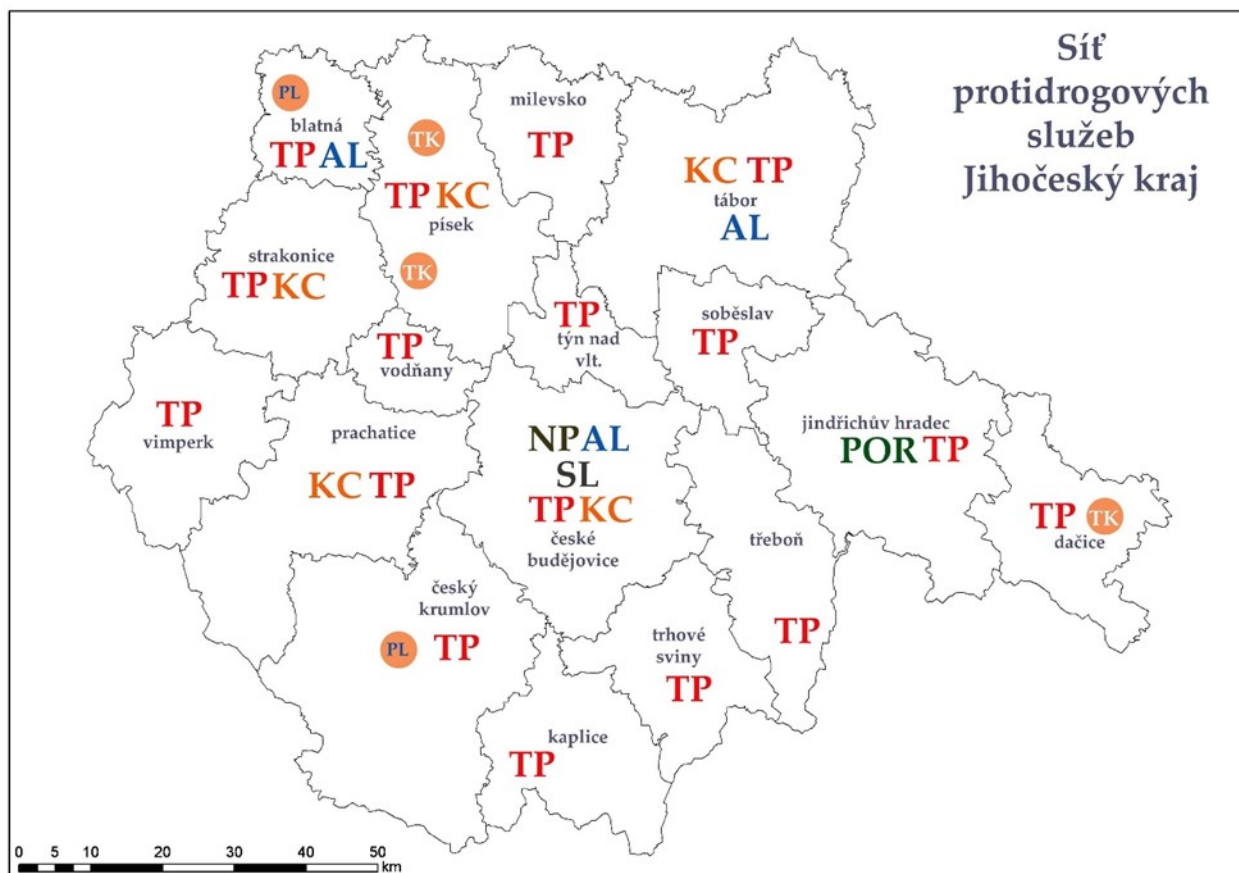
	2006	2010	2014	2018	2020	2021
Počet klientů / UD	1182	1675	2038	1623	1366	1497
počet prvních kontaktů	642	611	827	524	514	578
z toho injekčních uživatelů drog	872	1347	1535	1151	1030	1204
z toho se základní drogou heroin	32	40	91	12	11	14
z toho se základní drogou pervitin	615	1212	1335	1114	971	1056
z toho se základní drogou kanabinoidy	114	109	334	214	154	170
z toho se základní drogou Subutex, jiné opiáty	191	215	243	205	209	224
Počet neuživatelů, kteří využili alespoň jednu službu programu	250	339	283	241	145	98

Tabulka 1.2: Vývoj některých vybraných výkonů – nízkoprahové služby (terénní programy a kontaktní centra) v Jihočeském kraji (vybrané roky za období 2006–2021)

	2006	2010	2014	2017	2018	2020	2021
počet kontaktů	11173	21068	23577	23019	22962	23285	28528
počet výměn	7340	9708	9280	10299	10458	9684	9862
počet vyměněných JIS	140 965	242 833	318 503	326 240	350 557	456 466	498052

1. 2. PŘEHLED SLUŽEB

Mapa: Stav minimální sítě protidrogových služeb v Jihočeském kraji (stav k počátku roku 2018)

Vysvětlivky:

TP – terénní program podle standardů RVKPP

KC – kontaktní centrum podle standardů RVKPP

POR – odborné sociální poradenství (zákon č. 108/2006, o sociálních službách), změna – od roku 2019 certifikovaná služba dle Standardů RVKPP – ambulantní léčba (AL). Týká se Jindřichohradecka

SL – substituční léčba podle standardů RVKPP

AL – ambulantní léčba podle standardů RVKPP (Adiktologická poradna Prevent České Budějovice – od r. 2019 přibyla detašovaná pracoviště ve městech Strakonice a Prachatice, Poradna pro nelátkové závislosti Č. Budějovice; AL při zařízení „Auritus – centrum pro lidi ohrožené drogou“ (Farní charita Tábor)

PL – psychiatrická léčebna

TK – terapeutická komunita podle standardů RVKPP

Pozn.: Podrobnější údaje o službách viz příslušné Výroční zprávy o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje.

1. 3. FINANCOVÁNÍ SLUŽEB (JIHOČESKÝ KRAJ; z vlastního rozpočtu)

Tabulka 1.3: Služby primární prevence, podpora Jihočeského kraje za období 2019–2021 (v Kč)

poskytovatel	působnost – region	2019	2020	2021
Do Světa	Primární prevence pro region Strakonice	202 950	170 000	200 000
Do Světa	Primární prevence pro region Č. Budějovice	247 500	200 000	200 000
Do Světa	Primární prevence pro region Tábor	202 950	140 000	130 000
Do Světa	Primární prevence pro region Písecko	202 950	150 000	124 700
Portus	Primární prevence pro region Prachatice	181 300	170 000	168 000
Portus	Selektivní primární prevence	129 150	85 000	87 000
PorCeTa	Primární prevence pro region Tábor	165 200	130 000	100 000
METHA	PP pro region Jindřichův Hradec	168 000	105 000	90 300
Jihočeský kraj CELKEM		1 500 000	1 150 000	1 100 000

Tabulka 1.4: Služby pro osoby ohrožené závislostí (s krajskou spádovostí), podpora ze strany Jihočeského kraje za období 2019–2021 (v Kč, včetně DP „Krajský dotační program na podporu sociálních služeb pro rok 2021“)

poskytovatel	popis služby	2019	2020	2021
CPDM	Terénní program Českokrumlovsko	200 000	200 000	250 000
Arkáda	Kontaktní centrum (KC) Písek	592 780	500 000	500 000
Arkáda	TP Písecko	150 000	100 000	100 000
FCH Tábor	KC Tábor	790 000	1 195 000	991 000
PREVENT 99	KC České Budějovice	590 000	690 000	600 000
PREVENT 99	KC Prachatice	550 000	450 000	550 000
PREVENT 99	KC Strakonice	680 000	600 000	260 000
PREVENT 99	TP ČB, PT, ST, Tábořsko	570 000	789 454	755 000
PREVENT 99	Substituční centrum Prevent	590 000	750 000	750 000
PREVENT 99	Doléčovací centrum Prevent	590 000	465 000	400 000
PREVENT 99	Adiktologická poradna Prevent	800 000	1 040 000	805 000
PREVENT 99	Adiktologické služby ve vězeňství	97 220	60 000	61 000
PREVENT 99	Poradna pro nelátkové závislosti	nežádali	50 000	50 000
METHA	Adiktologická poradna (J. Hradec)	100 000	85 000	85 000
CELKEM		6 300 000	6 974 454	6 157 000

Tabulka 1.5: Služby pro osoby ohrožené závislostí (s celostátní spádovostí), podpora ze strany Jihočeského kraje za období 2019–2021 (v Kč)

poskytovatel	popis služby	2019	2020	2021
Sananim	TK Němčice	200 000	190 000	190 000
Sananim	TK Karlov	300 000	200 000	200 000
Společnost Podané ruce	TK v Podcestném mlýně	200 000	190 000	190 000
CELKEM		700 000	580 000	580 000

ČÁST 2/ CÍLE A PRIORITY V TÉTO OBLASTI

Obecný cíl: Snižít a/nebo stabilizovat užívání všech typů drog a potencionální rizika a škody, které mohou jednotlivcům a společnosti v důsledku jejich užívání nastat.

Specifické cíle vycházející ze SWOT analýz, vztahených k situaci v Jihočeském kraji:

Udržet roli kraje jako odborného koordinačního orgánu v oblasti závislostí, pro všechny oblasti spolupráce:

Spolupráce se samosprávami obcí/ obecními úřady na území kraje:

Prohloubit partnerskou komunikaci mezi obcemi a krajem; Posílit spolupráci s obcemi Jihočeského kraje v oblasti spolufinancování této problematiky; Podporovat místní protidrogové koordinátory jako odborníky na tuto problematiku, a obecně koordinaci protidrogové politiky na místní úrovni.

Spolupráce s centrální úrovní:

Pokračovat ve výměně informací se subjekty na národní úrovni, především s RVKPP; Spolupracovat se subjekty na národní úrovni v otázce financování adiktologických služeb, a zjednodušení administrativních procesů; Spolupracovat, především s RVKPP, na udržení modelu adiktologických služeb, založeném na odbornosti a specifčnosti jednotlivých přístupů, při zachování potřebné multidisciplinarity.

Spolupráce s poskytovateli adiktologických služeb/ služeb prevence na území kraje:

Udržení stávajícího systému spolupráce s poskytovateli služeb – vzájemná informovanost, respektování; Průběžné konzultace k systému financování adiktologických služeb v Jihočeském kraji; Podpora poskytovatelů služeb, zařazených v Minimální síti adiktologických služeb, na centrální úrovni.

Spolupráce na úrovni kraje/ krajského úřadu:

Udržet roli Jihočeského kraje v oblasti spolufinancování této problematiky; Prosazovat tuto problematiku do tvorby strategických dokumentů Jihočeského kraje; Aktivní spolupráce s odborem sociálních věcí v oblasti sociálního segmentu adiktologických služeb, a na přípravě a realizaci souvisejících strategických dokumentů; Aktivní spolupráce s odborem zdravotnictví v oblasti ochrany veřejného zdraví, prosazování specifických zdravotnických intervencí a na přípravě a realizaci souvisejících strategických dokumentů; Aktivní spolupráce s odborem školství v oblasti preventivního působení, a na přípravě a realizaci souvisejících strategických dokumentů.

SPOLEČNÉ: Rolí kraje v realizaci protidrogové politiky je především zprostředkovávat informace, napomáhat koordinovat kroky v jednotlivých specifických oblastech mezi všemi výše popsanými hlavními aktéry protidrogové politiky, důsledně plnit roli důležitého koordinačního článku mezi národní a místní úrovní, při zachování odbornosti přístupu a reflektování místních specifik a možností.

1 A. Oblast primární prevence – služby a aktivity zaměřené na neuživitele návykových látek

Priorita 1.1/ Podpora odborně způsobilých služeb zařazených na základě jejich potřebnosti do minimální sítě protidrogových služeb na území Jihočeského kraje

Priorita 1.2/ Evaluace výkonnosti a dostupnosti služeb, zařazených v síti. Průběžná identifikace případných nových potřeb (zjišťování potřebnosti) v oblasti primární prevence

1 B. Oblast adiktologických služeb – služby a aktivity zaměřené na uživatele návykových látek a jejich sociální okolí

Priorita 1.3/ Podpora odborně způsobilých služeb zařazených na základě jejich potřebnosti do minimální sítě protidrogových služeb

Priorita 1.4/ Evaluace výkonnosti a dostupnosti služeb, zařazených v síti služeb. Průběžná identifikace případných nových potřeb (zjišťování potřebnosti) v oblasti zdravotně sociálních služeb.

2. Oblast koordinace – spolupráce s dalšími subjekty na krajské úrovni

Priorita 2.1/ Udržení a optimalizace stávajícího systému koordinace protidrogové politiky Jihočeského kraje

Priorita 2.2/ Aktivní spolupráce s obcemi na rozvoji koordinace protidrogové politiky na místní úrovni

3. / Oblast spolupráce s centrálními institucemi

Priorita 3.1/ Udržení a optimalizace stávajícího systému koordinace protidrogové politiky Jihočeského kraje ve vztahu k centrálním institucím

Priorita 3.2/ Aktivní spolupráce s národní úrovní na plnění Akčního plánu realizace Národní strategie protidrogové politiky na období 2016 až 2018

4. Oblast vzdělávání

Priorita 4.1/ Vzdělávání – iniciace a podpora

5. Oblast Informace – výzkum – hodnocení

Priorita 5.1/ Shromáždování a publikace informací o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje

6. Oblast Financování

Priorita 6.1/ Zajištění spolufinancování služeb v oblasti protidrogové politiky z rozpočtu Jihočeského kraje

Priorita 6.2/ Aktivní spolupráce na zajištění spolufinancování služeb v oblasti protidrogové politiky z ostatních zdrojů

ČÁST 3/ VLASTNÍ VYHODNOCENÍ ZA ROK 2021

1 Oblast podpory přímé práce s cílovou skupinou	
1. A Oblast primární prevence – služby a aktivity zaměřené na neuzivatele návykových látek	
Priorita 1.1	Podpora odborně způsobilých služeb zařazených na základě jejich potřebnosti do minimální sítě protidrogových služeb na území Jihočeského kraje
Opatření 1.1.1	Finanční podpora služeb, zařazených na základě potřeb jednotlivých regionů kraje a odborné způsobilosti programů do minimální sítě služeb.
Postup	<i>Finanční podpora konkrétních služeb z rozpočtu kraje, prostřednictvím specificky zaměřeného dotačního programu Jihočeského kraje.</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – každoročně</i>
Výstupy/ výsledky	<i>Počet realizovaných programů/ aktivit. Objem vydaných finančních prostředků kraje.</i>
Vyhodnocení	<p>SPLNĚNO: V roce 2020 bylo z rozpočtu Jihočeského kraje podpořeno celkem 8 projektů (4 poskytovatelé) specifické primární prevence, z toho 6 programů všeobecné primární prevence, jeden program selektivní primární prevence, část z jednoho projektu tvořily aktivity indikovaná prevence. Všechny podpořené programy byly v minulosti certifikovány dle standardů MŠMT. Jednalo se o dlouhodobé poskytovatele programů, se sídlem v Jihočeském kraji. Podpora byla realizována prostřednictvím dotačního programu „Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje v roce 2021“. Celková původní alokace DP činila 7 mil. Kč. Program byl vyhlášen usnesením Rady Jihočeského kraje č. 81/2020/RK-2 ze dne 1. 12. 2020.</p> <p>Podporované aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dlouhodobé a ucelené programy zacílené prioritně na oblast „Prevence v adiktologii – kouření, alkohol, léky a netolerované drogy, hráčství, jiné návykové látky“ v regionech Jihočeského kraje; • vzdělávací a informativní programy pro pedagogy, rodiče, případně další subjekty, zaměřené na prevenci závislosti ve školní populaci; • programy pro rizikové skupiny mládeže zaměřené na prevenci v adiktologii, realizované mimo školská zařízení. <p>Výše vynaložených prostředků na podporu těchto aktivit z rozpočtu Jihočeského kraje činila v roce 2021 celkem 1,1 mil. Kč (v roce 2019 celkem 1,5 mil. Kč, v roce 2020 celkem 1,15 mil. Kč).</p> <p>Pozn.: Do dotačních programů kraje je zařazen dotační program „Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji“, kde je možné žádat finanční prostředky na realizaci certifikovaných programů primární prevence (žadatelé jsou školy). Celková alokace DP pro rok 2021 činila 0,5 mil. Kč. Oblasti primární prevence se týká aktivita „Podpora programů specifické primární prevence pro žáky a studenty tematicky zaměřených na tyto oblasti: agrese, šikana, kyberšikana, násilí, vandalismus, extremismus, rasismus a xenofobie, krádeže atd.“ V roce 2021 byly úspěšnými žadateli v oblasti PP celkem tři školy, schválená celková částka činila 60 000 Kč.</p>
Opatření 1.1.2	Koordinační podpora služeb (spolupráce se samosprávami obcí, komunikace s centrálními orgány, podpora u dalších možných zdrojů finančních prostředků)
Postup	<i>Vyjednávání se zástupci obcí, podpora poskytovatelů služeb odbornými argumenty při získávání finančních prostředků, obhajobě odbornosti a potřebnosti jejich práce. Komunikace s orgány na centrální úrovni – především MŠMT (zde především prostřednictvím koordinátora prevence rizikového chování).</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně</i>
Výstupy/ výsledky	<i>Počet realizovaných aktivit (jednání se zástupci samospráv, centrálními orgány).</i>
Vyhodnocení	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V oblasti primární prevence krajský protidrogový koordinátor spolupracuje s krajským školským koordinátorem prevence rizikového chování, další informace o činnosti a aktivitách v této oblasti lze nalézt v hodnocení plnění oblasti Strategie prevence rizikového chování. Součástí koordinace v oblasti finančního zajištění této oblasti je mj. i účast krajského protidrogového koordinátora na příslušné výběrové komisi DP Jihočeského kraje, spolupráce se školským koordinátorem na hodnocení projektů v rámci dotačního řízení MŠMT, nebo na hodnocení projektů</p>

	v oblasti prevence kriminality apod. V roce 2021 byly tyto aktivity z důvodu nastavení protiepidemických opatření v souvislosti s pandemií Covid-19 omezeny. Od září 2021 protidrogový koordinátor zastává funkci krajského školského koordinátora prevence rizikového chování (společně s manažerkou prevence kriminality), tudíž koordinace s touto oblastí je přímočařejší.
--	--

Priorita 1.2	Evaluace výkonnosti a dostupnosti služeb, zařazených v síti. Průběžná identifikace případných nových potřeb (zjišťování potřebnosti) v oblasti primární prevence.
Opatření 1.2.1	Průběžné zjišťování dostupnosti a vyhodnocování efektivity podporovaných služeb.
Postup	<i>Vyhodnocování údajů od poskytovatelů služeb, informací ze škol, místní úrovně. Konzultace se školským koordinátorem prevence RCH.</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – každoročně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Zjištěný stav poskytování služeb PP, počet škol, na kterých jsou programy realizovány, počet programů, jejich účastníků.</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Sledování výkonnosti služeb je pravidelnou součástí Výroční zprávy Jihočeského kraje o realizaci protidrogové politiky (pro období za rok 2021 bude jako každoročně předložena samosprávě kraje a zveřejněna na webových stránkách kraje). Dostupnost služeb v jednotlivých regionech je dlouhodobě zajištěna nastavením dotačního programu, zohledněním regionální distribuce jednotlivých programů. Finanční prostředky, poskytované ze strany Jihočeského kraje a MŠMT (případně nově RVKPP – primární prevence v oblasti závislosti), jsou víceméně stabilním pilířem financování služeb primární prevence, nepokrývají však plně potřebu v této oblasti. Aktuální spoluúčast Jihočeského kraje na nákladech jednotlivých služeb činí odhadem cca 30 %, dalším příspěvatelem je MŠMT (RVKPP). Zbývající prostředky si žadatelé opatřují od obcí, případně formou přímých (zpravidla částečných) úhrad od jednotlivých škol. Finanční prostředky, poskytnuté Jihočeským krajem nepokrývají všechny potřeby škol v jednotlivých regionech, nicméně svou pravidelností a předvídatelností dlouhodobě působí jako významný stabilizační faktor. Tyto prostředky (v aktuálním objemu) již nelze považovat za dostatečné.
Opatření 1.2.2	Na základě ověřených informací pokrytí identifikovaných potřeb (rozšíření nabídky a kapacity služeb)
Postup	<i>Porovnání reálně realizovaných programů a aktivit s žádoucím stavem (zjištění kombinací expertního odhadu a komunikace se školami a obcemi, koordinátorem prevence RCH). Zohlednění regionálních specifíků.</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Doložené rozšíření poskytování služeb PP na základě vyhodnocení jejich potřebnosti a aktivní politiky kraje.</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V několika uplynulých letech se sice podařilo udržet stávající, odborně způsobilé služby, nicméně rozšíření nabídky programů je v této chvíli reálně pouze díky schopnosti jednotlivých škol nebo jejich zřizovatelů (obcí) výrazněji služby primární prevence spolufinancovat ze svých rozpočtů. Porovnání reálně realizovaných programů a aktivit s žádoucím stavem: V Jihočeském kraji je dlouhodobě cca 4 000 školních tříd (ZŠ a SŠ), z toho cca 2 800 tříd ZŠ. Jeden z výstupů projektu VYNSPI-1 (Miovský et al., 2015) definuje návrh potřeby realizace specifických preventivních aktivit pro oblast závislosti na celkem 10 hodin/ za 9 ročníků, tj. zjednodušeně cca 1 hodina/ třída/ rok. Celkem je návrh nastaven na 56 hodin preventivního působení, tj. cca 6 hod./ třída/ rok. Pro SŠ není tento údaj navržen, nicméně předpokládáme obdobnou časovou dotaci. Při akceptaci tohoto odhadu by bylo potřebné realizovat min. 4 000 hodin preventivních aktivit pouze v oblasti závislosti ročně, a 24 000 hodin všech typů preventivních programů. Poskytovatelé programů primární prevence v kraji (pouze podpoření z DP Jihočeského kraje) vykazali za rok 2020 celkem 866 hodin přímé práce pro všechny oblasti prevence (necelá 4% předpokládané potřeby). Mimo tyto projekty jsou ovšem realizovány i další preventivní aktivity, podpořené z jiných zdrojů, a realizované dalšími subjekty. Aktuálně odhadujeme naplnění výše uvedené kvalifikované potřeby na úrovni cca 10 %.

1 Oblast podpory přímé práce s cílovou skupinou	
1. B Oblast adiktologických služeb – služby a aktivity zaměřené na uživatele návykových látek a jejich sociální okolí	
Priorita 1.3	Podpora odborně způsobilých služeb zařazených na základě jejich potřebnosti do minimální sítě protidrogových služeb na území Jihočeského kraje
Opatření 1.3.1	Finanční podpora služeb, zařazených na základě potřeb jednotlivých regionů kraje a odborné způsobilosti programů do minimální sítě služeb
Postup	<i>Finanční podpora konkrétních služeb z rozpočtu kraje, prostřednictvím specificky zaměřeného dotačního programu Jihočeského kraje.</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – každoročně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Počet realizovaných služeb podle regionů, cílových skupin. Objem vydaných finančních prostředků kraje.</i>
Vyhodnocení	<p>SPLNĚNO</p> <p>Pro rok 2021 byl vyhlášen dotační program „Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje 2021“ i pro tento segment služeb (viz Opatření 2, Podpora sekundární a terciární prevence (služby pro UD). Stabilizace a podpora služeb, zařazených do Minimální sítě protidrogových služeb na území Jihočeského kraje v oblasti sekundární a terciární prevence drogových závislostí. Jedná se o služby realizované podle standardů RVKPP. Tyto služby mohou být souběžně registrované jako služby sociální, podle zákona č. 108/2006 o sociálních službách, případně registrované jako poskytovatelé zdravotnických služeb). Celková původní alokace DP činila 7 mil. Kč. Program byl vyhlášen usnesením Rady Jihočeského kraje č. 81/2020/RK-2 ze dne 1. 12. 2020. Definované dotační priority pro rok 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> • terénní programy; • kontaktní a poradenské služby („kontaktní centra“); • ambulantní léčba („odborné sociální poradenství“); • rezidenční péče v terapeutických komunitách („terapeutické komunity“); • doléčovací programy („služby následné péče“); • substituční léčba („odborné sociální poradenství“); • adiktologické služby ve vězení („odborné sociální poradenství“). <p>Celkem podpořeno 16 projektů/ služeb v celkové výši 5 900 000 Kč.</p> <p>Poskytovatelé adiktologických služeb si mohli požádat i o podporu v DP „Krajský dotační program na podporu sociálních služeb pro rok 2021“. Program je dlouhodobě určen na podporu a spolufinancování sociálních služeb (z vlastních prostředků kraje), které jsou poskytovány na území Jihočeského kraje v souladu se Střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje a Akčním plánem Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Jihočeského kraje pro rok 2021.</p> <p>Adiktologické (sociální) služby, poskytované cílové skupině osoby ohrožené závislostí, byly v tomto DP podpořeny v souhrnné výši 837 000 Kč.</p>
Opatření 1.3.2	Koordinační podpora služeb (spolupráce se samosprávami obcí, komunikace s centrálními orgány, podpora u dalších možných zdrojů finančních prostředků)
Postup	<i>Vyjednávání se zástupci obcí, podpora poskytovatelů služeb odbornými argumenty při získávání finančních prostředků, obhajobě odbornosti a potřebnosti jejich práce. Komunikace s orgány na centrální úrovni – především RVKPP.</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Počet realizovaných aktivit (jednání se zástupci samospráv, centrálními orgány, poskytovateli služeb).</i>
Vyhodnocení	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ:</p> <p>I v roce 2021 proběhly aktivity, zaměřené na podporu adiktologických služeb v Jihočeském kraji. Pokračoval proces systematického spolufinancování protidrogových služeb z úrovně samospráv/ obcí Jihočeského kraje. Hlavní výsledky této aktivity: Zapojilo se 101 obcí (v tom všichni členové Svazku obcí Blatenska), celková finanční spoluúčast obcí činila 2 942 544 Kč (rok 2020 – 2 931 705 Kč) pro certifikované služby, zařazené v minimální síti protidrogových služeb kraje. Podrobnější údaje jsou obsaženy v samostatné příloze této zprávy. Pro rok 2022 předpokládáme pokračování této aktivity, k datu zpracování této zprávy proběhlo oslovení obcí se žádostí o poskytnutí dotace. Přehledné informace k této oblasti koordinace protidrogové politiky jsou pravidelně zveřejňovány na webových stránkách</p>

	<p>Jihočeského kraje, věnovaných protidrogové problematice.</p> <p>Na národní úrovni se krajský koordinátor účastnil jednání v rámci Výboru regionů RVKPP. Dále se účastnil na dotačních řízeních RVKPP, tedy hlavních příspěvatele do systému poskytování služeb v oblasti závislostí. V případě dotací na podporu sociálních služeb (ze státního rozpočtu, dříve MPSV) proběhly konzultace přímo v rámci odboru sociálních věcí, na úrovni kraje.</p> <p>Na úrovni kraje se koordinátor dále účastnil na jednání (příprava odborných podkladů) dotační komise DP Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje.</p>
Priorita 1.4	Evaluace výkonnosti a dostupnosti služeb, zařazených v síti. Průběžná identifikace případných nových potřeb (zjišťování potřebnosti) v oblasti primární prevence.
Opatření 1.4.1	Průběžné zjišťování dostupnosti a vyhodnocování efektivity podporovaných služeb.
Postup	<i>Vyhodnocování údajů od poskytovatelů služeb, informací z místní úrovně. Konzultace s OSOV (oblast SPRSS, plánování sociálních služeb).</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – každoročně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Zjištěný stav poskytování služeb, počet služeb v jednotlivých regionech dle jejich dostupnosti, statistické údaje o poskytování služeb (počet klientů, výkonů).</i>
Vyhodnocení	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ:</p> <p>Protidrogový koordinátor každoročně shromažďuje a vyhodnocuje údaje od poskytovatelů služeb, místních koordinátorů, obcí a z jiných zdrojů, a v návaznosti na dostupné finanční zdroje koordinuje pokrytí potřeb kraje službami, především prostřednictvím účasti na posuzovacích či rozhodovacích procesech na krajské i celostátní úrovni (dotační řízení RVKPP, MZ, spolupráce na dotačním řízení MPSV na úrovni odboru apod.).</p>
Opatření 1.4.2	Na základě ověřených informací pokrytí identifikovaných potřeb (rozšíření nabídky a kapacity služeb)
Postup	<i>Porovnání reálně poskytovaných služeb s žádoucím stavem (zjištění kombinací expertního odhadu a s obcemi, poskytovateli služeb). Zohlednění regionálních specifik, velikosti příslušných cílových skupin, potřeby optimální dostupnosti.</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Doložené rozšíření poskytování adiktologických služeb na základě vyhodnocení jejich potřebnosti a aktivní politiky kraje.</i>
Vyhodnocení	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ:</p> <p>V roce 2021 se připravovaly změny v síti sociálních služeb (tedy i služeb adiktologických) na území Jihočeského kraje, především na Tábořsku a Písecku. Na Tábořsku přibyl nový poskytovatel – ANA, z. ú. (služby ambulantní léčba a následná péče ambulantní, zahájení jejich poskytování k 1. 1. 2022), Charita Tábor spustila plnohodnotné poskytování terénního programu jako samostatné služby podle zákona o sociálních službách také k počátku roku 2022. Na Písecku bylo k 1. 1. 2022 zahájeno poskytování služby ambulantní léčba (Arkáda – sociálně psychologické centrum). Těmito kroky se opět zvýšila dostupnost adiktologických programů pro obyvatele Jihočeského kraje, stav sítě adiktologických služeb se blíží optimálnímu stavu.</p> <p>Dalším dlouhodobě plánovaným krokem k rozvoji sítě je nízkoprahových služeb na Jindřichohradecku (vznik kontaktního centra, v roce 2021 probíhala jednání mezi vybraným poskytovatelem a městem J. Hradec, otevření nové služby s plnohodnotným provozem je plánováno k 1. 1. 2023).</p>

2 Oblast koordinace – spolupráce s dalšími subjekty na krajské úrovni	
Priorita 2.1	Udržení a optimalizace stávajícího systému koordinace protidrogové politiky Jihočeského kraje
Opatření 2.1.1	Udržení stávajícího systému koordinace v Jihočeském kraji prostřednictvím krajské protidrogové koordinační skupiny
Postup	<i>Udržení systému koordinace, systematický přenos informací, průběžně získávaná zpětná vazba od obcí směrem k optimalizaci krajské politiky, podle aktuálních potřeb obcí (samospráv).</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Počet jednání KPKS, projednaná a konzultovaná témata. Udržení rovnoměrného zastoupení obcí/ regionů.</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO: V roce 2021 neproběhlo žádné prezenční jednání Krajské protidrogové koordinační skupiny. Důvodem byla omezení, vyplývající z protiepidemických opatření (konkrétně pak vnitřní pravidla jednotlivých institucí – omezení možnosti k jednání, omezení pracovních cest apod.). Probíhaly individuální konzultace k jednotlivým tématům (telefonicky, e-mailem), nejvíce pak k připravované strategii kraje v oblasti protidrogové politiky na další období. V ní je jako jeden z prioritních úkolů stanovena aktualizace složení KPKS. Bude naplněno v průběhu roku 2021.
Opatření 2.1.2	Systematičtější zapojení zástupců samospráv a poskytovatelů služeb do práce krajské protidrogové koordinační skupiny
Postup	<i>Průběžně akceptovaná zpětná vazba od obcí a poskytovatelů adiktologických služeb, jejich intenzivnější zapojení do procesu optimalizace krajské protidrogové politiky vzhledem k aktuálním potřebám v této oblasti</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Změny ve složení KPKS, jejich dopad na projednávaná a konzultovaná témata. Účast přizvaných externích odborníků, zástupců poskytovatelů služeb, samospráv obcí.</i>
Vyhodnocení	NEPLNĚNO: V roce 2021 neproběhlo žádné KPKS. Aktuálně zastupuje poskytovatele služeb jedna osoba (pan Michal Němec, souběžně místní protidrogový koordinátor města Strakonice a ředitel organizace PREVENT 99), samosprávy zastupuje také jedna osoba (paní Kateřina Malečková, souběžně místní protidrogový koordinátor města Strakonice a starostka města Blatná). Bude v souvislosti s platností nové krajské protidrogové strategie nastaveno v průběhu roku 2022.
Priorita 2.2	Aktivní spolupráce s obcemi na rozvoji koordinace protidrogové politiky na místní úrovni
Opatření 2.2.1	Metodická a koordinační podpora kraje obcím v případě specifických přístupů k protidrogové politice na místní úrovni
Postup	<i>Efektivnější provázanost protidrogové politiky na místní a krajské úrovni, podpora obcí spolupodílejících se na realizaci protidrogové politiky kraje. Osobní, telefonické konzultace, účast PK na jednáních orgánu obcí</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Aktuálně platné strategické dokumenty obcí (protidrogová strategie, komunitní plán, plán místního rozvoje apod.) se vztahem k protidrogové politice, konzultované s PK</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: I v průběhu roku 2021 byla obcím/ místním protidrogovým koordinátorům k dispozici nabídka dílčích konzultací. K účasti na jednání orgánů obcí/ samospráv nebyl v roce 2021 protidrogový koordinátor přizván.
Opatření 2.2.2	Zprostředkování efektivnějšího přenosu informací a intenzivnější spolupráce mezi obcemi, poskytovateli služeb a dalšími subjekty (např. školami) v oblasti protidrogové politiky
Postup	<i>Zlepšení spolupráce obcí se školami v oblasti prevence rizikového chování, v dalších oblastech mezi obcemi a poskytovateli služeb obecně. Osobní, telefonické konzultace, účast PK na jednáních orgánu obcí</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Uskutečněná jednání (školní metodici, vedení škol, obce, kraj apod.). Realizovaná</i>

Výsledky	<i>metodická podpora pro jednotlivé, konkrétní obce (na základě jejich požadavků)</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V rámci své pracovní náplně komunikaci se školními metodiky a vedením škol zajišťoval především krajský koordinátor prevence rizikového chování. V roce 2021 neproběhly žádné metodické konzultace s obcemi v této oblasti – nebyly vyžádány.

3 Oblast spolupráce s centrálními institucemi	
Priorita 3.1	Udržení a optimalizace stávajícího systému koordinace protidrogové politiky Jihočeského kraje ve vztahu k centrálním institucím
Opatření 3.1.1	Posílení přenosu informací z krajské úrovně směrem k úrovni celostátní (RVKPP a další subjekty), zapojení kraje do pracovních a poradních orgánů na celostátní úrovni
Postup	<i>Poskytováním validních informací zvyšovat povědomí centrálních orgánů a dalších institucí (vzdělávacích, vědeckých apod.) o úrovni protidrogové politiky v Jihočeském kraji (zohlednění potřeb obyvatel kraje, konkrétních poskytovatelů služeb atp.).</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Počet uskutečněných jednání a účastí na aktivitách realizovaných na národní úrovni</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Krajský protidrogový koordinátor Jihočeského kraje v této oblasti intenzivně spolupracuje především s odborem protidrogové politiky Úřadu vlády ČR (sekretariát Rady vlády pro koordinaci protidrogové politiky). Je stabilním členem Výboru zástupců regionů a Certifikačního výboru RVKPP (v roce 2021 proběhlo jediné jednání, z důvodu pozastavení procesu certifikací). Účastní se pravidelných jednání těchto výborů, narázově pak dalších aktivit (společná jednání s Výborem zástupců institucí). V roce 2018 začala realizace systémového projektu „Systémová podpora rozvoje adiktologických služeb v rámci integrované protidrogové politiky“, právě v gesci Úřadu vlády, resp. příslušného odboru. Koordinátor se účastnil aktivně jednání pracovních skupin k jednotlivým oblastem politiky zaměřené na prevenci závislostí, především pak k systémovým východiskům protidrogové politiky, síťování služeb, vzdělávání pracovníků veřejné správy v této oblasti, financování adiktologických služeb. V roce 2021 proběhly závěrečné aktivity projektu, kterých se krajský koordinátor zúčastnil (především oblast vzdělávání). V roce 2021 byla zpracována, předána a zveřejněna Zpráva o stavu realizace protidrogové politiky v Jihočeském kraji za rok 2020. Tato zpráva je zpracovávána každoročně, na základě požadavků RVKPP, podle závazné osnovy.
Opatření 3.1.2	Spolupráce na plnění jednotlivých Aktivit AP realizace Národní strategie protidrogové politiky 2019–2021
Postup	<i>Základem úspěšné realizace této části strategie je, vzhledem k charakteru AP, přizvání kraje ke spolupráci na plnění těchto úkolů ze strany gestora Národní strategie. Aktivní přístup kraje (PK) je jednou z podmínek úspěšné spolupráce</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně podle aktuálního stavu plnění Národní strategie, nebo jejích Akčních plánů. V průběhu platnosti krajské strategie dojde ke změně – skončí platnost národní strategie (v roce 2018), je tedy pravděpodobné, že se změní faktická náplň spolupráce, její jednotlivé oblasti. Toto téma bude podrobněji rozvedeno v příslušných závěrečných zprávách.</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Počet skutečně realizovaných (splněných) aktivit Národní strategie, na jejichž naplňování se Jihočeský kraj podílel.</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Akční plán realizace Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2021 byl projednán Radou vlády pro koordinaci protidrogové politiky dne 13. listopadu 2019 a dne 16. prosince 2019 ho schválila vláda ČR usnesením č. 930. Podrobněji viz následující přehled.

Akční plán realizace Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2021 doporučení krajům/ AK	
Spolupráce na Aktivitě AP: 3.1.4.2 Zvýšit dostupnost efektivních programů primární prevence	
aktivita AP 1.14: Podpořit vznik certifikovaných programů primární prevence v adiktologii v krajích s nízkým zastoupením certifikovaných preventivních programů.;	PLNĚNO DLOUHODOBĚ: Aktuálně je v této souvislosti spíše problémem skutečnost, že proces certifikací oblasti primární prevence rizikového chování ze strany MŠMT byl ukončen (podzim 2021), certifikace programů PP v oblasti závislosti ze strany RVKPP dosud nebyla spuštěna (změna procesu certifikací nebyla stále uzavřena, certifikační šetření podle inovovaných Standardů odborné způsobilosti RVKPP v roce 2021 neprobíhaly).
aktivita AP 1.15: Zajistit alespoň jeden program indikované prevence se zázemím v každém kraji (chybí v 7 krajích).;	NAPLNĚNO: v Jihočeském kraji organizace PorCeTa, o.p.s. (Táborsko)
aktivita AP 1.16: Zajistit alespoň jeden program selektivní prevence se zázemím v každém kraji (chybí v 5 krajích) a v krajích s vysokým počtem SVL snaha o zajištění více než 1 programu (Ústecký, Karlovarský, Moravskoslezský).	NAPLNĚNO: v Jihočeském kraji dva poskytovatelé – Metha, z.s (Jindřichohradecko) a Portus Prachatice, o.p.s.
aktivita AP 1.18: Podpora komunitních projektů zaměřených na prevenci užívání návykových látek, HH a ochranu před expozicí tabákového kouře a informovanost o škodlivosti nedopalků v životním prostředí.	PRO ROK 2021 NEBYLO TOTO DOPORUČENÍ NAPLNĚNO
Spolupráce na Aktivitě AP: 3.1.4.4 Posílit systémové zajištění primární prevence	
aktivita AP 1.36: Realizovat cost-effectiveness analýzy primárně preventivních programů realizovaných v ČR (srovnání výstupů analýz a promítnutí zjištění do procesu strategického plánování, nastavení podmínek dotačního řízení a dalších strategických a koncepčních úkonů).	PRO ROK 2021 NEBYLO TOTO DOPORUČENÍ NAPLNĚNO: Toto doporučení bylo součástí i předchozího AP. Realizace cost-effectiveness analýzy (nejen primárně preventivních programů) je poměrně nákladná záležitost, a Jihočeský kraj se při realizaci protidrogové politiky na svém území drží principu primárně podporovat služby, určené pro přímou práci s cílovou skupinou. Tento typ výzkumných či analytických aktivit dle našeho názoru náleží především národní úrovni, navíc pro tuto oblast nedisponujeme jak odborným zázemím, tak odpovídající metodologií (specificky část pro hodnocení přínosů).
Spolupráce na Aktivitě AP: 3.2.4.2 Zvýšit dostupnost intervencí snižujících rizika	
aktivita AP 2.6: Zajistit dostatečné kapacity (včetně personální) nízkoprahových harm reduction programů pro problémové uživatele pervitinu a opioidů, zejména v nejzátíženějších lokalitách (v hl. m. Praze).	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Síť nízkoprahových služeb, dostupných na celém území kraje, považujeme za základ přístupu kraje k řešení této problematiky. Kapacity sítě těchto služeb průběžně optimalizujeme, aktuálně zpracovaný SPRSS jihočeského kraje obsahuje další podněty k dosažení žádoucích kapacit (kontaktní centra Jindřichohradecko, Českokrumlovsko). V roce 2021 vznikl nový TP na Táborsku, probíhají přípravy zahájení poskytování služby kontaktní centrum v J. Hradci (od 1. 1. 2023).
aktivita AP 2.7: Podporovat programy pro snížení míry injekční aplikace mezi UD.	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Jihočeský kraj nepodporuje tyto programy specificky, ale jako součást nabídky služeb nízkoprahových služeb obecně (terénní programy, kontaktní a poradenské služby).
aktivita AP 2.8: Podporovat programy zaměřené na intervence v prostředí nočního života a hudebních festivalů; podporovat vzdělávání, síťování a přenos dobré praxe.	PRO ROK 2021 NEBYLO TOTO DOPORUČENÍ NAPLNĚNO: V rámci kraje se jedná o vlastní aktivity některých terénních programů, které v rámci své běžné činnosti tyto programy nárazově realizují na jednorázových hudebních akcích (festivalech). Převážně se jedná o TP Jihočeský streetwork Prevent. Systémově není tato oblast v kraji podchycena. Navíc v době proticovidových opatření se po značnou dobu tyto akce (hudební festivaly apod.) nekonaly.
aktivita AP 2.23: Podpora nízkoprahové adiktologické práce s uživateli alkoholu (např. rozšíření kapacity stávajících nízkoprahových služeb a/nebo vznik nových specializovaných služeb).	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: I před nástupem integrované politiky v oblasti závislosti na národní úrovni byli uživatelé alkoholu sice menšinou, ale pravidelnou součástí cílové skupiny uživatelů nízkoprahových služeb, děje se tak doposud. Vznik nových specializovaných služeb zaměřených primárně na tuto cílovou skupinu pro nejbližší období nepředpokládáme.
aktivita AP 2.24: Podporovat provoz a vznik pobytových sociálních služeb pro aktivní uživatele alkoholu se sníženou soběstačností podle zjištěných	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Jedním z přínosů SPRSS na období 2019-2021 byla podpora vzniku sociální služby Domovy se zvláštním režimem, v aktuálně připravovaném střednědobém plánu rozvoje sociálních služeb (2022-2024) je tato oblast dále akcentována. Do sítě sociálních služeb JČK na období 2022-2024 byla tato služba zařazena s navýšenou kapacitou.

potřeb.	
aktivita AP 2.26: Podpora projektů zaměřených na harm reduction v oblasti HH (hazardní hra).	PRO ROK 2021 NEBYLO TOTO DOPORUČENÍ NAPLNĚNO: Aktuálně je v oblasti hazardního hraní prioritou kraje podporovat oblast poradenství a léčby pro tuto cílovou skupinu, tyto služby rozvíjet a ukotvit je v systému pomáhajících služeb. Služby HR v tomto segmentu nepovažujeme aktuálně za prioritu, a jsme přesvědčeni, že tomu tak není ani jinde v ČR. Dílčí aktivity v této oblasti vyvíjí poradna pro nelátkové závislosti Prevent.
aktivita AP 2.27: Podpora projektů zaměřených na harm reduction v oblasti nadužívání počítačových her, internetu apod.	PRO ROK 2021 NEBYLO TOTO DOPORUČENÍ NAPLNĚNO: Aktuálně je v oblasti pohybu ve virtuálním světě prioritou kraje podporovat oblast poradenství a léčby pro relevantní cílovou skupinu, tyto služby rozvíjet a ukotvit je v systému pomáhajících služeb. Služby HR v tomto segmentu nepovažujeme aktuálně za prioritu, a jsme přesvědčeni, že tomu tak není ani jinde v ČR.

Spolupráce na Aktivitě AP: 3.2.4.3 Zvýšit dostupnost služeb – chybějící služby a rozšířit síť služeb a programů o nově řešená témata a cílové skupiny

aktivita AP 2.28: Stabilizovat síť služeb pro uživatele návykových látek a hazardní hráče.	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Jihočeský kraj síť služeb pro uživatele NL a hazardní hráče buduje systematicky již od svého vzniku. V kraji nedochází k dramatickým změnám v této oblasti, postupujeme cestou postupného a plánovitého rozvoje podle aktuálních možností jednotlivých poskytovatelů, krajského rozpočtu a ve spolupráci s ostatními garanty jednotlivých oblastí služeb na národní úrovni. V roce 2021 nezankla žádná adiktologická služba, naopak došlo k rozvoji sítě (Táborsko, Písecko).
aktivita AP 2.29: Podporovat zvýšení dostupnosti služeb, zejména:	<p>2.29.1 intenzivní léčby závislosti na tabáku (podpora provozu stávajících center, rozšíření center minimálně ve všech fakultních nemocnicích a ve všech krajích, aktuálně zcela chybí ve 2 krajích): NEPLNĚNO: Tuto oblast nepovažujeme za příslušnou samosprávě, jedná se primárně o problematiku v gesci zdravotních pojišťoven.</p> <p>2.29.2 ambulantních adiktologických služeb pro děti (dostupných na úrovni krajů – chybí v 10 krajích): NEPLNĚNO: V jihočeském kraji neexistují specifické adiktologické služby pro děti. Aktuálně nedisponujeme prostředky na takové úrovni, abychom mohli tyto služby intenzivněji podporovat – navíc považujeme za efektivnější cestu spíše podporovat práci s dětmi (a jejich rodiči) v již fungujících adiktologických službách (navíc cílová skupina není příliš široká, samostatná služba by nebyla velmi pravděpodobně efektivním řešením, jak ostatně dokazují informace z obdobných služeb v ČR).</p> <p>2.29.3 ambulantních adiktologických služeb pro dospělé (dostupných na úrovni okresu – chybí v 25 okresech): PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V Jihočeském kraji se blížíme požadovanému optimálnímu pokrytí těmito ambulantními adiktologickými službami (léčba/ substituce/ doléčování) v každém okrese, vyjma území Českokrumlovska.</p> <p>2.29.4 krajských adiktologických ambulancí (chybí v 5 krajích) a dalších služeb pro patologické hráče: PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Krajská adiktologická ambulance pro patologické hráče působí v Českých Budějovicích (Poradna pro nelátkové závislosti Prevent).</p> <p>2.29.5 stacionárních programů (dostupný na úrovni krajů – chybí ve 12 krajích): NEPLNĚNO: V Jihočeském kraji není takto koncipovaný program k dispozici.</p> <p>2.29.6 programů následné péče (zcela chybí v 1 kraji, pobytový program chybí ve 3 krajích): PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Pobytový program následné péče působí v Českých Budějovicích (Doléčovací centrum Prevent).</p> <p>2.29.7 programů bydlení a sociální stabilizace pro uživatele návykových látek, problémové hráče (včetně tzv. Housing First): NEPLNĚNO: V Jihočeském kraji nepůsobí takto specificky zaměřené programy, zaměřené výhradně na osoby ohrožené závislostí.</p> <p>2.29.8 detoxifikace (chybí v 1 kraji): PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V Jihočeském kraji specializovaný detoxifikační program provozuje PL Červený Dvůr, v případě náhlé potřeby jsou schopné tyto činnosti výjimečně realizovat specializovaná oddělení (JIP) jednotlivých nemocnic (především v případě intoxikace dětí a mladistvých – nejedná se o standardní detox).</p>
aktivita AP 2.30: Podpořit rozšíření stávajících služeb o cílené programy/služby	2.30.1 pro klientelu s duální dg. a psychiatrické komorbidity včetně nízkoprahové psychiatrické péče podporou specifických programů v rámci stávající sítě služeb či podporou vzniku nových programů zaměřených na duální diagnózy: PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ, ČÁSTEČNĚ. Specializované programy, zaměřené na tuto cílovou skupinu nejsou realizovány. Nicméně adiktologické služby v Jihočeském kraji pracují i s touto problematikou, složitě ovšem je získat pro spolupráci specialisty (psychiatry). Ti nejsou kmenovými zaměstnanci adiktologických služeb, a

y pro specifické cílové skupiny:	jejich ochota ke spolupráci je v regionech rozdílná. 2.30.2 pro obyvatele sociálně vyloučených lokalit: PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Specializované programy, zaměřené na tuto cílovou skupinu nejsou realizovány. Obyvatelé vyloučených lokalit jsou ovšem standardní součástí cílové skupiny adiktologických služeb (především nízkoprahových) ve všech regionech, kde jsou vyloučené lokality, především pracovníci terénních programů jim věnují odpovídající pozornost. 2.30.3 pro klienty s pohybovým handicapem (vozík, hole): PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ, ČÁSTEČNĚ. Specializované programy, zaměřené na tuto cílovou skupinu nejsou realizovány. Tyto osoby jsou standardní součástí cílových skupin jednotlivých typů adiktologických služeb.
aktivita AP 2.31: Zavádět a podporovat poskytování a využívání:	2.31.2 rozšíření poskytování intervencí v on-line prostředí: PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Zvláště v souvislosti s protiepidemickými opatřeními v rámci pandemie Covid-19 vzrostl důraz na online intervence. Jsou významnou pomocí při rozšiřování dostupnosti služeb. Speciálně v případě poradny pro nelátkové závislosti jsou on-line intervence rovnocenné všem dalším způsobům práce s klienty, významná část klientely je dokonce preferuje. 2.31.3 dluhového poradenství v adiktologických službách: PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ, ČÁSTEČNĚ. Obecně pro dluhové poradenství platí, že plnohodnotné a skutečně odborné poskytované dluhové poradenství je provázáno vysokými nároky na odbornost pracovníků. V adiktologických službách jsou jejich pracovníci obvykle schopni poskytnout klientům informace pro základní orientaci v problematice, v dalších krocích pak obvykle spolupracují se specializovaným pracovištěm. I vzhledem k počtu klientů, kteří tuto intervenci vyžadují považujeme tento přístup za efektivnější než vznik specializovaných programů.
Aktivita 2.32: Zvýšit dostupnost léčby somatických poruch u uživatelů drog (zejména infektologie, interna, stomatologie, gynekologie).	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Z pohledu Jihočeského kraje je tato aktivita primárně záležitostí konkrétních poskytovatelů zdravotnických služeb v konkrétních regionech, a především dodržování platné legislativy (přístupnost lékařské péče občanům ČR). Jihočeský kraj podporuje a napomáhá koordinovat spíše systémové aktivity – v minulých letech například přístup osobám, ohroženým závislostí, k léčbě hepatitidy typu C, ve spolupráci s poskytovateli služeb a Infekčním oddělením nemocnice České Budějovice, a.s.

Spolupráce na Aktivitě AP: **3.2.4.4 Zvýšit dostupnost substituční léčby a počet problémových uživatelů návykových látek v substituci**

aktivita AP 2.37: Podpořit zvýšení kapacity služeb substituční léčby (specializované programy substituční léčby chybí zcela ve 4 krajích).	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Jihočeský kraj v této oblasti postupuje v souladu s platnou legislativou a postojem garanta substituční léčby v ČR, ministerstva zdravotnictví. V kraji je poskytována jedna komplexní služba substituční léčby závislosti na opioidech/ opiátech (standard Komplexní substituční léčba podle věstníku MZČR 3/2008, substituce metadonem i buprenorfinem). Aktuální kapacita této služby je cca 30 osob, služba působí v Českých Budějovicích (Substituční centrum Prevent). Víceméně na celém území kraje existuje (s různými odchylkami co se týče dostupnosti) substituční léčba základní (substituce buprenorfinem, předepisovaným lékaři). Lékaři nemají povinnost spolupracovat s adiktologickými službami (např. delegovat pacienty pro řešení dalších komponent léčebného procesu). Údaje, uvedené v registru substituční léčby nepovažujeme za vypovídající.
---	--

Spolupráce na Aktivitě AP: **3.3.4.4 Posílit bezpečí a ochranu veřejného pořádku v souvislosti s existencí legálních a nelegálních trhů s návykovými látkami a hazardním hraním**

aktivita AP 3.34: Metodicky podporovat procesy zavádění vlastních opatření formou obecních vyhlášek ze strany samospráv (např. při regulaci konzumace a prodeje alkoholu).	V ROCE 2021 NEPLNĚNO: K této problematice nemáme k dispozici potřebné metodické postupy a podporu, odborné zázemí.
aktivita AP 3.35: Zpracovat přehled příkladů dobré praxe v oblasti posílení bezpečí a ochrany veřejného pořádku v souvislosti s užíváním návykových látek a hazardním hraním (např. opatření v oblasti nočního života, zákazy kouření v provozovnách a stravovacích služeb, problematika nedopalků na veřejných prostranstvích) a podporovat jejich implementaci	V ROCE 2021 NEPLNĚNO: K této problematice nemáme k dispozici potřebné metodické postupy a podporu, odborné zázemí.
aktivita AP 3.36: Navrhnout možnosti zvýšení pravomocí samospráv pro místní regulaci konzumace a distribuce alkoholu.	V ROCE 2021 NEPLNĚNO: K této problematice nemáme k dispozici potřebné metodické postupy a podporu, odborné zázemí.

Spolupráce na Aktivitě AP: **3.4.4.1 Změnit systém financování – minimalizovat roztržštěnost vícezdrojového financování adiktologických služeb a programů protidrogové politiky**

aktivita AP 4.2: Navrhnout postup sjednocování financování z dalších systémů (MPSV, krajské samosprávy).	V ROCE 2021 NEPLNĚNO: K této problematice nemáme k dispozici potřebné informace, na toto téma nebyla realizována žádná aktivita ze strany gestora národní strategie (sRVKPP).
---	---

Spolupráce na Aktivitě AP: 3.4.4.3 Posílit a jednoznačně ukotvit koordinaci integrované protidrogové politiky/ Podtéma: Posílit koordinaci na krajské úrovni

aktivita AP 4.17: Zpracovat návrh posílení a jednoznačného ukotvení role a kompetencí krajských protidrogových koordinátorů a samospráv v realizaci politiky v oblasti závislostí na místní a krajské úrovni.	V ROCE 2021 NEPLNĚNO: Doporučení AP se týká výslovně Asociace krajů – nemáme k dispozici informace, že by tato problematika byla v roce 2020 řešena.
Aktivita 4.18: Zintenzivnit spolupráci a metodickou podporu krajským protidrogovým koordinátorům, a podpořit tak jejich postavení v krajích při realizaci protidrogové politiky.	V ROCE 2021 NEPLNĚNO: Doporučení AP se týká výslovně Asociace krajů – nemáme k dispozici informace, že by tato problematika byla v roce 2021 řešena.
Aktivita 4.19: Zpracovávat strategické dokumenty integrované protidrogové politiky kraje (krajské strategie, akční plány) a realizovat jejich průběžné a závěrečné hodnocení.	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V roce 2021 byla v platnosti Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje na období 2018–2020 (byla prodloužena její platnost, zároveň byla zpracována nová krajská strategie). V roce 2021 byla zpracována a samosprávě kraje předložena hodnotící Závěrečná zpráva o plnění Koncepce OPHČ (jejíž součástí krajská strategie je) za rok 2020.
Aktivita 4.20: Sbírat data o situaci o užívání návykových látek a závislostního chování v krajích a o přijatých opatřeních a zpracovávat je do tzv. výročních zpráv krajů o realizaci protidrogové politiky.	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V roce 2021 byla sekretariátu RVKPP za Jihočeský kraj zaslána zpracovaná Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky v kraji za rok 2020.
Aktivita 4.21: Realizovat nezávislé analýzy potřeb kraje v integrované protidrogové politice např. o stavu potřebnosti rozvoje služeb, dostupnosti služeb.	V ROCE 2021 NESPLNĚNO: Již dlouhodobě Jihočeský kraj primárně podporuje ze svého rozpočtu výhradně služby, zaměřené na přímou práci s osobami, ohroženými závislostí. Z důvodu omezených finančních zdrojů nepovažuje Jihočeský kraj za prioritní zpracovávat analýzy, tento typ aktivit je v náplni práce krajského protidrogového koordinátora.
Aktivita 4.22: Zajistit možnosti vzdělávání krajských a místních protidrogových koordinátorů v rámci akreditovaného kurzu.	V ROCE 2021 NESPLNĚNO: Jihočeský kraj zajistil vzdělávání pro místní protidrogové koordinátory v podobě akreditovaného kurzu v roce 2015 (I.E.S. Podané ruce). Od té doby nebyl žádný další akreditovaný vzdělávací kurz, určený pro místní protidrogové koordinátory, k dispozici. Jednou z cest, jak dále vzdělávat místní protidrogové koordinátory, je Adiktologická konference Jihočeského kraje. V roce 2021 proběhl její XIV. ročník.
Aktivita 4.23: Podporovat účast krajských a místních protidrogových koordinátorů na vzdělávacích seminářích a konferencích k protidrogové politice.	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Jihočeský kraj podporuje účast krajského koordinátora na vzdělávacích aktivitách.

Spolupráce na Aktivitě AP: 3.4.4.4 Posílit propojení jednotlivých aktérů protidrogové politiky

aktivita AP 4.25: Podporovat partnerství a spolupráci odborných společností, výzkumných institucí, zastřešujících institucí poskytovatelů služeb a případně uživatelských/ svépomocných/ pacientských organizací jejich přímým zapojením do pracovních a poradních orgánů a procesů protidrogové politiky na všech úrovních.	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Spolupráce s dalšími aktéry protidrogové politiky, mezi něž patří cílové skupiny, obsažené v popisu aktivity, je standardní součástí koordinace protidrogové politiky na krajské úrovni.
Aktivita 4.26: Realizovat a spolupodílet se na informačních akcích v oblasti protidrogové politiky pro zástupce politické reprezentace na národní a regionální úrovni.	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Informace jsou zástupcům politické reprezentace ze strany protidrogového koordinátora poskytovány buď na přímou objednávku (ke konkrétním otázkám), nebo v souvislosti se systémovými aktivitami (v podmínkách Jihočeského kraje typicky Model spolufinancování protidrogové politiky obcemi kraje). Nabídka konzultací ke specifickým, regionálním otázkám realizace veřejné politiky v oblasti závislostí je součástí krajské strategie.
Aktivita 4.27: Podporovat činnost pacientských/uživatelských/ svépomocných organizací a jejich zapojení do protidrogové	V ROCE 2021 PLNĚNO ČÁSTEČNĚ (omezení možností přímých kontaktů v souvislosti s protiepidemickými opatřeními) V I. polovině roku 2021 navázána spolupráce s regionálním

politiky.	zastoupením organizace Anonymní alkoholici (AA).
-----------	--

Spolupráce na Aktivitě AP: 3.4.4.9 Posílit propojování a mezinárodní sdílení praxe různých aktérů protidrogové politiky	
Aktivita 4.67: Sdílet dobrou praxi v oblasti snižování nabídky a poptávky produktů se závislostním potenciálem na regionální a mezinárodní úrovni s cílem podpořit sdílenou zodpovědnost mezi státy.	PLNĚNO ČÁSTEČNĚ: Podpora sdílení dobré praxe na regionální úrovni je jedním z přínosů krajské adiktologické konference (od roku 2007 dosud proběhlo 14 ročníků). V posledních ročnících byla součástí programu i vystoupení zahraničních hostů (Německo, Rakousko, Polsko, Francie). Cílem – na krajské úrovni – ovšem není podporovat sdílenou zodpovědnost mezi státy, ale zvyšování odbornosti pracovníků adiktologických služeb a vybraných profesí veřejné správy.
Aktivita 4.68: Rozvíjet spolupráci služeb pro uživatele drog v ČR se službami ze sousedních zemí v oblasti prevence a léčby a podpořit vzájemný přenos dobré praxe.	PLNĚNO ČÁSTEČNĚ: Princiálně je přímá přeshraniční spolupráce spíše záležitostí pro samotné poskytovatele služeb. V minulých letech byly některé dílčí aktivity realizovány, ale spíše nepravidelně, podle aktuálních potřeb a možností.

4 Oblast vzdělávání	
Priorita 4.1	Vzdělávání – iniciace a podpora
Opatření 4.1.1	Realizace aktivit, zaměřených na šíření odborných informací o protidrogové problematice mezi spolupodílejšími se subjekty (samospráva, poskytovatelé služeb, další subjekty v této oblasti)
Postup	<i>Podpora (koordináční, finanční, odborná) vzdělávacích a informačních aktivit, zaměřených na různé cílové skupiny, v souladu s aktuálním vývojem problematiky, na odborné úrovni, reflektující aktuální stav vědeckého poznání.</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně.</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Počet realizovaných aktivit na území kraje, zajištěných nebo přímo realizovaných krajem. Participace na ostatních obdobných aktivitách na území kraje.</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO ČÁSTEČNĚ: V roce 2021 neproběhla žádná samostatná aktivita v této oblasti. Byly předávány, na základě vyžádání od různých subjektů, informace ke konkrétním oblastem, v rámci běžné působnosti krajského protidrogového koordinátora.
Opatření 4.1.2	Podpora odborného vzdělávání místních protidrogových koordinátorů (případně odborníků v oblasti prevence závislostí, pracujících v dalších institucích) na území kraje
Postup	<i>Podpora (koordináční, finanční) profesního vzdělávání místních protidrogových koordinátorů.</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – průběžně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Počet realizovaných aktivit.</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO ČÁSTEČNĚ: V roce 2021 neproběhlo žádné cílené odborné vzdělávání místních protidrogových koordinátorů. Rok 2021 nebyl pro tento typ aktivit příznivý, důvodem byla pochopitelně omezení související s protiepidemickými opatřeními. V letech 2018 až 2021 krajský koordinátor spolupracoval s RVKPP v rámci systémového projektu na podporu koordinace protidrogové politiky mj. na přípravě celorepublikového systému odborného vzdělávání pro aktéry protidrogové politiky (specificky především pro protidrogové koordinátory), počátkem roku 2021 proběhl pilotní kurz. Výhledově je plánována realizace dalších specifických vzdělávacích kurzů (v gesci sekretariátu RVKPP).
Opatření 4.1.3	Pravidelná realizace Adiktologické konference Jihočeského kraje
Postup	<i>Pořádání krajské adiktologické konference, zaměřené podle potřeb koordinace protidrogové politiky na místní/ krajské úrovni (především pro instituce a zařízení, působící v Jihočeském kraji).</i>
Termín	<i>Po celou dobu platnosti této strategie – každoročně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Realizované konference. Zveřejněné odborné příspěvky.</i>
Vyhodnocení	NESPLNĚNO: V roce 2021 proběhl v Třeboni již XIV. ročník této akce, v termínu 23. - 24. 9. 2021, tentokrát na téma „Vztahy (nejen v době koronaviru)“. Akce se konala

	<p>za významné podpory Jihočeského kraje pod záštitou náměstkyně hejtmána doc. Ing. Lucie Kozlové, Ph.D., organizátorem akce byla organizace Prevent 99, z.ú. Informace a příspěvky z krajských konferencí jsou pravidelně zveřejňovány na webu Jihočeského kraje: https://www.kraj-jihocesky.cz/krajsky-urad/odbor-socialnich-veci#informace-k-drogove-problematice-v-jihoceskem-kraji</p>
--	--

5 OBLAST INFORMACE, VÝZKUM, HODNOCENÍ	
Priorita 5.1	Shromažďování a publikace informací o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje
Opatření 5.1.1	Udržet stávající systém sběru dat o situaci v oblasti protidrogové politiky Jihočeského kraje
Postup	<i>Zpracování a publikace Závěrečné zprávy o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje, Výroční zprávy o plnění Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje.</i>
Termín	<i>Po dobu realizace strategie. Sběr informací – průběžně. Publikování zpráv – každoročně.</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Zpracované Závěrečné zprávy o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje, Výroční zprávy o plnění Strategie protidrogové politiky Jihočeského kraje. Podklady, získané za tuto oblast, publikované nebo použité v jiných dokumentech (např. SPRSS Jihočeského kraje, Minimální síť protidrogových služeb na území jihočeského kraje, dílčí zprávy a analýzy).</i>
Vyhodnocení	SPLNĚNO: Výroční zpráva o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje byla v roce 2021 zpracována (za rok 2020) a v požadovaném termínu postoupena RVKPP k dalšímu využití v měsíci červnu 2020 (údaje obsažené v těchto krajských zprávách jsou důležitým zdrojem informací pro zprávu o stavu ve věcech drog v ČR, kterou každoročně zpracovává Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti ve spolupráci s RVKPP, odbornými společnostmi a dalšími subjekty, tato zpráva má pro všechny kraje předepsaný, jednotný formát). Zpráva byla předložena ke schválení samosprávě Jihočeského kraje jako příloha Závěrečné zprávy o plnění Koncepce oddělení prevence a humanitních činností za rok 2020 (tato zpráva; součástí byla Souhrnná zpráva o praktické realizaci modelu spolufinancování protidrogové politiky Jihočeského kraje z rozpočtu obcí v roce 2020). Závěrečná zpráva o plnění Koncepce oddělení prevence a humanitních činností za rok 2020 byla předložena samosprávě Jihočeského kraje. Samosprávou kraje byla schválena na zasedání zastupitelstva kraje ze dne 22. 11. 2021 usnesením č. 425/2021/ZK-13. Všechny zmíněné dokumenty jsou zveřejněny na webových stránkách kraje, věnovaných drogové problematice.
Opatření 5.1.2	Informování veřejnosti a dalších subjektů o realizaci protidrogové politiky Jihočeského kraje
Postup	<i>Pravidelné zveřejňování informací o realizaci protidrogové politiky kraje směrem k veřejnosti (Výroční a závěrečné zprávy, další dokumenty v této oblasti – prostřednictvím webu kraje, spolupráce s médii)</i>
Termín	<i>Po dobu realizace strategie. Sběr informací – průběžně. Publikování zpráv – každoročně.</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Zveřejněné informace. Způsob zveřejnění.</i>
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Veškeré podstatné informace k realizaci protidrogové politiky (Výroční zprávy, strategie, další koncepční dokumenty, adresář adiktologických služeb a služeb primární prevence, prezentace z Adiktologické konference Jihočeského kraje a další informace k realizaci protidrogové politiky, včetně vyhlášení a výsledků GP kraje v této oblasti) jsou zveřejněny na webových stránkách Jihočeského kraje. Přímý odkaz na strategické a další dokumenty: https://www.kraj-jihocesky.cz/index.php/krajsky-urad/odbor-socialnich-veci#informace-k-drogove-problematice-v-jihoceskem-kraji Přímý odkaz na výsledky dotačních řízení kraje: https://www.kraj-jihocesky.cz/dotace-fondy-eu/programove-dotace-jihoceskeho-kraje

6 OBLAST FINANCOVÁNÍ	
Priorita 6.1	Zajištění spolufinancování služeb v oblasti protidrogové politiky z rozpočtu Jihočeského kraje
Opatření 6.1.1	Udržení spoluúčasti kraje na službách, zařazených do Minimální sítě služeb Jihočeského kraje na základě identifikovaných potřeb.
Postup	<i>Každoroční vyjednávání o výši finanční podpory této oblasti ze strany Jihočeského kraje, předkládání zpráv a analýz, výsledků vyhodnocování situace z pohledu nutnosti zajištění základní místní a typové dostupnosti konkrétních druhů adiktologických služeb.</i>
Termín	<i>Po dobu trvání strategie – každoročně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Počet dotačních programů. Výše finančních prostředků kraje, vynaložených na podporu sítě adiktologických služeb.</i>
Vyhodnocení	<p>SPLNĚNO:</p> <p>Pro rok 2021 činila alokace dotačního programu „Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje v roce 2021“ celkem 7 mil. Kč.</p> <p>V rámci dvou opatření tohoto dotačního programu byly služby v oblasti primární prevence podpořeny souhrnnou částkou 1,1 mil. Kč, služby harm reduction, léčby a doléčování částkou 5,9 mil. Kč (pro srovnání – celkové náklady služeb minimální sítě činily v roce 2021 necelých 50 mil. Kč, největší podíl do systému náleží dotacím na podporu sociálních služeb ze státního rozpočtu – cca 50 %, a RVKPP – cca 30 %. Spoluúcast obcí činila cca 6 %).</p> <p>Zároveň byly adiktologické služby, resp. jejich sociální složka podpořeny z DP „Krajský dotační program na podporu sociálních služeb pro rok 2021“ v souhrnné výši 837 000 Kč, a programy primární prevence z DP „Podpora prevence kriminality“ ve výši 60 000 Kč.</p> <p>Jihočeský kraj v roce 2021 spolufinancoval z vlastního rozpočtu adiktologické služby, včetně oblasti primární prevence, v souhrnné výši 7 897 000 Kč.</p> <p>Spoluúcast Jihočeského kraje na celkových rozpočtech adiktologických služeb (mimo (mimo oblasti primární prevence) činila v roce 2020 cca 12 % (dlouhodobě stabilní podíl vlastních prostředků kraje na rozpočtech služeb v minulých letech činil cca 25–30 %, v roce 2019 to bylo 19 %).</p> <p>Pokles procentní spoluúčasti kraje přes navýšení alokace je dán skutečností, že MPSV a RVKPP našly cestu, jak do systému finanční podpory služeb přidat v letech 2018 a 2019 potřebné prostředky nad rámec obvyklý v letech minulých (především v reakci na růst mezd v sociálních službách, iniciovaný nařízením vlády ČR). Kraj na tuto skutečnost v průběhu roku 2018 reagovat nestihl, a v roce 2019 bylo toto navýšení ne zcela postačující. V dalších letech pak výše podpory stagnovala na úrovni let předchozích.</p>
Opatření 6.1.2	Udržení stávajících mechanismů finanční podpory – dotační programy Jihočeského kraje.
Postup	<i>Zachování existence mechanismů finanční podpory – dotační programy Jihočeského kraje. Průběžná optimalizace těchto DP z hlediska zefektivnění jak pro administrátory, tak pro žadatele.</i>
Termín	<i>Po dobu trvání strategie – každoročně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Vyhlášené grantové programy na podporu protidrogové politiky, založené na identifikovaných potřebách kraje a odbornosti přístupů k jejich řešení.</i>
Vyhodnocení	SPLNĚNO: V průběhu roku 2021 zůstal zachován hlavní zdroj podpory Jihočeského kraje, Dotační program Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje. Souběžně bylo možné část aktivit v této oblasti podpořit z relativně nově vzniklého dotačního programu „Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji“.
Priorita 6.2	Aktivní spolupráce na zajištění spolufinancování služeb v oblasti protidrogové politiky z ostatních zdrojů
Opatření 6.2.1	Aktivní spolupráce s centrálními orgány (RVKPP, ministerstva) při podpoře projektů/ služeb, realizovaných na území kraje.
Postup	<i>Aktivní zapojení kraje (protidrogového koordinátora) do procesů finanční podpory protidrogové politiky na národní úrovni. Především prostřednictvím obhajoby potřeby</i>

	<i>finančních prostředků na podporu protidrogové politiky kraje (konkrétní služby, zařazené v síti protidrogových služeb).</i>
Termín	<i>Po dobu trvání strategie – každoročně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Objem finančních prostředků na realizaci protidrogové politiky v Jihočeském kraji, definované v této strategii a souvisejících koncepčních dokumentech (Minimální síť protidrogových služeb v Jihočeském kraji) ze zdrojů na národní úrovni.</i>
Vyhodnocení	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ:</p> <p>Na spolufinancování programů a služeb v oblasti prevence závislostí, realizovaných v Jihočeském kraji Jihočeského kraje bylo od níže popsanych subjektů v roce 2021 získáno:</p> <p>OBLAST PRIMÁRNÍ PREVENCE</p> <p>Certifikovaní poskytovatelé služeb, projekty škol v Jihočeském kraji) v roce 2021</p> <ul style="list-style-type: none"> • MŠMT – Individuální projekty. 1 784 250 Kč (externí poskytovatelé služeb primární prevence); • RVKPP – primární prevence v oblasti závislostí - 149 000 Kč <p>Celkem bylo získáno z centrálních zdrojů pro oblast služeb primární prevence za rok 2021 = 1 933 250 Kč (za rok 2020 celkem 1 967 475 Kč)</p> <p>OBLAST SLUŽEB PRO UŽIVATELE NÁVYKOVÝCH LÁTEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • RVKPP 14 867 750 Kč • MPSV 24 453 218 Kč • CELKEM 49 320 968 Kč <p>Z centrálních zdrojů bylo pro oblast služeb pro osoby ohrožené závislostí na území kraje za rok 2021 získáno cca 49,3 mil. Kč.</p> <p>V roce 2020 bylo z těchto zdrojů získáno 35 426 591 Kč, Pro rok 2019 pak 31 166 431 Kč, v roce 2018 to bylo 24 918 000 Kč, za rok 2017 celkem 19 281 657 Kč. Je patrný významný nárůst, hlavní vliv má již výše citovaný nárůst mezd v sociální sféře.</p> <p><i>V tomto souhrnu (dotací z národní úrovně) nejsou započteny terapeutické komunity, a to z toho důvodu, že tyto služby nejsou poskytovány pouze občanům kraje – jsou to služby s celostátní působností. Příspěvek kraje na tyto služby v roce 2021 byl spíše symbolický – 580 000 Kč celkem (jedná se o TK Němčice, TK Karlov, TK Podcestný mlýn), odhad součtu rozpočtů těchto tří služeb je více než 20 mil. Kč, což by statistiku financování služeb převážně místního/ regionálního charakteru významně zkreslilo.</i></p> <p>Jihočeský kraj se prostřednictvím protidrogového koordinátora významně podílel na aktivitách, zajišťujícím dotčeným službám a programům zdroje pro realizaci jejich projektů (přímo i nepřímo – účastí na dotačních řízeních, komunikací s ostatními poskytovateli finančních prostředků, výší vlastní spoluúčasti – což je významný faktor ovlivňující rozhodování o přidělení dotace z jiných zdrojů, komunikací s obcemi Jihočeského kraje ohledně jejich zapojení do spolufinancování místně dostupných služeb).</p>
Opatření 6.2.2	Aktivní spolupráce s obcemi kraje při zajištění spolufinancování projektů/ služeb, realizovaných na území kraje ze zdrojů samospráv.
Postup	<i>Aktivní zapojení kraje (protidrogového koordinátora) do oslovování obcí na území Jihočeského kraje. Odůvodnění potřeby finančních prostředků na podporu protidrogové politiky kraje (konkrétní služby, zařazené v síti protidrogových služeb).</i>
Termín	<i>Po dobu trvání strategie – každoročně</i>
Výstupy/ Výsledky	<i>Objem získaných finančních prostředků na realizaci protidrogové politiky v Jihočeském kraji ze zdrojů na místní úrovni.</i>
Vyhodnocení	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ:</p> <p>Od roku 2014 je aktivita realizovaná kontinuálně. Do modelu spolufinancování protidrogových služeb na území Jihočeského kraje se za rok 2021 zapojilo cca 16 % obcí, souhrnná výše podpory činila 2 942 544 Kč.</p> <p><i>Za rok 2020 se do modelu spolufinancování regionálních adiktologických služeb zapojilo 104 obcí, tedy 16,6 % (v roce 2019 to bylo cca 18 %). Souhrnná výše příspěvků činila v roce 2020 celkem 2 931 705 Kč (rok 2019 – 2 963 898 Kč).</i></p>

	Podrobněji viz příloha této zprávy („Souhrnná zpráva o praktické realizaci modelu spolufinancování protidrogové politiky Jihočeského kraje z rozpočtu obcí v roce 2021“). Celkovou výši příspěvků obcí (v roli zřizovatelů základních škol) na specifickou primární prevenci odhadujeme minimálně ve výši cca 0,5 mil. Kč.
--	--

Za rok 2021 byly, jako každý rok, zpracovány další dva dokumenty, související s tématem. Jedná se o Zprávu o stavu realizace protidrogové politiky v Jihočeském kraji za rok 2021 (podle závazné struktury RVKPP, v ní uvedené údaje jsou jedním z podkladů Výroční zprávy o stavu ve věcech drog v ČR, byla sekretariátu RVKPP zaslána de 1. 6. 2021), a Souhrnná zpráva o praktické realizaci modelu spolufinancování protidrogové politiky Jihočeského kraje z rozpočtu obcí v roce 2021. Oba dokumenty tvoří integrální součást této zprávy, a budou spolu s ní zveřejněny na webových stránkách Jihočeského kraje.

Zpracoval Mgr. Marek Nerud

OBLAST PREVENCE RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže Jihočeského kraje na období 2018–2021

ČÁST 1/ STRUČNÝ POPIS TÉTO OBLASTI

Primární prevence rizikového chování (dále také ve zkratce PPRCH) je nedílnou součástí základního poslání škol a školských zařízení v Jihočeském kraji (dále také JČK). Její realizace probíhá v každé škole na základě vypracovaného Preventivního programu školy v součinnosti se Školním vzdělávacím programem vycházejícím z příslušného rámcového vzdělávacího programu, případně je přílohou osnov a učebních plánů škol a školských zařízení. Jihočeský kraj zajišťuje především institucionální výkon primární prevence rizikového chování. Spolupracuje se subjekty zabývajícími se primární prevencí a podílí se dílčím způsobem na vybraných aktivitách směřujících k řešení této problematiky.

Koordinace primární prevence rizikového chování v Jihočeském kraji

Oblast prevence rizikového chování dětí a mládeže byla v I. pololetí roku 2021 v gesci oddělení prevence a humanitních činností (OPHČ), Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Jihočeského kraje (OSO). Z organizačních důvodů bylo oddělení zrušeno, a oblast prevence rizikového chování byla přesunuta pod oddělení sociálních služeb (OSO).

V oblasti prevence rizikového chování plní řadu úkolů. Především se jedná o stanovování základních strategií v daných oblastech, stanovení priorit na budoucí období, podpora vytváření struktury subjektů spolupodílejících se na vytyčených prioritách a v neposlední řadě podpora vytváření materiálních, personálních a finančních podmínek nezbytných pro vlastní realizaci prevence ve školství. Tuto činnost zabezpečuje pozice krajský školský koordinátor prevence rizikového chování. Jeho úkolem je vytvářet a inovovat krajské koncepce, spolupracovat s dotčenými odbory Krajského úřadu Jihočeského kraje, s pedagogicko-psychologickou poradnou, externími poskytovateli programů primární prevence, školami, školskými zařízeními, obcemi a dalšími institucemi, zabývající se tématem a problematikou primární prevence rizikového chování ve školství.

Na vertikální úrovni krajský školský koordinátor prevence aktivně spolupracuje s věcně příslušným resortem – MŠMT (oddělení institucionální výchovy a prevence) a Národním pedagogickým institutem (NPI).

Systém primární prevence rizikového chování ve školství je v Jihočeském kraji dlouhodobě systematicky podporován a snahou je tento systém nejen udržet, ale nacházet další zdroje pro jeho rozvoj v příštích letech. Základním koncepčním a strategickým nástrojem pro dosažení této snahy a stanovených cílů a priorit je Krajská strategie primární prevence rizikového chování, zpracovávaná vždy na určité období. Na podzim 2017 byla vypracována krajským školským koordinátorem ve spolupráci s dalšími odborníky a členy pracovní skupiny primární prevence Jihočeského kraje (metodici prevence PPP Jihočeského kraje, pracovníci odboru školství – referent v oblasti speciálního vzdělávání, zástupci neziskových organizací poskytující programy primární prevence a další odborníci) návazná Krajská strategie PPRCH na období 2018–2020. Ta plynule navazuje na dřívější strategie v této oblasti (2010–2011, 2012–2014 a 2015–2017).

Strategie JČK na období 2018–2021 je zpracována na základě koncepčních materiálů vycházejících z

- Metodického doporučení ministra školství, mládeže a tělovýchovy, č. j. 21 291/2010-28 k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních;
- Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027;
- Strategie prevence kriminality v České republice na období 2016–2020;
- Národní strategie protidrogové politiky na období 2010–2018;
- dále pak z výstupů pravidelných jednání a zkušeností pracovní skupiny (kterou tvoří metodici prevence v PPP, NNO), z dlouhodobých cílů stanovených strategiemi OSOV, nebo z dalších koncepčních a strategických dokumentů Jihočeského kraje, které se touto problematikou zabývají.

Z hlediska primární prevence ve školství klade **Jihočeský kraj důraz především na specifickou primární prevenci rizikového chování**, to znamená na aktivity a služby zaměřené na populaci, u které lze v případě jejich absence očekávat rizikový vývoj. Specifická primární prevence se snaží

předcházet výskytu rizikového vývoje, případně jej co nejdéle oddálit, nebo minimalizovat jeho možné nepříznivé dopady na jednotlivce, rodiny a místní společenství. Programy specifické primární prevence se tedy explicitně zaměřují na určitou cílovou skupinu a snaží se hledat způsoby, jak předcházet vzniku a rozvoji rizikového chování.

Základním principem primární prevence rizikového chování jsou výchova ke zdravému životnímu stylu, podpora osvojování si pozitivního sociálního chování a rozvoj sociálních kompetencí vedoucích k harmonickému rozvoji osobnosti. Základními východisky efektivní primární prevence je kontinuita, systematickosti a komplexnosti preventivního působení s ohledem na věk dítěte a jeho aktuální prožívání světa. Primární prevence je zaměřena zejména na rizikové faktory, spolupodílející se na vzniku rizikového chování. V nejužším pojetí řadíme do základních typů rizikového chování:

1. Agrese, šikana, kyberšikana a další rizikové formy komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismus, intolerance, antisemitismus, extremismus, rasismus a xenofobie, homofobie
2. Záškoláctví
3. Závislostní chování (adiktologie), užívání všech návykových látek, netolismus, gambling
4. Rizikové sporty a rizikové chování v dopravě, prevence úrazů
5. Spektrum poruch příjmu potravy
6. Negativní působení sekt
7. Sexuální rizikové chování

V širším pojetí pak k těmto sedmi oblastem zařazujeme následující okruh, který se z hlediska výskytu v populaci začíná stávat velkým ohniskem pro preventivní práci, ale který nelze jednoznačně zahrnout do konceptu rizikového chování: Okruh poruch a problémů spojených se syndromem týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte¹,

V rámci primární prevence rozlišujeme prevenci nespécifickou a specifickou. Specifickou pak dále na všeobecnou, selektivní a indikovanou.

Rizikové chování dříve užívaný termín sociálně patologické jevy, který se používá spíše v oblasti sociálních služeb, navíc je zřejmé, že aktivity, které zapadají do rámce rizikového chování, nelze označit jako patologické, jelikož v primární prevenci jde především o jejich předcházení. Podle Miovského (2015, str. 28-29) pojmem rizikové chování rozumíme „*takové chování, v jehož důsledku dochází k prokazatelnému nárůstu zdravotních, sociálních, výchovných a dalších rizik pro jedince nebo společnost*“.

Nespécifickou prevencí se rozumí veškeré aktivity podporující zdravý životní styl a osvojování pozitivního sociálního chování prostřednictvím smysluplného využívání a organizace volného času, například zájmové, sportovní a volnočasové aktivity a jiné programy, které vedou k dodržování určitých společenských pravidel, zdravému rozvoji osobnosti, k přijetí odpovědnosti za sebe a své jednání.

Lze konstatovat, že programy nespécifické prevence by existovaly a byly žádoucí i v případě, že by neexistovaly rizikové projevy chování. Nespécifické programy nelze vztahovat k určitému fenoménu, jehož výskytu se program snaží předcházet, působí totiž obecně. Nespécifická prevence se neváže úzce a přímo k žádnému typu rizikového chování.²

Za **specifickou primární prevencí** rizikového chování považujeme takové aktivity a programy, které jsou úzce zaměřeny na některou z konkrétních forem rizikového chování. Snahou specifické prevence je působit cíleně (na konkrétní problém, stádium, formu a typ rizikového chování), specificky na informovanost a postoje dětí k danému typu rizikového chování. Jedním z předpokladů kvalitního a účinného programu specifické primární prevence je dlouhodobost – tedy především vícečetnost zvoleného programu pro konkrétní typ rizikového chování v průběhu určitého období – zpravidla jednoho školního roku. Právě specifická primární prevence je základním prvkem preventivních aktivit škol a školských zařízení.

¹ Miovský, M. (2010). Historie a současné pojetí primární prevence rizikového chování v České republice. In: Miovský, M., Skácelová, L., Zapletalová, J. & Novák, P. (Eds.), Primární prevence rizikového chování ve školství (s. 13–28). Tišnov, Praha: Sdružení SCAN, Centrum adiktologie, Psychiatrická klinika, 1. LF UK v Praze a VFN v Praze; Togga.

² Zdroj: Národní pedagogický institut, více na <http://www.nuv.cz/t/co-je-skolska-primarni-prevence-rizikoveho-chovani/specificke-x-nespecificke-programy-primarni-prevence-1>

Specifickou primární prevenci můžeme rozdělit do tří úrovní. Tyto úrovně jsou vydefinovány v závislosti na tom, jaká je cílová skupina programu, jaká je míra jejího ohrožení rizikovým chováním:

a) všeobecná prevence – je zaměřena na širší populaci, aniž by byl zjišťován konkrétní rozsah problému nebo rizika,

b) selektivní prevence – je zaměřena na skupiny, u nichž lze předpokládat zvýšený výskyt rizikového chování,

c) indikovanou prevence – je zaměřena na jednotlivce a skupiny, u nichž byl zaznamenán vyšší výskyt rizikových faktorů v oblasti chování, vztahů v rodině, ve škole nebo s vrstevníky.³

Za neúčinnou primární prevenci považujeme především:

a) zastrašování a triviální přístup typu: „prostě řekni ne“, citové apely, pouhé předávání informací, samostatně realizované jednorázové akce, potlačování diskuse, stigmatizování a znevažování osobních postojů žáka/studenta, přednášky, pouhé sledování filmu, besedy s bývalými uživateli (ex-usery) na základních školách, nezapojení žáků/studentů do realizovaných aktivit a nerespektování jejich názorů, politiku nulové tolerance na škole a testování žáků jako náhražku za kontinuální primární prevenci;

b) hromadné kulturní či sportovní aktivity nebo návštěva historických a kulturních památek s pasivní účastí žáků a studentů.⁴

Aktivity kraje v oblasti primární prevence

Spolupráce s aktéry primární prevence rizikového chování v Jihočeském kraji

Jihočeský kraj zajišťuje především podporu realizace primární prevence rizikového chování. Spolupracuje se subjekty zabývající se primární prevencí a podílí se dílčím způsobem na vybraných aktivitách směřujících k řešení této problematiky.

Vzdělávání je v oblasti prevence rizikového chování jedna z priorit. Jihočeský kraj pořádá odborné vzdělávací semináře a workshopy v rámci dalšího vzdělávání pedagogů a dalších pracovníků v oblasti prevence rizikového chování, které jsou zaměřeny na zvyšování jejich odborné úrovně. Semináře jsou financovány z rozpočtu kraje. Další významnou aktivitou oddělení prevence a humanitních činností je od roku 2012 pořádání **Krajské konference primární prevence rizikového chování**. Jihočeský kraj konferenci pořádá, organizuje a také financuje – každý rok jinak tematicky zaměřenou. Témata jsou vybírána na základě aktuálního dění v kraji nebo v jiných regionech a reagují na potřeby terénu – tedy především škol a jejich zaměstnanců (pedagogů). Ze zpětnovazebních dotazníků vyplývá, že realizace konference je velmi důležitá, neboť je místem společného profesionálního setkávání jednotlivých aktérů primární prevence, dochází zde k výměně a předávání zkušeností a příkladů dobré praxe, navázání nových kontaktů. Každoročně se konference zúčastní cca 110 poradenských pracovníků škol a školských zařízení.

Výčet realizovaných konferencí a jejich témat:

2012 – „Co vše je prevence“

2013 – „Spokojená sborovna – harmonická škola“

2014 – „Bezpečný virtuální svět“

2015 – „Prevence na školách,

2021 - která má smysl“

2016 – „Vztahy, komunikace a spolupráce s žáky, rodiči a kolegy v rámci školy“

2017 – „Bezpečné a pozitivní klima ve škole: Jde to vůbec?“

2018 – „Jde to, ale dře to“

2019 – Klima třídy/ školy

2020 – *konference byla zrušena kvůli opatřením, vyplývajících z pandemie COVID-19*

2021 – IX. krajská konference primární prevence rizikového chování a prevence kriminality

V roce 2017 byl poprvé realizován krajský (systémový) projekt z prostředků poskytnutých MŠMT v rámci jeho dotačního řízení, a z vlastní spoluúčasti kraje.

První krajský projekt „Vzdělávání pedagogických pracovníků pro aktivní práci s třídním kolektivem jako prevence agresivních forem chování a jednání“ úspěšně realizovala Pedagogicko-psychologická poradna České Budějovice. Projekt byl zaměřen především na práci a vzdělávání celých pedagogických sborů 1. stupně ZŠ na vybraných školách v JČK. Informace o projektu na stránkách <http://www.projektpresto.cz/>

³ Zdroj: MŠMT – Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, více na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>

⁴ Zdroj: Informační portál Prevence-info.cz - <http://www.prevence-info.cz/p-prevence/neucinna-primarni-prevence>

Krajský projekt pokračoval i v roce 2019 a 2020. Krajský úřad Jihočeského kraje v průběhu roku 2019 realizoval ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Jihočeské univerzity projekt „Podpora odborného růstu metodiků prevence v Jihočeském kraji“ (PRCH-KP-0007/2019). V rámci tohoto projektu, financovaného z dotace MŠMT na aktivity z oblasti prevence rizikového chování dětí a mládeže, bylo realizováno několik seminářů pro školní metodiky prevence, metodiky z PPP, ředitele ZŠ a SŠ či studenty PF JCU. Konal se i vícedenní výjezdní seminář, který byl zaměřen na problematiku primární prevence rizikového chování, osobnostně – sociální rozvoj školních metodiků prevence a zároveň byly účastníkům představeny prvky prožitkové pedagogiky a další návazné aktivity.

Pro rok 2020 krajský úřad JČK ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Jihočeské univerzity připravoval projekt „Podpora odborného růstu metodiků prevence v Jihočeském kraji 2020“, který byl zaměřen především na zabezpečení systémové realizace témat primární prevence rizikového chování v kraji a systémové realizace vzdělávání a tvorby metodik v oblasti primární prevence rizikového chování. Aktivity projektu ovšem nemohly být realizovány kvůli preventivním epidemiologickým opatřením, vyplývajících z pandemie COVID-19.

Informace k prevenci rizikového chování v Jihočeském kraji jsou umístěny na webových stránkách Jihočeského kraje (v sekci Krajský úřad – Odbor sociálních věcí) je odkaz **Prevence rizikového chování.**

Zde jsou zveřejňovány aktuální informace, dostupné metodické, koncepční, legislativní materiály, aktuální kontakty, publikace a další informace o aktivitách a projektech kraje. Přímý odkaz: <https://www.kraj-jihocesky.cz/krajsky-urad/odbor-socialnich-veci#prevence-rizikoveho-chovani>

Popis situace z hlediska PPRCH ve školách v Jihočeském kraji

Z kontaktu s metodiky lze konstatovat, že školy upřednostňují samostatný přístup v řešení krizové situace, pomoc nebo radu volí teprve ve chvíli, kdy osvědčené postupy nepostačují. Mnozí ŠMP se stále vzdělávají, aby uměli situaci řešit sami „a někteří ji také řešit umí“. Školy se v tomto ohledu stávají samostatnějšími a kompetentnějšími. ŠMP dále uvádějí, že pokračuje trend zhoršování vztahů ve třídních kolektivech s nárůstem případů vyloučení jednotlivce z kolektivu. Častým tématem metodického vedení na školách je vzdělávání pedagogů ve specifických oblastech prevence.

V kraji jsou školy, kde pracují i dva ŠMP. Mají rozdělené kompetence s ohledem na specifika dětí a RCH na první stupeň a druhy stupeň. U malotřídních škol je často tato funkce spojení s funkcí ředitele školy, na některých základních školách pracuje školní psycholog, který je v úzkém kontaktu se ŠMP. Tato spolupráce významně urychluje celý proces zachytu rizikového chování a zvyšuje efektivitu při řešení rizikového chování (např: větší možnost pracovat s rodinou, individuální práce s dítětem, nácvik dovedností atd., skupinová práce se třídou, kde je problematické dítě, včasná informovanost pedagogů, komunikace, metody vstřícného postupu apod.)

Obecně se dá konstatovat, že kvalita specifické primární prevence rizikového chování se rok od roku neustále zlepšuje. Například školy všeobecnou specifickou primární prevencí rizikového chování (nebo lépe řečeno některá témata PPRCH) čím dál více řeší svými vlastními silami. Důvodem je především spolupráce s okresními metodiky prevence a poměrně velká nabídka dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, zajišťovaná jak z národní, tak z krajské úrovně (MŠMT, NPI, NNO, OPHČ atd.). Jedním z dalších možných vlivů může být i vzrůstající počet školních metodiků vzdělaných ve specializačním studiu pro ŠMP a podpora vedení škol pro výkon této činnosti.

Jednotlivá témata jsou součástí školního vzdělávacího programu, řada škol má také snahu zavádět třídnické hodiny, kde se prioritně řeší vztahy ve třídě, klima třídy a celkově se cíleně pracuje na preventivních krocích, které přispívají k základnímu bezpečnému a pozitivnímu prostředí pro všechny žáky a pedagogické pracovníky. Školy realizují primární prevenci především v hodinách občanské výchovy, příp. výchovy ke zdraví, obvykle tradiční formou přednášek a systematicky pojatých opakujících se programů dotýkajících se určitého typu rizikového chování. Tyto aktivity jsou zajišťovány externími odborníky, resp. externími poskytovateli programů specifické primární prevence. Pro většinu škol je stále velmi důležitá možnost využívat nabídky služeb externích poskytovatelů programů specifické PPRCH, především pak těch na místní úrovni. Střední školy se spoléhají ve větší míře než základní školy na externí poskytovatele programů, ovšem také stále na ne zcela efektivní jednorázové aktivity (přednáškové akce a besedy).

Kromě programů všeobecné PPRCH se zvyšuje zájem škol o pokročilejší stupně preventivního působení v podobě selektivní prevence. Zvyšuje se poptávka po intervenční činnosti, která je realizována především prostřednictvím okresních metodiků prevence. Poptávka však často převyšuje možnosti metodiků.

V rámci dalšího vzdělávání pro pedagogy je častá poptávka po tématech souvisejících s řešením agresivního chování a zvládním konfliktních situací ve třídě, bezpečného klimatu ve školském prostředí nebo problematiky sociálních sítí (kyberšikana) a IT technologií (nelátkové závislosti).

Problém často představuje nejasné financování preventivních aktivit stálá nejistota, jakým směrem se bude prevence rizikového chování ubírat. Důležitost a potřebnost pozice ŠMP v rámci pedagogického sboru je často snižována, někteří pedagogové nevnímají prevenci jako důležitou oblast, mnohdy nechtějí s metodiky spolupracovat v rámci školního poradenského pracoviště. Na svojí práci nemají dostatek času, často jí dělají ve svém volném čase atd.

Kvalita úrovně ŠMP na školách je velmi rozdílná, tato skutečnost je ovlivněna několika faktory: podpora školního metodika prevence ze strany ředitele školy, vlastní angažovanost, finanční ohodnocení, osobní nastavení.

Nejčastějšími typy rizikového chování na školách:⁵

Základní školy:

- Agresivní formy chování včetně šikany a kyberšikany;
- Případy využití elektronických prostředků např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (více na II. stupni základního vzdělávání);
- Špatné vztahy mezi žáky;
- Závažné přestupky vůči školnímu řádu (více na II. stupni základního vzdělávání);
- Užívání tabáku;
- Vyloučení určitých jedinců z kolektivu, ostrakizace;
- Sebepoškozování a autoagrese;
- Případy opakovaného záměrného psychického i fyzického ubližování;
- Záškoláctví.

Střední školy:

- Užívání tabáku;
- Případy využití elektronických prostředků např. mobilní telefon, sociální sítě) k opakovanému záměrnému psychickému ubližování (více na II. stupni základního vzdělávání);
- Užívání alkoholu, návykových látek;
- Záškoláctví;
- Agresivní formy chování včetně šikany a kyberšikany;
- Závažné přestupky vůči školnímu řádu;
- Špatné vztahy mezi žáky;
- Užívání konopných látek.

Na koho se školy obracejí z hlediska metodické pomoci:⁶

Základní školy:

1. Pedagogicko-psychologická poradna – okresní metodici prevence
2. Kolegové v rámci školy
3. Externí poskytovatelé programů PPRCH (nestátní neziskové organizace)
4. Střediska výchovné péče

Střední školy:

1. Pedagogicko-psychologická poradna – okresní metodici prevence
2. Kolegové v rámci školy
3. Externí poskytovatelé programů PPRCH (nestátní neziskové organizace)
4. Krajský školský koordinátor PPRCH

Výkon funkce školního metodika prevence (dále jen ŠMP)

Z hlediska výkonu činnosti školního metodika prevence je situace nadále dosti problematická jak z pohledu legislativního ukotvení jeho role a s tím souvisejících pozitivních nároků pro výkon jeho role (finanční odměna, snížení přímé vyučovací činnosti), tak z pohledu vnitřního, tedy ze situací v běžné

⁵ Údaje jsou shrnutím údajů ze Závěrečných zpráv z plnění MPP za školní rok 2019/2020 a ze statistik škol Jihočeského kraje zanesených v systému on-line výkaznictví za školní rok 2019/2020

⁶ Údaje vycházejí z vyhodnocení závěrečných zpráv z plnění MPP za školní rok 2019/2020 a ze statistik on-line systému výkaznictví.

praxi. I když se situace rok od roku posouvá směrem k lepšímu, stále ještě není role ŠMP ve školách dostatečně akceptována a chápána. Školní metodik je koordinátor PPRCH na škole a jeho role není samospasitelná, bez spolupráce celého pedagogického týmu toho mnoho nedokáže. Navíc řada školních metodiků prevence je vedle povinností běžného učitele, často také i třídního učitele, zaneprázdněna dalšími činnostmi (např. administrativou), na preventivní činnost nemají vyhrazený náležitý počet hodin, a s tím se pak pojí jistá míra rezignace na tuto roli, případně i na další činnosti spojené s metodikem. Noví školní metodici často hledají svou roli ve škole, většinou není nikdo, kdo by jim dokázal z pozice vedení přesněji vysvětlit jejich místo a náplň práce. Ve školách (u vedení, v pedagogickém sboru) často ještě chybí větší vědomí toho, že primární prevence je součástí složky výchovy ve výchovně vzdělávacím procesu, a není možné se v řešení spoléhat pouze na jednu kompetentní osobu v podobě ŠMP, ale dívat se na preventivní působení jako na součást působení každého pedagoga ve škole. Pozitivním hlediskem na závěr může být, že školy, které pravidelně konzultují postupy a pracují individuálně se žáky při problémech všeho druhu, jsou na tomto poli o poznání schopnější a aktivnější.

Jako hlavní koordinátor prevence na škole má školní metodik za povinnost zpracovávat Minimální preventivní program školy. Ovšem i z výše uvedených důvodů se často jedná spíše o dokument, který není školou vnímán jako potřebný a účinný nástroj pro práci ve výchovně vzdělávacím procesu ve škole, ale spíše jako nástroj pro kontrolu zvenčí.

Počet školních metodiků prevence a jejich odborná vzdělanost:⁷

V Jihočeských školách funguje 297 školních metodiků. Působí tedy přibližně v 84 % základních a středních škol v JČK. Z nich přibližně 45 % už má absolvováno specializační studium pro školní metodiky prevence, a přibližně 5 % ŠMP ho v současné době aktuálně studuje. Odhadem polovina školních metodiků pobírá za výkon své funkce specializační příplatek.⁸

Organizace v Jihočeském kraji, které zabezpečují specializační studium pro školní metodiky:

- **DO SVĚTA z.s.**, <http://www.dosveta.org/>
- **Pedagogická fakulta Jihočeské Univerzity České Budějovice**, http://www.pf.jcu.cz/structure/other_departments/czv/dvpp-priprava_metodiku_prevence_spj.php

Spolupráce škol s rodiči v oblasti primární prevence

O specificky zaměřené přednášky či besedy je ze strany rodičů všeobecně stále velmi malý zájem. Spíše se jedná o individuální spolupráci. Kvůli pandemii COVID-19 se školy snaží rodiče oslovovat s nabídkou on-line seminářů/webinářů. Nejčastěji se jedná o témata spojená s internetem, sociálními sítěmi, kyberšikanou. Školy přistupují k větší informovanosti rodičů (předcházení rizikového chování u dětí) častěji formou informačních letáků, kde rodiče najdou základní informace z oblasti prevence, telefonní čísla odborníků atd. Obecně se dá říct, že zájem o spolupráci rodičů se školou je nejvyšší na prvním stupni ZŠ a postupně klesá. Nejnižší je pak na středním stupni vzdělávání, kde se komunikace a spolupráce s rodiči často omezuje pouze na oslovování rodičů prostřednictvím písemných sdělení či předávání informací na třídních schůzkách. Často se stává, že spolupráce nastává až v případě již vzniklých problémů.

Okresní metodici prevence v Pedagogicko-psychologické poradně

Metodickou pomoc školám v JČK zajišťují metodici prevence Pedagogicko-psychologické poradny České Budějovice s pobočkami ve všech okresních městech Jihočeského kraje. Celkem je tedy v Jihočeském kraji 7 metodiků prevence + ředitel PPP, který taktéž ve vybraných případech působí jako metodik PPP.

Podpora škol externími programy specifické primární prevence rizikového chování v Jihočeském kraji

Na území Jihočeského kraje působí široké spektrum organizací, které nabízejí programy specifické primární prevence. Jedná se poněkud o programy všeobecné a selektivní specifické primární prevence. Indikovaná specifická primární prevence je zatím poměrně málo rozvinutá. Mimo tyto programy většina z místních poskytovatelů nabízí i akreditované vzdělávání pro školy, dotýkající se nebo přímo související s problematikou rizikového chování u dětí a mládeže.

⁷ Údaje vycházejí z vyhodnocení závěrečných zpráv z plnění MPP za školní rok 2019/2020 a ze statistik on-line systému výkaznictví a z výkazů škol OŠMT JČK.

⁸ Zatím však nejsou známy přesné údaje, zda tento příplatek je vyplácen pravidelně či nikoliv.

Poskytovatelé služeb primární prevence v Jihočeském kraji:

- Portus Prachatice, o.p.s.;
- Do Světa, z.s.;
- Metha, z.ú.;
- PorCeTa, o.p.s.;
- Theia – krizové centrum, o.p.s.;
- ICOS Český Krumlov, o.p.s.;
- Hope 4 Kids, z. s.*;
- Společně k bezpečí, z.s.**

Kromě programů těchto poskytovatelů byly v minulých letech poskytovány programy dalších poskytovatelů programů primární prevence:

- Acet ČR, Charita Tábor, Fokus Tábor, Červený kříž, Centrum Pochodeň, Sananim, Jules a Jim z.ú., AIDS Pomoc z.s., Semafór z.s. – všeobecná prevence
- Centrum ekologické a globální výchovy Cassiopeia – převážně environmentální výukové programy, programy s multikulturní a osobnostně sociální tematikou

V řadě případů se jedná o poskytovatele programů primární prevence z jiných krajů, popř. o jednorázové přednášky a besedy na témata spojená s jednotlivými typy rizikového chování. (velmi často např. přednášky a besedy Policie ČR nebo Městské policie).

Síť školských zařízení na území Jihočeského kraje (2020/2021)⁹:

Síť škol a školských zařízení tvoří

- **317 mateřských škol** (samostatné i MŠ jako součást ZŠ, všichni zřizovatelé), v nich 1 016 tříd a celkem 22 483 dětí;
- **245 základních škol** (všichni zřizovatelé), v nich 2 859 tříd, celkem 57 126 žáků;
- **88 středních škol** (SOU, SOŠ, gymnázia, VOŠ, nástavbové studium), v nich 1 174 tříd a celkem 27 369 studentů;
- **Školy samostatně zřízené pro děti a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, etopedická zařízení**, 1 259 žáků.

Vysokoškolské vzdělání je možno získat na některé z osmi fakult Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (ekonomické, filozofické, pedagogické, přírodovědecké, teologické, zdravotně sociální, zemědělské, rybářství a ochrany vod), nebo na Vysoké škole technické a ekonomické. V Českém Krumlově je vysoká škola Cevro Institut. V Jindřichově Hradci sídlí Fakulta managementu Vysoké školy ekonomické Praha. Kromě toho je možno studovat na dvou soukromých vysokých školách, a to Vysoké škole evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích nebo na Filmové akademii M. Ondříčka v Písku.

ČÁST 2/ CÍLE A PRIORITY V TÉTO OBLASTI

Cílové skupiny

Pro naplnění vize a cílů strategie prevence v Jihočeském kraji je ve své územní působnosti zajistit komplexnost a efektivitu fungujících preventivních aktivit, reagovat na potřeby terénu, případně doplnit chybějící programy, zaměřené na tyto cílové skupiny:

- Žáci a studenti;
- Rodiče či zákonní zástupci;
- Pedagogičtí pracovníci;
- Sociální pracovníci (např. NZDM);
- Veřejnost (komunita);
- Pedagogicko psychologické poradny (především okresní metodici prevence);

⁹ Podrobnější informace viz https://www.kraj-jihocesky.cz/sites/default/files/2022-03-11/V%C3%BDro%C4%8Dn%C3%AD%20zpr%C3%A1va%202020_2021%20.pdf (Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji, školní rok 2020/ 2021, OŠMT KÚ Jčk)

- Specifické cílové skupiny – poskytovatelé služeb primární prevence.

Cíle strategie jsou zohledněny ve čtyřech základních oblastech, které Jihočeský kraj realizuje prostřednictvím svých aktivit, a to v oblastech dotační politiky, metodické a koordinační činnosti, a při podpoře vzdělávacích aktivit.

Stanovené cíle a priority:

Obecný cíl

Výchova k předcházení, minimalizaci či oddálení rizikových projevů chování, ke zdravému životnímu stylu, k rozvoji pozitivního sociálního chování a rozvoji psychosociálních dovedností a zvládnání zátěžových situací jako standardní součást výchovně vzdělávacího procesu v prostředí českých škol zabezpečovaná kvalifikovanými a kompetentními osobami a institucemi.

Hlavní cíle

Minimalizace vzniku, snížení, popř. stabilizace míry rizikového chování u dětí a mládeže v Jihočeském kraji prostřednictvím efektivního systému prevence, fungujícího na základě komplexního působení všech na sebe vzájemně navazujících subjektů.

Specifické cíle – dlouhodobé

Konkrétní opatření, činnosti, zodpovědnost a ukazatele měřitelnosti řeší Strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže Jihočeského kraje na období 2018–2021, v návaznosti na Národní strategii primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže na období 2019–2027 (v působnosti ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy).

Specifické cíle vztahující se k situaci v Jihočeském kraji:

1. Finanční podpora v oblasti specifické primární prevence
2. Podpora zvyšování odborné úrovně osob a institucí zainteresovaných v primární prevenci
3. Zajištění efektivní koordinace aktivit a subjektů zapojených do preventivních aktivit v kraji
4. Účinná reakce na nové nebo eskalující formy rizikového chování
5. Hledání a rozvíjení dalších možností spolupráce v oblasti primární prevence
6. Evaluace a monitoring výskytu rizikového chování v Jihočeském kraji
7. Intenzivnější spolupráce s ostatními kraji a institucemi na národní úrovni
8. Efektivnější informovanost veřejnosti a zákonných zástupců

ČÁST 3/ VLASTNÍ VYHODNOCENÍ ZA ROK 2020

Vyhodnocení roku 2021 v oblasti prevence rizikového chování vyplývá především z plnění strategických cílů, priorit a jednotlivých aktivit stanovených Strategií prevence rizikového chování dětí a mládeže Jihočeského kraje na období 2018–2021, v působnosti Odboru sociálních věcí Krajského úřadu Jihočeského kraje.

1/ Oblast podpory přímé práce s primární cílovou skupinou	
Priorita 1.1	Podpora, rozvoj programů a odborně způsobilých služeb zajišťujících specifickou primární prevenci rizikového chování ve školství.
Opatření 1.1.1	Finanční podpora odborných certifikovaných programů primární prevence a finanční podpora škol pro zajištění odborných certifikovaných programů primární prevence
Postup	Každoročně v průběhu trvání Strategie budou na podzim vyhlášeny oba dotační programy vztahující se k zajištění specifické primární prevence: Dotační program na podporu protidrogové politiky Jihočeského kraje obsahující Opatření č. 1 „Podpora specifické primární protidrogové prevence“ a Dotační program na podporu prevence kriminality v Jihočeském kraji obsahující Opatření č. 2 „Podpora prevence kriminality ve školství“
Termín	Každoročně v průběhu realizace „Strategie“
Výsledky/ výstupy	Počet podpořených programů PPRCH. Výše finančních prostředků na podporu Opatření v dotačních programech „Podpora a rozvoj protidrogové politiky v Jihočeském kraji“ a „Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji“ z rozpočtu JČK. / Systematická a dlouhodobě předvídatelná podpora služeb specifické PPRCH. Stabilizace případně snížení projevů rizikového chování.
VYHODNOCENÍ	SPLNĚNO: Z rozpočtu Jihočeského kraje bylo v roce 2021 podpořeno z Dotačního programu – „Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje“ (Opatření 1; Podpora specifické primární prevence) celkem osm projektů, čtyřem organizacím. Z toho byly 5 projektů zaměřených na primární všeobecnou prevenci, dva projekty byly zaměřeny na prevenci selektivní, jeden byl kombinací aktivit všeobecné a indikované prevence. Celková částka, která byla mezi jednotlivé organizace rozdělena, činila 1 100 000 Kč. Zároveň byly v roce 2021 podpořeny projekty tří škol v DP „Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji“ v souhrnné výši 60 000 Kč.
Opatření 1.1.2	Koordinální podpora služeb (spolupráce s obcemi, komunikace s centrálními orgány, podpora u dalších subjektů).
Postup	Aktivní spolupráce s obcemi a metodická podpora obcím (viz. Opatření 2.2.1), aktivní spolupráce s MŠMT a NPI, případně dalšími subjekty na národní úrovni z hlediska obhajoby a potřebnosti zajištění služeb PPRCH ve školství. Pravidelná komunikace, konzultace, připomínkování a předávání informací ve směru kraj – národní úroveň. Účast v pracovní skupině podílející se na nastavování nové Národní strategie primární prevence rizikového chování.
Termín	Průběžně v průběhu trvání „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	Počet uskutečněných jednání, schůzek, konzultací k problematice PPRCH a jejího financování / Stabilní postavení poskytovatelů služeb. Stabilně zajištěná kvalitní specifická PPRCH na školách.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V důsledku koronavirové pandemie byly v převážné většině roku omezeno konání jednání/ porad/ seminářů. V druhé polovině roku došlo k významné organizační změně, koordinátorka prevence rizikového chování ukončila svou činnost na krajském úřadě, souběžně bylo z organizačních důvodů zrušeno oddělení prevence a humanitních činností. Od 1. 9. 2021 byl úvazek krajského školského koordinátora prevence rizikového chování rozdělen mezi dva pracovníky – krajského protidrogového koordinátora a manažerku prevence kriminality. Ze všech zmíněných důvodů vyplývá, že koordinační aktivity byly velmi omezené, převážně se soustředily na individuální konzultace a řešení naléhavých úkolů. To se dělo převážně telefonicky, e-mailem případně formou online schůzek.

Priorita 1.2	Evaluace výkonnosti a dostupnosti služeb v Jihočeském kraji. Průběžná
---------------------	--

	identifikace případných nových potřeb v oblasti specifické primární prevence rizikového chování.
Opatření 1.2.1	Průběžné zjišťování dostupnosti služeb v oblasti specifické primární prevence rizikového chování.
Postup	Každoroční mapování situace v JČK a jeho jednotlivých regionech a její aktualizace z hlediska dostupnosti služeb a momentálního stavu, využívání informací z terénu (okresní metodici prevence, poskytovatelé programů PPRCH, školy)
Termín	Každoročně v průběhu realizace „Strategie“
Výsledky/ výstupy	Zmapování dostupnosti a potřebnosti služeb/programů PPRCH v kraji, porovnání potřeb regionů s možnostmi poskytovatelů programů PPRCH / Efektivnější pokrytí Jihočeského kraje odborně způsobilými službami (programy) PPRCH, zmapování a stanovení minimální sítě poskytovatelů PPRCH.
VYHODNOCENÍ	SPLNĚNO: Vyhodnocování výkonnosti služeb a mapování jejich dostupnosti je prováděno v úzké souvislosti s hodnocením dotačního programu „Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje“. V roce 2021 probíhalo, jako pravidelně, v úzké součinnosti s krajským protidrogovým koordinátorem, výstupy byly využity pro potřeby Hodnotící komise tohoto dotačního programu, byly konzultovány na jednáních iniciovaných MŠMT (pro potřeby hodnocení projektů v DR ministerstva).
Opatření 1.2.2	Na základě ověřených informací a vyhodnocení situace v jednotlivých regionech iniciace pokrytí identifikovaných potřeb (rozšíření stávající nabídky služeb, popř. iniciace vzniku nových služeb).
Postup	Na základě zjištěné situace iniciace navýšování finančních prostředků do příslušných dotačních programů JČK, komunikace s obcemi na potřebě spolupodílení se na finančním zajištění potřebných služeb v příslušných regionech. Iniciace jednání na úrovni kraje a obcí.
Termín	Průběžně v průběhu trvání „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	Vznik a podpora nových odborně způsobilých služeb, případně rozšíření kapacity stávajících služeb. / Zlepšení pokrytí území Jihočeského kraje externími programy PPRCH, zlepšení dostupnosti služeb pro primární cílovou skupinu.
HODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V roce 2021 na území Jihočeského kraje nevznikla žádná nová služba v oblasti primární prevence, ani nebyly nijak zásadně navýšeny kapacity služeb stávajících. Důvodem je především v nedostatku veřejných finančních prostředků na podporu oblasti primární prevence rizikového chování, vyčleněné stávající prostředky hlavních donátorů (MŠMT, RVKPP, Jihočeský kraj) neumožňují rozvoj služeb, jejich kapacit – a tedy ani vznik nových služeb. Od roku 2019 NPI pozastavilo proces certifikací na dobu nezbytně nutnou. I to mohlo být důvodem, proč nevznikaly nové služby, ve druhé polovině roku 2021 navíc MŠMT definitivně odstoupilo od realizace systému certifikací odborné způsobilosti služeb primární prevence. Aktuální stav je takový, že zájem škol (ovšem spojený často s neochotou spolupodílet se na financování těchto aktivit) převyšuje garantované kapacity poskytovatelů, pokrytí jejich potřeb v oblasti primární prevence není v Jihočeském kraji optimální. Navíc se ukazuje, že pokud má být tento systém do budoucna udržen, bude nutné navýšit finanční podporu pro tuto oblast a zároveň iniciovat větší podporu PPRCH obcemi z dalšího důvodu – nastává situace, kdy tato oblast je ohrožena odlivem odborníků z důvodu nedostatečného finančního ohodnocení, které neodpovídá obecnému trendu zvyšování mezd v jiných odvětvích.

2/ Oblast koordinace na úrovni kraje

Priorita 2.1	Udržení a optimalizace stávajícího systému koordinace, spolupráce a metodického vedení primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v Jihočeském kraji.
Opatření 2.1.1	Metodické a koordinační setkávání s okresními metodiky prevence při PPP, externími poskytovateli programů specifické primární prevence. Udržení, inovace a optimalizace stávajícího systému koordinace a spolupráce v Jihočeském kraji.
Postup	3-4 setkání s externími poskytovateli programů PPRCH a metodiků prevence při

	PPP na společných jednáních na kraji, min. 2 setkání s metodiky prevence při PPP dotýkající se metodického vedení a spolupráce, účast na schůzkách metodiků prevence (podle zájmu a potřeby), účast na pořádaných schůzkách okresních metodiků prevence pro školní metodiky prevence, pravidelné setkávání užší (koordinační) pracovní skupiny min. 4x za rok.
Termín	Průběžně v průběhu trvání „Strategie“. V případě některých inovativních kroků je postup konkretizován v položce „Postup“ do jednotlivých časových období platnosti „Strategie“
Výsledky/ výstupy	Udržení systému koordinace a spolupráce, kvalitní předávání informací. Zkvalitnění komunikace a spolupráce mezi všemi subjekty (nejčastěji prostřednictvím krajské pracovní skupiny PPRCH) Kraj → Okresní metodici (také NNO) → ŠMP a zachování její struktury; zavedení nových nápadů do praxe (fungování užší pracovní skupiny, uspořádané kulaté stoly pro odborníky i zastupitele kraje); realizace a splnění stanovených úkolů, pravidelná evaluace koordinace
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO ČÁSTEČNĚ (PRO ROK 2021): Během roku 2021 se díky nouzovému stavu a vládním opatřením v souvislosti s epidemiologickou situací v ČR nepodařilo realizovat přímá setkání. V průběhu roku jsme byli v kontaktu se spolupracujícími subjekty prostřednictvím emailové a telefonické korespondencí. Proběhla individuální setkání, především s pracovníky PP, a jednotlivými poskytovateli služeb primární prevence.
Opatření 2.1.2	Udržet a rozvíjet systém spolupráce a předávání informací mezi poskytovateli programů PPRCH a okresními metodiky prevence při PPP.
Postup	Zajištění pravidelného setkávání poskytovatelů služeb PPRCH a okresních metodiků prevence při PPP prostřednictvím pravidelných schůzek a jednání (viz Opatření 2.1.1) Zjišťování průběžného stavu předávání informací a spolupráce.
Termín	Pravidelně, průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	Udržení a vyladění systému spolupráce, komunikace a předávání informací mezi NNO a okresními metodiky prevence při PPP v příslušném regionu působení / Zlepšení funkčnosti systému. Větší informovanost mezi sebou pro plánování vhodného postupu při řešení konkrétního problému.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO ČÁSTEČNĚ (PRO ROK 2021): Po celý rok 2021 docházelo k předávání informací mezi poskytovateli programů PPRCH a okresními metodiky prostřednictvím emailové a telefonické korespondence, společné osobní schůzky a případná výjezdní setkání odborníků se nedala realizovat v důsledku pandemie COVID-19. Individuální osobní setkání se začala realizovat postupně až v druhé polovině roku.
Opatření 2.1.3	Podpora výkonu role okresních metodiků/metodiček prevence při PPP jako jednoho z klíčových článků ve vertikální úrovni koordinace PPRCH – především pak v úrovni vzdělávání a jeho koordinace a metodickém vedení (školních metodiků prevence a v předcházení rizikového chování nebo řešení již nastalých krizových situací vzešlých z problematického chování žáků a studentů).
Postup	Průběžné zjišťování potřeb souvisejících s výkonem funkce okresního metodika prevence, analýza situace v jednotlivých regionech a obhajoba těchto potřeb na výše zmíněných úrovních. Předávání důležitých informací z jednání na národní, krajské i obecní úrovni pro jednání důležité pro výkon jejich funkce a pro metodické vedení školních metodiků prevence. Pravidelné jednání s okresními metodiky prevence a ředitelem PPP ČB každoročně v průběhu Strategie. Obhajoba a smysl jejich role v systému prevence, jak na úrovni škol, tak na národní úrovni. Spolupráce a jednání na národní úrovni z hlediska kvalifikačních předpokladů pro výkon jejich funkce. Jasnější zasazení jejich funkce z hlediska odbornosti a metodického vedení škol, resp. školních metodiků prevence (ve smyslu v jaké úrovni je okresní metodik prevence ve smyslu 4 úrovněvého modelu posuzování kvalifikace a odborné připravenosti oproti školnímu metodikovi prevence)
Termín	Průběžně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	Zlepší se (nebo vyjasní) nastavení role odborného výkonu okresního metodika prevence ve vztahu k metodickému vedení a spolupráci se školami a školními metodiky prevence. Zlepší se ze strany škol vnímání funkce okresního metodika

	prevence – jako nástroje podpory, ne kontroly. / Počet pracovních jednání s okresními metodiky, Výstupy z jednání na obecní, krajské a národní úrovni. Vyšší počet škol využívajících spolupracujících s okresním metodikem prevence.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Po větší část roku 2021 nebylo možné v důsledku koronavirové pandemie a vládních opatření realizovat společná pracovní setkání s okresními metodiky prevence PPP a krajským školským koordinátorem na Krajském úřadu Jihočeského kraje. Nicméně zůstal během celého roku zachován úzký kontakt (emailová, telefonická komunikace) s metodiky prevence PPP např. řešení situace v době pandemie, uzavření škol.
Opatření 2.1.4	Podpora výkonu role školního metodika / metodičky prevence jako stěžejního článku pro funkční nastavení systému fungování primárně preventivních aktivit pro žáky a studenty ve škole.
Postup	Každoročně pořádání pravidelných vzdělávacích seminářů zvyšující dovednosti pedagogů a školních metodiků, jednání na národní úrovni, konzultace a připomínkování legislativních opatření vztahujících se k výkonu role školního metodika prevence (např. snížení přímé vyučovací činnosti atd.), účast na poradách okresních metodiků se školními metodiky, pořádání odborné konference. Iniciace setkávání s řediteli škol – diskuse a předávání validních informací ohledně výkonu role ŠMP a jeho potřeb z hlediska optimálního výkonu role ŠMP, podpora zavádění jednotného systému výkaznictví, který postupně sníží a více administrativní zátěž ŠMP.
Termín	Průběžně, každoročně v průběhu trvání „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	Změní se (aktualizuje) legislativa dotýkající se výkonu role školního metodika prevence minimálně na úrovni snížení počtu hodin přímé vyučovací činnosti u ŠMP. Kvalitativně se posune vnímání a důležitost role ŠMP v rámci jednotlivých škol, jak ze strany pedagogických pracovníků, tak ze strany vedení škol / Počet jednání s řediteli, počet jednání a schůzek na národní úrovni, počet odborných seminářů, počet účastí na setkání okresních metodiků prevence se ŠMP v jednotlivých okresech.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ (ČÁSTEČNĚ): Z důvodů organizačních změn, které proběhly na krajském úřadě Jihočeského kraje (odchod školní koordinátorky prevence) a zároveň dopadu protiepidemických opatření v souvislosti s pandemií Covid byl omezen počet osobních schůzek a společných jednání. Souběžně ve druhé polovině roku 2021 probíhaly organizační změny na MŠMT, bylo zrušeno oddělení prevence, odešli zkušení pracovníci a víceméně celé druhé pololetí byly řešeny pouze nejzávažnější problémy, včetně posunu termínů podávání projektů na MŠMT a posun celého harmonogramu dotačního řízení. V průběhu roku 2021 byly v gesci OSOV realizovány tyto vzdělávací semináře pro školní metodiky prevence: 8.6.2021 - Techniky určené k vedení klienta – žáka, PhDr. Jan Svoboda (Jindřichův Hradec) 6.10.2021 – Podpora práce metodika na škole – Mgr. B. Mačáková (Tábor) 11. 11. 2021 – Techniky určené k vedení klienta, PhDr. Jan Svoboda (Prachatice) Zároveň v roce 2021 proběhla Krajská konference primární prevence. Některé plánované aktivity musely být zrušeny (do domluvených termínů zasáhla protiepidemická opatření, náhradní termíny se s lektory na období, kdy by nastavená opatření umožnila realizaci seminářů, nepodařilo dohodnout).
Opatření 2.1.5	Iniciace jednání o možné spolupráci s Jihočeskou univerzitou a jejími fakultami zabývajícími se vzděláváním budoucích pedagogů (v možnosti jejich efektivnější přípravy v oblastech posilující jejich dovednosti ve vztahu k žákům – především pak ve výchovné složce jejich výchovně vzdělávacího působení).
Postup	Ve spolupráci s krajskou pracovní skupinou PPRCH oslovení kompetentních osob Jihočeské univerzity a zjišťování možností k navázání spolupráce. Iniciace vyvolání debaty nad současnou situací a možnostmi do budoucna v otázce efektivnější přípravy pedagogů ve výchovné složce jejich výchovně vzdělávacího působení.
Termín	Zahájení jednání v průběhu roku 2018, Dále pak průběžně po dobu trvání Strategie.

Výsledky/ výstupy	Započetí vedení debaty nad situací a možnostmi, případně vytýčení úkolů a požadavků, které je třeba připravit pro další možná jednání. / Počet jednání. Zápisy z vedených jednání.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V roce 2021 Jihočeský kraj uzavřel s Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích memorandum, které se týká také spolupráce v oblasti podpory vzdělávání budoucích pedagogických pracovníků, školních metodiků prevence a podobných aktivit. I nadále jsme v úzkém kontaktu s katedrou pedagogiky a psychologie JČU a pokračujeme ve společně navázané spolupráci, včetně přípravy krajského projektu na rok 2022.

Priorita 2.2	Zlepšení a vytvoření funkčního systému spolupráce se samosprávami obcí a dalšími subjekty, jejichž zaměření činnosti úzce nebo širěji souvisí s problematikou rizikového chování a tématikou primární prevence rizikového chování především ve školním prostředí.
Opatření 2.2.1	Navázat intenzivnější spolupráci, koordinaci a komunikaci s obcemi, zprostředkovat prohloubení spolupráce mezi obcemi, školami a poskytovateli preventivních programů v problematice primární prevence rizikového chování.
Postup	Aktivní oslovování všech obcí a nabídka metodického vedení obcí, pracovních skupin na místní a regionální úrovni – podpora jejich činnosti, spolupráce, konzultace. Předávání aktuálních informací z oblasti PPRCH.
Termín	Průběžně v průběhu realizace „Strategie“, více v položce „Postup“
Výsledky/ výstupy	Obce se budou více podílet na finančním zajištění specifické primární prevence ve školství. Lepší komunikace obcí se školami. Zefektivnění předávání informací. Zkvalitnění primárně preventivních programů ve školách. Počet jednání se zástupci samosprávy (individuální či společně jednání)
VYHODNOCENÍ	NEPLNĚNO (v roce 2021): Tato aktivita byla vzhledem zmíněným organizačním změnám a epidemiologické situaci spojené s onemocněním COVID-19 přesunuta do dalšího období.
Opatření 2.2.2	Prohloubení spolupráce a koordinace mezi OSOV (krajským školským koordinátorem PPRCH) a OŠMT.
Postup	Zahájení intenzivnější spolupráce a jednání s OŠMT z hlediska předávání informací a podpory primárně preventivních aktivit ve školství. Propojování primárně preventivních aktivit a vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech souvisejících s minimalizací a eliminací rizikového chování s koncepčními dokumenty OŠMT. Iniciační debaty nad možnostmi podpory a zavádění nových nástrojů podpory do škol (např. supervize).
Termín	Průběžně v průběhu trvání „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	Užší spolupráce OSOV s OŠMT v oblasti preventivních aktivit. Spolupráce s OŠMT v Krajském akčním plánu vzdělávání především v bodech dotýkající se Bezpečného a pozitivního klimatu ve škole (inkluze a prevence), Vzájemné předávání informací. Intenzivnější spolupráce s řediteli škol a školských zařízení. Počet setkání a jednání s pracovníky OŠMT. Zápisy ze setkání.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Spolupráce s odborem školství, mládeže a tělovýchovy KÚ Jihočeského kraje je nastavena od roku 2009. V roce 2021 tato spolupráce nadále pokračovala. Potřebné informace jsou předávány mezi odbory operativně – a to ústně, telefonicky či emailem dle potřeby. Ke všem jednáním a pracovním poradám je vždy přizvána zástupkyně odboru školství. Zároveň jsou odboru zasílány pozvánky na semináře, které realizuje oddělení prevence a humanitních činností s nabídkou účasti. Spolupráce s OŠMT probíhá i po praktické stránce, např. pomoc se zajišťováním vhodných prostor pro konání odborných seminářů určených pro pedagogy, školní metodiky a další odborníky na poli primární prevence. Krajská koordinátorka prevence rizikového chování je součástí pracovní skupiny zabývající se inkluzí (součástí řešené problematiky je i oblast prevence rizikového chování), kterou vede OŠMT v rámci projektu „Krajský akční plán rozvoje vzdělávání v Jihočeském kraji“. Tato spolupráce bude nadále

	pokračovat i v roce 2022.
--	---------------------------

3/ Oblast spolupráce s centrálními institucemi	
Priorita 3.1	Udržení a optimalizace stávajícího systému spolupráce se státními orgány a institucemi podílející se a participující na fungování a vytváření systému PPRCH v ČR.
Opatření 3.1.1	Posílení přenosu informací z krajské úrovně směrem k úrovni celostátní (MŠMT, NÚV a další subjekty), zapojení kraje do pracovních orgánů na celostátní úrovni.
Postup	Pravidelná účast na jednání na národní úrovni, jednání a účast na schůzkách pořádaných MŠMT. Konzultace a jednání s MŠMT a NÚV a dalšími subjekty dotýkající se PPRCH. Účast zástupců Jihočeského kraje (KŠKPPRCH, NNO, MP PPP, ŠMP) v pracovních skupinách pro tvorbu Národní strategie PPRCH na následující období. Pravidelné Setkávání krajských školských koordinátorů PPRCH a předávání informací mezi jednotlivými kraji. Konzultace a připomínkování systému on-line výkaznictví a podíl na zlepšování jeho úrovně.
Termín	Průběžně, každoročně v průběhu trvání „Strategie“.
Výsledky/výstupy	Zvýšení povědomí centrálních orgánů a dalších institucí o úrovni systému PPRCH v Jihočeském kraji a místních specifik. Zvýšení povědomí potřeb „terénu“ v oblasti PPRCH v Jihočeském kraji / počet jednání a zápisů ze schůzek, počet konzultací za každý rok platnosti Krajské strategie PPRCH.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Krajská koordinátorka prevence rizikového chování v I. pololetí 2021 úzce spolupracovala s centrálními orgány, především MŠMT. Dále probíhala pravidelná elektronická komunikace krajských školských koordinátorů (v důsledku pandemie COVID-19 byla zavedena on-line forma měsíční porady všech 14 krajských koordinátorů prevence s MŠMT). Krajský koordinátor prevence ministerstvu pravidelně/průběžně předává informace o situaci v Jihočeském kraji v této oblasti. V II. Polovině roku 2021 byla z důvodu organizačních změn na MŠMT komunikace omezena na nejnáléhavější oblasti.
Priorita 3.2	Aktivní spolupráce s národní úrovní na plnění Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027 a období následující.
Gestor	OSO (Krajský školský koordinátor PPRCH) ve spolupráci s pracovní skupinou PPRCH
Opatření 3.2.1	Spolupráce na plnění specifických cílů a jednotlivých vybraných aktivit Národní strategie.
Postup	Pravidelná aktivní účast na jednáních pracovních skupin připravujících novou podobu Národní strategie PPRCH a aktivní podíl na procesu vytváření a stanovování nových cílů a aktivit Národní strategie, resp. jejich plnění. Případná aktualizace, revize a doplnění Krajské strategie PPRCH JčK na období 2018–2020 podle nového znění Národní strategie, tak aby Krajská strategie byla v souladu s Národní strategií následující po Národní strategii PPRCH na období 2019–2027
Termín	Průběžně v průběhu trvání „Strategie“. Přelom roku 2019/2020 případná revize a aktualizace Krajské strategie PPRCH z hlediska souladu s novým zněním Národní strategie PPRCH.
Výsledky/výstupy	Podíl kraje na realizaci těchto aktivit a specifických cílů Národní strategie. / Počet setkání pracovních skupin. Zveřejněná nová Národní strategie PPRCH na následující období – Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027. Pozn. Vzhledem k tomu, že současná Národní strategie PPRCH je vytvořena do roku 2018 a nová Národní strategie PPRCH na následující období je teprve v přípravě, bude nutné v případě změn, spojených s novým zněním Národní strategie na následující období, některé konkrétní aktivity v Krajské strategii PPRCH na období 2018–2020 aktualizovat.
VYHODNOCENÍ	NAPLNĚNO: Strategie primární prevence rizikového chování Jihočeského kraje byla samosprávou kraje prodloužena do konce roku 2021. Na následující období byla v II. polovině roku zpracován nový strategický

	dokument pro tuto oblast, schválen samosprávou kraje byl počátkem roku 2022. Na jeho přípravě se podíleli, mimo krajského koordinátora prevence, i odborní pracovníci Pedagogicko psychologické poradny a poskytovatelé služeb primární prevence.
--	---

Priorita 3.3	Spolupráce na zavádění systémových opatření v primární prevenci rizikového chování.
Opatření 3.3.1	Zahájení jednání o integraci systémových opatření (typu 4- úrovnový model, vzdělávání, osobnostní výchova, systému vzdělávání pro třídní učitele v oblasti PPRCH a vymezení jejich role v této oblasti atd.) do vzdělávacího systému budoucích i současných pedagogických pracovníků.
Postup	Průběžná jednání a schůzky se zástupci MŠMT a NUV. Jednání s krajskými koordinátory prevence. Mapování situace z hlediska současného nastavení systému vzdělávání v Jihočeském kraji a v ČR pro budoucí pedagogy.
Termín	Průběžně v průběhu trvání „Strategie“ dle situace.
Výsledky/výstupy	Zlepší se úroveň připravenosti pedagogů a jejich schopnost řešit problémové situace, související s rizikovým chováním ve škole. / Počet vedených jednání a konzultací dotýkající se tohoto opatření
VYHODNOCENÍ	NEPLNĚNO V ROCE 2021: S ohledem na epidemiologickou situaci a organizační změny v rámci MŠMT nebylo v této oblasti nic nově řešeno.

4/ Oblast vzdělávání	
Priorita 4.1	Zvyšování odborné úrovně pracovníků v oblasti PPRCH a úzce souvisejících témat s touto oblastí (práce se třídou, komunikace a spolupráce v pedagogickém sboru, vytváření bezpečného a pozitivního klimatu ve školách atd.).
Opatření 4.1.1	Realizace krajské konference zaměřené na oblast primární prevence rizikového chování a s ním souvisejících témat.
Postup	Každoročně bude probíhat příprava konference tematicky zaměřená na oblast primární prevence a s ní souvisejících témat, především pak s těmi, které přispívají k efektivnímu fungování PPRCH. Příprava konference bude probíhat cca 4–5 měsíců před konáním konference ve spolupráci s místní pracovní skupinou PPRCH. Každoročně proběhne hodnocení konference od účastníků. V průběhu Krajské strategie, hledání dalších možností, jak krajskou konferenci obohatit. Cílem je též udržet konferenci jako dvoudenní.
Termín	Každoroční pořádání krajské konference v průběhu trvání „Strategie“.
Výsledky/výstupy	Program konference, výstupy (sborník, prezentace lektorů) z konference umístěné na webu kraje a zpřístupněné odborné veřejnosti. Zvýšení povědomí odborné veřejnosti o PPRCH a o nových přístupech v této oblasti. Předávání odborných znalostí a zkušeností a příkladů dobré praxe, navázání nových kontaktů. Vyhodnocené zpětnovazebné dotazníky od účastníků konference.
VYHODNOCENÍ	SPLNĚNO: Již devátý ročník krajské konference primární prevence rizikového chování proběhla v termínu 14. – 15. 10. 2021 v prostorách Střední průmyslové školy stavební, Resslova 2 v Českých Budějovicích. Realizace konference byla kompletně zajištěna odbornými pracovníky OSOV, včetně oslovení lektorů, programu, zajištění prostor a dalších organizačních náležitostí. Realizace konference byla podpořena z dotačního řízení MV pro oblast prevence kriminality (krajské projekty na rok 2020 nebyly Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy podpořeny). Informace o konferenci, především pak příspěvky jednotlivých přednášejících byly zveřejněny na webových stránkách Jihočeského kraje. Přímý odkaz: https://www.kraj-jihocesky.cz/krajsky-urad/odbor-socialnich-veci#ix.-krajska-konference-primarni-prevence-rizikoveho-chovani-a-prevence-kriminality
Opatření 4.1.2	Zajištění odborných vzdělávacích seminářů pro pracovníky v oblasti rizikového chování a s ním souvisejících témat.
Postup	Realizace seminářů bude každoročně směřována na období podzimu. Tematicky by semináře měly vycházet z potřeb pedagogů a školních metodiků prevence,

	resp. z potřeb jednotlivých regionů. Ideálním řešením by bylo uspořádat každoročně celkem 7 seminářů pro každý okres jeden. V současné době z finančních důvodů je možné uspořádat každoročně pouze 3 semináře pro 3 vybrané okresy. Příprava seminářů bude probíhat cca 3-4 měsíce před samotným konáním jednotlivých seminářů.
Termín	Každoroční pořádání odborných seminářů v průběhu trvání „Strategie“
Výsledky/ výstupy	Získání nových znalostí a dovedností využitelných v praxi. Zkvalitnění odborného úrovně a přístupu pedagogů v řešení konkrétních forem rizikového chování. Spojení teorie a praxe.
VYHODNOCENÍ	SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ: Již v roce 2020 protiepidemická opatření znemožnila realizovat řadu nadplánových vzdělávacích aktivit, určených metodikům prevence, v roce 2021 byla situace obdobná. Nicméně některé aktivity/ vzdělávací semináře se zrealizovat podařilo, podpořeny byly z rozpočtu Jihočeského kraje. Podrobněji je uvedeno v popisu plnění Opatření 2.1.4.
Opatření 4.1.3	Podpora a obhajoba programů řešící zlepšování klimatu ve školách (např. třídnické hodiny, systémové vzdělávání celých pedagogických sborů atd.), (podpora a obhajoba smyslu zavádění nových nástrojů podpory do škol přispívajících k udržení nebo zlepšení klimatu ve školách (např. supervize).
Postup	Zpracovávání těchto témat do programů krajských konferencí a odborných seminářů v průběhu platnosti krajské strategie. Jednání na místní i národní úrovni o zavádění některých nástrojů do škol, popř. systému preventivních opatření pro školy. Iniciace jednání s řediteli škol v JČK na toto téma. Podpora realizace Krajských projektů* v Jihočeském kraji, dotýkající se dlouhodobější a systematické práce s celými pedagogickými sbory, podpora vzdělávání a zavádění nových nástrojů podpory do škol. *Pozn. Krajské projekty jsou jednou ze součástí Dotačního programu MŠMT na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování vždy na příslušné období. Od roku 2016 mohou do tohoto dotačního programu, do části Krajské projekty, žádat i kraje, respektive jejich příspěvkové organizace, jejichž činnost souvisí s PPRCH.
Termín	Průběžně v průběhu trvání „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	Zvýšení povědomí škol o smyslu těchto nástrojů. Mapování škol z hlediska využívání těchto nástrojů. Uspořádání vzdělávacích seminářů pro vedení škol na téma zavádění a smyslu nových nástrojů podpory do škol.
VYHODNOCENÍ	NESPLNĚNO PRO ROK 2021: Na jaře 2020 se měl konat seminář s lektorem Mgr. Robertem Čapkem, PhD. na téma „Třídní klima, jak ho utvářet, jak s ním pracovat a jak ho zjišťovat“. Bohužel z důvodu pandemie koronaviru nemohl být tento seminář pro školní metodiky prevence uskutečněn. Byl tedy přesunut na pozdější termín, ale ani tak nemohl být kvůli stále trvající pandemii, resp. nastaveným protiepidemickým opatřením uspořádán. V roce 2021 byla pak situace obdobná.

5/ Oblast informace, výzkum, hodnocení

Priorita 5.1	Informování odborné i laické veřejnosti a dalších subjektů o realizaci primárně preventivních aktivit Jihočeského kraje.
Opatření 5.1.1	Pravidelné zveřejňování informací o realizaci primárně preventivních aktivitách v Jihočeském kraji směrem k odborné i laické veřejnosti.
Postup	Zveřejňování informací prostřednictvím webových stránek kraje, obcí a dalších subjektů, mediálních prostředků – místních periodik, rozhlasu, televize zpřístupnění informací o problematice PPRCH. Případné organizování informačních konferencí, seminářů, kulatých stolů pro odbornou i laickou veřejnost. Veřejná prezentace programů prevence a jejich realizátorů a distribuce výstupů (metodik, letáků, prezentací, spotů). Zkvalitnění spolupráce s Oddělením informací a styku s veřejností Jihočeského kraje – zveřejňování pravidelných a aktuálních informací z oblasti PPRCH. Zlepšení funkčnosti webových stránek informujících o PPRCH v JČK, případně vytvoření informačního webu PPRCH pro JČK.
Termín	Pravidelně, průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“.

Výsledky/ výstupy	Zlepšení orientace ve vymezení a systému PPRCH na krajské a národní úrovni. Zajištění lepší orientace a včasného předávání aktuálních informací zajistí větší kvalitu PPRCH a snadnější dostupnost kvalitních služeb pro potřeby škol a školských zařízení.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Podstatné informace jsou zveřejňovány na webových stránkách kraje (metodická doporučení, prezentace z odborných konferencí apod.). Vybraná témata jsou ve spolupráci s Oddělením informací a styku s veřejností prezentovány v sekci „Aktuality“. Specializovaný web kraje k této oblasti nebyl vytvořen, nicméně krajský koordinátor prevence průběžně monitoruje podstatné, zásadní informace z této oblasti, dostupné ne jiných webových stránkách, a postupuje je okresním i školním metodikům prevence, dalším spolupracujícím institucím či organizacím. Přímý odkaz na aktuální sekci webu Jihočeského kraje, věnované oblasti primární prevence: https://www.kraj-jihocesky.cz/krajsky-urad/odbor-socialnich-veci#prevence-rizikoveho-chovani

Priorita 5.2	Aktivní spolupráce s obcemi na zvyšování informovanosti samospráv, veřejnosti a dalších subjektů o realizaci primárně preventivních aktivit.
Opatření 5.2.1	Zajištění informovanosti samospráv (a jejich prostřednictvím také obyvatel obcí) o aktuálních a konkrétních otázkách realizace specifické primární prevence rizikového chování.
Postup	Předávání aktuálních informací z oblasti PPRCH kompetentním osobám v samosprávách JČK, zveřejňování výstupů z činnosti v rámci primárně preventivních aktivit v JČK i na celostátní úrovni vždy za konkrétní rok, využívání informací z plnění MPP a online systému výkaznictví pro informování samospráv i veřejnosti o situaci z hlediska prevence v jednotlivých okresech či místech s velkou eskalací konkrétního rizikového chování. Zúčastňování se jednání na obcích a předávání aktualit a navrhování doporučení pro řešení problémových oblastí. Individuální konzultace a jednání s kompetentními osobami jednotlivých samospráv.
Termín	Pravidelně, průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	Zlepší se informovanost a spolupráce s obcemi. Zlepší se přenos informací směrem k veřejnosti. Spolupráce a informovanost přinese větší povědomí o důležitosti a smyslu podpory PPRCH na místní úrovni. Předávání aktuálních a potřebných informací zajistí lepší orientaci v systému PPRCH, lepší dostupnost potřebných služeb a usnadní kontakt s nimi. / Aktivity realizované na základě požadavků obcí na zajištění jejich informovanosti. Uskutečněná jednání, semináře, vzdělávací aktivity. Předávané informace v průběhu roku.
VYHODNOCENÍ	NESPLNĚNO PRO ROK 2021: (obdobně, jako Opatření 2.2.1): Tato aktivita byla vzhledem ke své náročnosti, a zároveň v důsledku pandemie COVID-19 přesunuta do dalších etap realizace nové krajské strategie.

Priorita 5.3	Udržet a zefektivnit stávající systém sběru dat o situaci v oblasti PPRCH.
Opatření 5.3.1	Zpracování a publikace Závěrečné zprávy o plnění Strategie PPRCH v Jihočeském kraji vždy na příslušný rok.
Postup	Zpracování a zveřejnění zprávy za konkrétní rok vždy v prvním čtvrtletí následujícího roku. Zveřejnění na webu kraje a informování odborné veřejnosti o zveřejnění.
Termín	Každoročně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	1. Závěrečná zpráva o plnění úkolů Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže Jihočeského kraje za příslušný rok
VYHODNOCENÍ	SPLNĚNO: V roce 2021 byla zpracována Závěrečná zpráva o plnění úkolů Strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže Jihočeského kraje za rok 2020. Je zveřejněna na webu kraje jako součást Závěrečné zprávy o plnění koncepce oddělení prevence a humanitních činností 2018–2020 za rok 2020, schválené usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje č. 425/2021/ZK-13 ze dne 16. 12. 2021.
Opatření 5.3.2	Ve spolupráci se členy pracovní skupiny PPRCH JČK zmapovat pokrytí škol programy specifické primární prevence v JČK a jeho regionech.
Postup	Každý rok v průběhu platnosti Krajské strategie se ve spolupráci se členy pracovní skupiny zmapuje pokrytí škol programy PPRCH v jednotlivých regionech a

	využívání služeb okresních metodiků při PPP školami v jednotlivých regionech.
Termín	Každoročně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	Ucelený přehled pokrytí škol specifickou primární prevencí rizikového chování v Jihočeském kraji a v jeho jednotlivých okresech. Vznikne jasnější přehled o situaci pro plánování dalších aktivit a strategií a možnou spolupráci se školami, kde preventivní aktivity zatím z různých důvodů nemohu probíhat v dostatečné míře.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Tato aktivita byla zařazena do aktuálních strategických dokumentů kraje v oblastech primární prevence a prevence závislostí, bude naplňována od roku 2022. Dílčí informace, především od škol motivovaných k aktivitě v této oblasti, jsou průběžně získávány, vyhodnocovány a je s nimi dále pracováno, nicméně získat ucelený přehled je poměrně velmi náročnou aktivitou (vzhledem k počtu škol a školských zařízeních, rozdílného pohledu jednotlivých škol na potřebnost a faktickou náplň těchto aktivit apod.). Bude nastaven, i s ohledem na realizované personální změny v oblasti koordinace oblasti prevence rizikového chování, systém, který umožní pružně reagovat na aktuální potřeby škol a školských zařízení.
Opatření 5.3.3	Postupně implementovat do jihočeských škol celorepublikový systém on-line výkaznictví PPRCH tzv. on line systém výkaznictví.
Postup	Opakovaná setkání s okresními metodiky prevence k tématu on-line systému výkaznictví – připomínkování k systému výkaznictví, posilování smyslu přechodu dalších škol na on-line systém výkaznictví prostřednictvím pravidelných schůzek MP a ŠMP v průběhu roku. Předávání informací o novinkách v systému do škol. Jednání a konzultace, semináře s NÚV jako správcem tohoto systému.
Termín	V průběhu roku 2018 a 2019
Výsledky/ výstupy	Na konci roku 2019 bude v systému výkaznictví zapojeno min. 60 % jihočeských škol poskytující základní a střední vzdělávání / Ucelený a jednotné přehledy a statistiky týkající se projevů a typů rizikového chování ve školách a preventivních programů ve školách.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Během minulých cca dvou let probíhalo mezi krajskými školskými koordinátory z jednotlivých krajů připomínkování k systému výkaznictví preventivních aktivit (SEPA) a předávání těchto podnětů na kliniku adiktologie 1. LF UK v Praze. Postupně dochází k úpravám a zlepšování systému výkaznictví. Nadále bude probíhat posilování povědomí škol o významu a využitelnosti tohoto systému a motivace přechodu dalších/všech škol JČK do tohoto systému výkaznictví.

Priorita 5.4	Efektivněji evaluovat nabídku programů primární prevence rizikového chování ve školách.
Opatření 5.4.1	Více se zaměřit se na zjišťování odborné kvality necertifikovaných programů primární prevence (pro možnost doporučovat školám skutečně kvalitní programy a zajistit tak stabilní úroveň systému PPRCH v Jihočeském kraji.)
Postup	Jednání a schůzky s realizátory necertifikovaných programů primární prevence, posuzování jejich vhodnosti a kvality. Ve spolupráci s okresními metodiky prevence návštěva necertifikovaných programů. Předávání informací o nabízených programech na místní, krajské a národní úrovni (obce, místní poskytovatelé služeb PPRCH, MŠMT, spolupráce v předávání informací mezi krajskými školskými koordinátory PPRCH) a jejich případné doporučení/nedoporučení školám. V případě nutnosti vydávání stanoviska k programu.
Termín	Pravidelně, průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/ výstupy	Evaluace programů přispěje ke zkvalitnění nabízených služeb a ke zmapování a možnému zhodnocení programů, které nejsou certifikované a u kterých není zatím prokázána jejich odborná úroveň.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Některé z nabízených programů jsou na samotné hranici specifické prevence (tj. prevence cíleně zaměřené na předcházení konkrétnímu škodlivému/ rizikovému jevu), některé působí i přes deklarovaný dobrý úmysl jako podnikatelský záměr. U těchto programů je bez hlubší analýzy velmi obtížné hodnotit odbornost programů, jejich kvalitu a s ní spojený potenciaální přínos jak

	<p>cílové skupině, tak společnosti (a veřejné správě, po které je požadováno financování těchto aktivit). V některých případech se lze spolehnout na stanovisko širší odborné veřejnosti, k části těchto aktivit nezbyvá než zaujmout velmi rezervovaný postoj. Přínosem této aktivity nicméně je jednak orientace koordinátora i v této problematice, následně pak možnost při individuálních konzultacích směřovat potenciální zájemce o tyto preventivní aktivity (= především školy) směrem k ověřeným a odborně podloženým druhům preventivního působení, což může znamenat i nemalé úspory veřejných finančních prostředků, jejich efektivnější využití. Problémem ovšem je, že MŠMT opustilo v roce 2021 systém hodnocení kvality odborné způsobilosti programů prevence rizikového chování, a do budoucna tedy nebude možné se o tento nástroj opřít, což ještě více zkomplikuje hodnocení odborného přínosu jednotlivých programů primární prevence, a zároveň znesnadní potřebné hodnocení efektivity vydaných veřejných prostředků.</p>
--	--

6/ Oblast financování	
Priorita 6.1	Zajištění spolufinancování specifické primární prevence rizikového chování z rozpočtu Jihočeského kraje.
Opatření 6.1.1	Udržení spoluúčasti kraje na rozpočtu služeb zajišťujících v Jihočeském kraji nabídku programů PPRCH pro školy a školská zařízení.
Postup	Vytvoření užší pracovní skupiny PPRCH v JČK, která bude pracovat na zvolených tématech, Každoroční vypracovávání odborných studií (zpráv) z hlediska situace PPRCH na území JČK, realizace kulatých stolů s účastí zástupců kraje a odborné veřejnosti.
Termín	Průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/výstupy	Celková výše podpory služeb a programů PPRCH, počet podpořených služeb a počet realizovaných programů / zajištění optimálního a efektivního spolufinancování služeb a programů PPRCH. Faktický podíl kraje na předcházení problémového chování, resp. jeho minimalizaci ve školním prostředí, v přesahu a v důsledku pak i mimo školu.
VYHODNOCENÍ	SPLNĚNO: V roce 2021 bylo z rozpočtu Jihočeského kraje podpořeno z Dotačního programu Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje celkem osm projektů, čtyřem organizacím. Z toho byly čtyři projekty zaměřené na primární protidrogovou prevenci, dva programy byly zaměřeny na prevenci všeobecnou a po jednom projektu byly žádosti na prevenci specifickou, selektivní a indikovanou. Mezi jednotlivé organizace byla rozdělena celková částka 1 100 000 Kč.

Tabulka 2.4: Projekty podpořené z dotačního programu Jihočeského kraje „Podpora a rozvoj protidrogové politiky Jihočeského kraje v roce 2021 – Opatření č. 1: Podpora specifické primární protidrogové prevence

Realizátor	schválené finanční prostředky (v Kč)
PorCeTa, o.p.s. (Táborsko) – všeobecná a indikovaná prevence	100 000 Kč
METHA, z.ú. (Jindřichohradecko) – specifická prevence	90 300 Kč
PORTUS PRACHATICE, o.p.s. (Prachatice – všeobecná PP)	168 000 Kč
PORTUS PRACHATICE, o.p.s. (Prachatice – selektivní PP)	87 000 Kč
DO SVĚTA, z.s. (primární protidrogová prevence – Českobudějovicko, Českokrumlovsko)	200 000 Kč
DO SVĚTA, z.s. (primární protidrogová prevence – Písecko, Prachatice)	124 700 Kč
DO SVĚTA, z.s. (primární protidrogová prevence – Strakonicko)	200 000 Kč
DO SVĚTA, z.s. (primární protidrogová prevence – Táborsko, Jindřichohradecko)	130 000 Kč
Dotace JČK celkem	1 100 000 Kč

Zdroj: OSOV KÚ JČK

Opatření 6.1.2	Zachování stávajících mechanismů finanční podpory – grantové programy kraje a iniciace navyšování finančních prostředků do těchto grantových programů, (která je nezbytná pro dlouhodobou udržitelnost a stabilitu
-----------------------	---

	systemu primární prevence rizikového chování v Jihočeském kraji).
Postup	Každoroční vyčlenění finančních prostředků z krajského rozpočtu na oblast PPRCH do těchto dotačních programů: 1/ Dotační program na podporu protidrogové politiky Jihočeského kraje obsahující Opatření č. 1 „Podpora specifické primární protidrogové prevence“ 2/ Dotační program na podporu prevence kriminality v Jihočeském kraji obsahující Opatření č. 2 „Podpora prevence kriminality ve školství“ Odborná pomoc při vyhlášení a administraci dotačního titulu JČK. Hodnocení došlých žádostí. Z hlediska iniciace navyšování prostředků realizace v návaznosti na zjištěné potřeby z hlediska optimálního pokrytí kraje programy a službami PPRCH (Opatření 5.3.2.). Dále jednání, pořádání kulatých stolů s účastí zastupitelů Jihočeského kraje.
Termín	Průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/výstupy	Udržení stávajících mechanismů finanční podpory – průběžná optimalizace GP a možnost zefektivnění jak pro administrátory, tak pro žadatele / Vyhlášené grantové programy na podporu specifické primární prevence založené na identifikovaných potřebách kraje a odbornosti přístupu k řešení. Navýšení finančních prostředků v průběhu realizace Strategie PPRCH.
VYHODNOCENÍ	SPLNĚNO: V roce 2021 se podařilo Dotační program na podporu protidrogové politiky Jihočeského kraje udržet. Výše alokace činila v tomto roce 7 mil. Kč. Zároveň byl v tomto roce po přestávce vyhlášen i DP Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji (alokace 0,5 mil. Kč), kdy mohou žádat podporu programů primární prevence žádat přímo jednotlivé školy (v r. 2021 celkem tři žádosti škol, všechny byly podpořeny).
Opatření 6.1.3	Zmapovat reálnou možnost víceletého financování v oblasti podpory externích programů specifické primární prevence rizikového chování, jako nástroje větší stability nabízených odborných služeb a prevenci odlivu odborníků z této oblasti.
Postup	V průběhu roku 2018 zjišťování možnosti zavedení víceletého financování, konzultace a jednání s příslušnými odbory, zastupiteli, náměstkem kraje pro sociální oblast a oblast školství.
Termín	Průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“
Výsledky/výstupy	Zjištění reálných možností v zavedení víceletého financování. / Počet jednání na toto téma.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Ač se jedná o téma, které je v podmínkách ČR řešeno dlouhodobě, aktuálně platná legislativa tento přístup stále neumožňuje, a to ani v podmínkách územně samosprávných celků. Krajský koordinátor nicméně spolupracuje s institucemi na centrální úrovni (MŠMT), které cestu k modelu víceletého financování prevence dlouhodobě intenzivně hledají.
Opatření 6.1.4	Spolupráce s MŠMT na zajištění finančních mechanismů podpory – dotační programy MŠMT ze státního rozpočtu na realizaci aktivit v oblasti prevence rizikového chování.
Postup	Pravidelná účast Krajského školského koordinátora PPRCH na jednáních a školeních MŠMT určených pro KŠKPPRCH v souvislosti s vyhlášením dotačních programů na konkrétní rok. Spolupráce na Národní strategii v oblasti návrhů podoby financování pro následující roky. Připomínky a navrhování změn v připravovaných nebo aktualizovaných metodikách k vyhlášeným dotačním programům. Pravidelná komunikace s MŠMT v oblasti financování.
Termín	Pravidelně, průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/výstupy	Obnovení větší participace na procesu dotačních řízení pro oblast PPRCH. / Celkový objem získaných finančních prostředků, počet podpořených služeb a programů ze strany centrálních orgánů (MŠMT). Počet jednání a konzultací.
VYHODNOCENÍ	SPLNĚNO: V roce 2021 byl vyhlášen dotační program MŠMT na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování, do kterého měli možnost žádat poskytovatelé programů PP a školy Pro rok 2021 byli z Jihočeského kraje podpořeny tři organizace v celkové výši 1 784 250 Kč (za rok 2022 celkem 1 576 875 Kč, také tři poskytovatelé). Projekty škol a školských zařízení z Jihočeského kraje nebyly v tomto roce z tohoto dotačního titulu podpořeny.

Tabulka 2.6: Projekty z Jihočeského kraje podpořené ze strany MŠMT ČR v roce 2021

Dotační program MŠMT na realizaci aktivit v oblasti primární prevence rizikového chování na rok 2021		
Individuální projekty		
Oprávnění žadatelé	Realizátor	Schválené finanční prostředky
	Portus Prachatice, o.p.s. – Primární prevence Phénix	630 000 Kč
	THEIA – krizové centrum o.p.s. – THEIA PREVENCE 2020	439 250 Kč
	DO SVĚTA, z.s. – Programy všeobecné a selektivní primární prevence pro Jihočeský kraj	715 000 Kč
Projekty poskytovatelé JČK celkem		1 784 250Kč

Zdroj: MŠMT

Priorita 6.2	Iniciace a hledání možností spolufinancování specifické primární prevence rizikového chování z dalších zdrojů.
Opatření 6.2.1	Spolufinancování oblasti specifické primární prevence a s ní souvisejícími tématy a oblastmi z rozpočtu OŠMT.
Postup	V roce 2018 zahájení jednání s OŠMT o možnostech spolufinancování, případně možnosti propojení této oblasti se strategickými dokumenty a akčními plány spadající do gesce OŠMT. Jednání o možnostech financování konkrétních aktivit dotýkající se buď přímé práce s primární cílovou skupinou, nebo podpory vzdělávání pedagogických pracovníků v oblastech souvisejících s řešením rizikového chování ve školním prostředí. Účast Krajského školského koordinátora PPRCH v pracovní skupině Krajského akčního plánu rozvoje vzdělávání.
Termín	2018 a dále průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“ podle situace.
Výsledky/výstupy	Jednání se zástupci OŠMT (případně vedoucí odboru), propojení s Krajským akčním plánem vzdělávání (účast v pracovní skupině) / Zajištění optimálního a efektivního spolufinancování služeb a aktivit PPRCH v Jihočeském kraji.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V roce 2021 pokračovala standardní spolupráce s OŠMT, téma spolufinancování oblasti primární prevence nebylo řešeno.
Opatření 6.2.2	Iniciace většího podílu spolufinancování oblasti specifické primární prevence a s ní souvisejícími tématy a oblastmi z rozpočtu místních samospráv.
Postup	Podrobněji viz Oblast Koordinace – Priorita 2.2: Opatření 2.2.1
Termín	Pravidelně, průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/výstupy	Celkový objem získaných finančních prostředků, počet podpořených služeb a programů ze strany obcí. Počet jednání a konzultací / Zajištění optimálního a efektivního spolufinancování služeb a aktivit PPRCH v Jihočeském kraji. Iniciace zájmů obcí o oblast specifické primární prevence ve školství.
VYHODNOCENÍ	NEPLNĚNO: Tato aktivita byla vzhledem ke své náročnosti, a zároveň k epidemiologické situaci spojené s COVID-19 přesunuta do dalšího období.
Opatření 6.2.3	Iniciace a aktivní vyhledávání dalších možností financování z jiných zdrojů.
Postup	Pravidelné každoroční jednání s firmou E. ON Česká republika, s.r.o. o možnostech podpory v konkrétním roce. Vyhledávání a vytipování dalších potencionálních partnerů především pro zajištění aktivit kraje v oblasti primární prevence (konference a odborné semináře), popř. pro inovativní a netradiční projekty realizované na území Jihočeského kraje přesahující rámec možné podpory s grantových programů kraje na podporu prevence. Vyhledávání a vytipování dalších možných zdrojů podpory pro oblast PPRCH, především pak pro přímou práci s primární cílovou skupinou (např. Nadační fondy, Evropské fondy)
Termín	Pravidelně, průběžně, každoročně v průběhu realizace „Strategie“.
Výsledky/výstupy	Počet oslovených potencionálních partnerů. Udržení spolupráce se stávajícím donátorem – firmou E. ON Česká republika, s.r.o. / Výše získaných finančních prostředků na jednotlivé roky trvání Strategie PPRCH.

VYHODNOCENÍ	NEPLNĚNO: S ohledem na dopad protiepidemických opatření v roce 2021, a proběhlým organizačním změnám nebyla tato aktivita realizována.
-------------	--

Zpracovali: Mgr. Marek Nerud, Mgr. Veronika Švehlová Bullová

Koncepce integrace romské menšiny a podpory sociálního začleňování v Jihočeském kraji na období 2018–2021

KAPITOLA 1/ Východisko pro zpracování strategie/ ÚVOD

Problematika integrace romské populace ohrožené sociálním vyloučením a žijící v sociálně vyloučených lokalitách v Jihočeském kraji je důležitou oblastí, které se Jihočeský kraj dlouhodobě věnuje jak prostřednictvím podpory koncepčního nastavení jednotlivých opatření, tak přímou finanční podporou v rámci svých dotačních programů. V průběhu intervenčních aktivit se ukazuje, že pro úspěšnost integračních snah je optimální uplatňovat dva hlavní principy:

Prvním principem je aktivní zapojení cílové skupiny samotné, respektive její aktivizace. Jedná se přitom nejenom o aktivní zapojení ve smyslu motivace (i když i to je bezesporu důležité), ale především o zapojení do systémových procesů na lokálních úrovních, ať už se jedná např. o zapojení zástupců cílové skupiny do procesů komunitního plánování sociálních služeb na jednotlivých úrovních, nebo jejich zapojení do činnosti různých odborných pracovních skupin (např. při přípravě místních strategií sociálního začleňování). Tento přístup umožňuje snazší identifikaci aktuálních potřeb a problémů nejen ze strany samotné cílové skupiny, ale také ze strany společnosti.

Druhým principem je meziresortní spolupráce. Jak ukazují zkušenosti z praxe, je zapotřebí klást stále větší důraz na skutečnou a praktickou spolupráci všech zainteresovaných subjektů již při koncepčním nastavování jednotlivých opatření a aktivit. Pokud jednotlivé aktivity realizované v rámci popsaných hlavních oblastí na sebe nebudou navazovat a nebudou se vzájemně doplňovat, nelze v dlouhodobém horizontu očekávat pozitivní efekt.

Situace romské menšiny patří k nejnaléhavějším otázkám vývoje české společnosti po roce 1989. Je vážnou výzvou ve sféře lidsko-právní, sociálně-ekonomické a v poslední době stále více rovněž bezpečnostní. Přes dílčí úspěchy, např. při rozvoji romského jazyka, kultury či při vytváření struktur a institucí napomáhajících integraci Romů, se nepodařilo dosáhnout celkového pozitivního obratu. Trendy vedoucí k marginalizaci, sociálnímu vyloučení a k územní segregaci části Romů přetrvávají. Romové stále čelí předsudkům, nesnášenlivosti a diskriminaci. Vzhledem k možnostem, jež se otevřely před českou společností zhroutilím komunistického režimu, je tento vývoj nepřijatelný. Je útokem na základní práva, svobodu, důstojnost a rovnost. Další prohlubování negativních trendů by navíc mohlo vést ke kolapsu společenské soudržnosti a k bezpečnostnímu riziku.

V posledních několika letech zesílily některé negativní jevy, např. v oblasti bydlení, územní segregace či předluženosti. Dochází k setrvalému nárůstu počtu ubytoven, v nichž žijí vedle sebe romské rodiny s dětmi a jednotlivci, kteří jsou v obtížné životní situaci (osoby po výkonu trestu, bezdomovci, drogově závislí), přičemž většina z nich nemá šanci ubytovny opustit. Objevují se potíže v soužití mezi romskou menšinou a většinovou populací rovněž v místech, kde tomu tak dříve nebylo. Novým fenoménem, který lze pozorovat výrazně od roku 2011, jsou sociální nepokoje, které se odvíjí od místních potíží v soužití, někdy posílených vnitřní migrací Romů a dalších chudých za dostupným bydlením. Někdy napětí graduje do podoby otevřených střetů, v nichž se většinové obyvatelstvo přidává na stranu krajně pravicových svolavatelů a organizátorů akcí. Policie ČR však prozatím dovedla v této obtížné situaci zajistit bezpečnost Romů i majoritní společnosti. Nadále však roste napětí a tendence obyvatel k extrémním řešením. Zhoršuje se nejen reálná situace, ale i společenská nálada. Roste frustrace a pocit bezvýchodnosti, jak na straně Romů, tak i na straně majoritní společnosti.

Při zpracování koncepce byly využity údaje o sociálně vyloučených lokalitách Jihočeského kraje zjištěné v rámci aktualizace Analýzy vyloučených lokalit¹⁰, zpracované pro MPSV, dále informace získané prostřednictvím městských, obecních a dalších institucí veřejné správy i poskytovatelů sociálních služeb působících ve zdejších sociálně vyloučených lokalitách, a v neposlední řadě byly zakomponovány poznatky pracovníků Krajského úřadu Jihočeského kraje. Koncepce integrace romské menšiny Jihočeského kraje navazuje na koncepční dokumenty celorepublikového charakteru.

¹⁰ Analýza GAC 2015 [online]. Praha:2015 [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: http://www.gac.cz/userfiles/File/nase_prace_vystupy/Analýza_socialne_vyloucenych_lokalit_GAC.pdf

Základním východiskem je dokument Strategie romské integrace do roku 2020¹¹ schválený usnesením Vlády ČR č. 127 ze dne 23. 2. 2015.

KAPITOLA 2/ Popis situace v kraji a cílových skupin

Početní zastoupení romské menšiny v Jihočeském kraji lze odhadovat na základě terénní sociální práce romských poradců a terénních pracovníků. Ze zjištěných údajů vyplývá, že největší početní zastoupení obyvatel cílové skupiny je především ve velkých městech kraje: České Budějovice, Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Písek a Tábor.

Tabulka 3.1: Odhad počtu obyvatel romského etnika v Jihočeském kraji

ORP	Počet obyvatel	Odhady počtu z terénu	Podle sčítání lidu r. 2011
České Budějovice	154 443	2080	42
Český Krumlov	42 099	1500	73
Jindřichův Hradec	47 732	600	14
Písek	51 964	850	44
Tábor	80 664	600	22
Prachatice	33 602	350	18
Strakonice	45 309	250	17
Vimperk	17 711	200	8
Kaplice	19 846	120	0
Soběslav	22 124	175	7
Týn nad Vltavou	14 041	180	3
Třeboň	25 239	100	15
Milevsko	18 697	158	4
Trhové Sviny	18 477	100	2
Vodňany	11 818	50	3
Dačice	19 778	50	1
Blatná	13 916	50	1
Celkem (rok 2011)	637 460	7413	274
Celkem (rok 2001)	625 267		613

Situaci romské komunity v našem kraji lze charakterizovat jako stabilní. Dle kvalifikovaných odhadů romských poradců a terénních pracovníků žije v našem kraji přibližně kolem 9 000 Romů, (Rumungro – tzv. slovenští Romové, vlachike Roma – tzv. olašští Romové, ungrike Roma – tzv. maďarští Romové). Většina Romů pochází z oblasti východního Slovenska. Nejpočetnější romské komunity žijí ve všech bývalých okresních městech našeho kraje.

Podle výsledků posledního aktuálního sčítání lidu (z roku 2011) uvádí statistický úřad úbytek romské menšiny v kraji. Toto je ale pouze důsledek skutečnosti, že se Romové ve sčítacích formulářích ke své národnosti nehlásí. Důvody nejsou známy.

VZDĚLÁVÁNÍ – SPECIFICKÁ OBLAST

Jedním ze zásadních faktorů, který brání romským dětem zařadit se do hlavního vzdělávacího proudu je chybějící motivace uvnitř rodin. Děti žijící v sociálně vyloučených lokalitách vyrůstají v prostředí, ve kterém není příprava na povinnou školní docházku obvyklou prioritou, což ve spojení s nedostatečnou znalostí českého jazyka vytváří bariéru úspěšnosti žáků v rámci základního školství. Zařazování vysokého počtu romských dětí do základních škol praktických je způsobeno také tím, že tyto děti často nenavštěvují mateřské školy, přičemž domácí prostředí nedokáže jejich potřeby spojené s přípravou na úspěšnou školní docházku kompenzovat. Děti nejsou dostatečně socializovány ve smyslu fungování ve vrstevnickém kolektivu a postrádají některé základní sociální kompetence, které se předpokládají u dětí, které nastupují do první třídy základní školy. Docházka do mateřské školy zároveň dětem pomáhá v rozvoji slovní zásoby, všeobecného přehledu, grafomotorických dovedností atd. Děti z nepodnětného domácího prostředí, které zároveň MŠ nenavštěvují, pak zaostávají za svými vrstevníky a nejsou připraveny na úspěšný školní start. Mateřské školy v Jihočeském kraji jsou

¹¹ Strategie romské integrace do roku 2020 [online]. Praha: 2015 [cit. 2016-07-18]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/vlada-schvalila-strategii-romske-integrace-do-roku-2020-126945/>

pro většinu obyvatel vyloučených lokalit dostupné, přesto děti z tohoto prostředí zpravidla mateřskou školu nenavštěvují. Důvodů je několik. Rodiče jsou vesměs nezaměstnaní, případně pečují o další mladší děti – tudíž pro ně není problém nechat dítě doma, zároveň z důvodu nedostatku prostředků řeší finanční dostupnost mateřských škol, i když podle vyhlášky č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, lze osvobodit zákonného zástupce od úplaty za vzdělávání. Rodiče nechápou význam předškolní výchovy pro vstup do základní školy.

Zásadním systémovým řešením je zavedení povinné docházky „předškoláků“ v posledním ročníku mateřských škol. Povinný poslední ročník předškolního vzdělávání zavádí novela školského zákona s účinností od školního roku 2017/2018.

Zastupitelstvo Jihočeského kraje dne 25. února 2016 odsouhlasilo Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy v Jihočeském kraji 2016–2020, který zahrnuje všechny stupně vzdělávací soustavy a určuje priority od předškolního vzdělávání až po vysokoškolské vzdělávání a ekonomickou záležitost financování školství na území Jihočeského kraje na toto období 2016–2020. Co se týká předškolního vzdělávání, obsahuje záměr nejen potřebu navyšovat počet míst v mateřských školách, ale také podporu pro vznik nových míst pro asistenty pedagoga, a další aktivity vedoucí k podpoře kvality předškolního vzdělávání.

Co se týče základních škol, je nepřehlédnutelnou bariérou jejich nepřipravenost na vstup dětí se sociálním handicapem, především pak nedostatek odborných pracovníků (školní psychologové, speciální pedagogové, asistenti) a nesystémová podpora integračních snah škol ze strany státu.

Kvalitní vzdělávání dětí a mladých lidí je základem úspěšného řešení situace sociálně vyloučených lokalit. Cílem je zajistit, aby pokud možno všechny děti prošly běžným vzdělávacím systémem v tzv. hlavním vzdělávacím proudu, tedy společně s dětmi ostatními. Vzájemná zkušenost může být zároveň oporou budoucí společenské soudržnosti a společenského vzestupu dětí ze sociálně vyloučeného prostředí. Zahraniční i domácí zkušenosti ukazují, že se jedná o dlouhodobý, ale realizovatelný, potřebný a efektivní proces. Inkluzivní vzdělávání by mělo být na úrovni systému, zřizovatelů, škol, rodičů, veřejnosti i žáků samotných vnímáno jako standard, který umožňuje nejen rovný přístup ke kvalitnímu vzdělávání, ale i spravedlivou a přiměřenou podporu zohledňující různé vzdělávací potřeby žáků, tak aby plně využili svůj studijní potenciál bez vytváření bariér a snižování nároků. Cílem je zajistit vzdělávání co největšího počtu dětí se speciálními vzdělávacími potřebami v hlavním vzdělávacím proudu a za tímto účelem nastavit vhodné podmínky a zajistit adekvátní podpůrná opatření.

KAPITOLA 3/ odůvodnění potřebnosti řešení této problematiky

3.1. Koordinace problematiky na úrovni kraje

Důležitými subjekty romské integrace jsou **krajské úřady**, které zřizují funkci krajských koordinátorů pro romské záležitosti. Jejich činnost je legislativně ukotvena v zákoně č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění zákona č. 231/2002 Sb., a je cílená na koordinaci a metodickou podporu dalších subjektů na lokální úrovni za účelem zlepšení sociální, kulturní i politické situace Romů.

Koordinaci v Jihočeském kraji vykonává **krajský koordinátor pro romské záležitosti**. Povinnost zřídit funkci koordinátora vyplývá pro kraje z ustanovení § 6 odst. 7 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „menšinový zákon“), dle kterého krajský úřad řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti, a ustanovením § 67 odst. 1 písm. f) zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, dle kterého krajský úřad zřizuje funkci koordinátora pro romské záležitosti.

Problematika romských záležitostí je zařazena na odboru sociálních věcí, oddělení prevence a humanitárních činností, kde krajský koordinátor pro záležitosti romské menšiny působí. Romský koordinátor pořádá pracovní setkání a semináře s romskými organizacemi, romskými poradci obcí s rozšířenou působností a terénními pracovníky. Účastníky/ spolupracovníky jsou především pracovníci obecních úřadů obcí s rozšířenou působností, pověřeni agendou integrace příslušníků romské komunity do společnosti. Významná je i účast koordinátora na celostátních setkáních, poradách a dalších aktivitách pro romské koordinátory a poradce, které pořádá Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny.

3.2/ Koordinace na regionální úrovni

Klíčovou pozici v realizaci integrace romské menšiny mají v rámci přenesené působnosti **obecní úřady obcí s rozšířenou působností**, které by měly ve vztahu k Romům uplatňovat integrační politiku. V rámci těchto obecních úřadů působí pracovníci zajišťující integraci příslušníků romských

komunit ve správních obvodech obcí s rozšířenou působností. Pracovníci zjišťují a prosazují naplňování potřeb místních romských komunit, řeší dílčí problémy v sociálně vyloučených romských lokalitách a aktivně se zapojují do tvorby strategií obcí i měst směřujících ke zlepšení situace znevýhodněných Romů.

Zásadní roli v romské integraci hrají obce a kraje v přenesené působnosti, které mají dle § 6, odst. 7 a 8 zákona č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů plnit ve svých správních obvodech úkoly napomáhající výkonu práv a integraci příslušníků romské komunity do společnosti¹².

Samotná realizace a kontrola naplňování úkolů v praxi je obtížná kvůli absenci obsahového vymezení těchto úkolů, což umožňuje krajům i obcím v přenesené působnosti věnovat různou míru pozornosti záležitostem romských komunit.

Mezi úkoly, napomáhající výkonu práv a integraci romských komunit ve správním obvodu krajů a obcí v přenesené působnosti obecně patří:

- vyhodnocení situace romských komunit a efektivity využívaných integračních opatření;
- tvorba strategií a systémových opatření ke zlepšení situace romských komunit;
- zajištění dostupnosti služeb pro příslušníky sociálně vyloučených romských komunit, navazování partnerství se subjekty veřejné správy i s nestátními organizacemi za tímto účelem;
- ochrana práv příslušníků romské národnostní menšiny, zejména práva na rozvoj vlastní kultury a jazyka, bydlení, bezpečnosti a práva na vzdělání.

Činnost romských poradců je zásadním nástrojem pro uplatňování Koncepce romské integrace na lokální úrovni. Romští poradci navazují svou činností na působení krajských koordinátorů pro romské záležitosti a prosazují v rámci přenesené působnosti politiku romské integrace ve spádové oblasti. Ačkoliv je jejich role pro romskou integraci na lokální úrovni klíčová, jejich právní ukotvení není tak jednoznačné, jako v případě krajských koordinátorů. Zatímco totiž zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů, výslovně ukládá krajům povinnost zřizovat funkci koordinátora pro romské záležitosti, zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, povinnost zřídit funkci romského poradce bohužel nikterak nestanovuje.

V praxi poradcům komplikuje činnost řada překážek, zejména výkon kumulované funkce, kdy kromě romských záležitostí řeší i jiná nesouvisející témata (např. agendu kurátora pro mládež, agendu sociálně právní ochrany dětí atd.), což jim znemožňuje věnovat odpovídající pozornost agendě romských komunit. Pro obce může být finančně náročné vyčlenit pracovníka pro plnění této specifické agendy a průběžně vyhodnocovat vliv jeho činnosti na situaci romských komunit, dále mu zajišťovat další vzdělávání a metodickou podporu. Nicméně obce mají možnost požádat si o neinvestiční dotaci na zřízení pozice terénního sociálního pracovníka se zaměřením na romskou komunitu v programu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny „Podpora terénní práce“. V minulých obdobích byly v tomto programu úspěšná například města Tábor, Milevsko, Český Krumlov, Písek a obec Větrná. Z informací od obcí s rozšířenou působností Jihočeského kraje vyplývá, že na většině obcí s rozšířenou působností existuje kontaktní osoba zabývající se romskou problematikou v kontextu sociálního vyloučení.

Jak je výše uvedeno, funkce romských poradců jsou ve většině měst kraje kumulované s výkonem dalších činností. S ohledem na velikost cílové skupiny v jednotlivých obcích nebo regionech, a ve srovnání s jinými oblastmi České republiky, pokládáme toto spojení za přirozené, ale ne zcela vyhovující.

¹² Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně pozdějších předpisů, § 6 odst. (7) Krajský úřad řídí a koordinuje ve svém správním obvodu plnění úkolů na úseku státní politiky napomáhající integraci příslušníků romské komunity do společnosti;
(8) Obecní úřad obce s rozšířenou působností ve svém správním obvodu plní úkoly napomáhající výkonu práv příslušníků romské komunity a integraci příslušníků romské komunity do společnosti.

Tabulka 3. 2: Seznam romských poradců a terénních sociálních pracovníků obcí s rozšířenou působností Jihočeského kraje

Obecní úřad	pověřený pracovník	e-mail
MM České Budějovice	Mgr. Miroslav Dobiáš	dobiasm@c-budejovice.cz
Trhové Sviny	Mgr. Lenka Řiháčková	lenka.rihackova@tsviny.cz
Týn nad Vltavou	Bc. Edita Cichova	edita.cichova@tnv.cz
Tábor	Hana Musilová	hana.musilova@mutabor.cz
Soběslav	Jana Háková	hakova@musobeslav.cz
Jindřichův Hradec	Mgr. Zdeňka Šindelářová	sindelarova@jh.cz
Dačice	Mgr. Miroslav Luks	kurator@dacice.cz
Třeboň	Bc. Jana Bláhová	jana.blahova@mesto-trebon.cz
Písek	Mgr. Michaela Baslerová	michaela.baslerova@mupisek.cz
Milevsko	Mgr. Jana Krihová, DiS.	jana.krihova@milevsko-mesto.cz
Strakonice	Bc. Jaroslava Wolfová	Jaroslava.wolfova@mu-st.cz
Vodňany	Bc. Zdeňka Hečková	heckova@muvodnany.cz
Blatná	Bc. Kateřina Malečková	maleckovak@mesto-blatna.cz
Český Krumlov	Ing. Jiří Čermák	jiri.cermak@ckrumlov.cz
Kaplice	Mgr. Adéla Čápková, Ph. D	adela.capova@mestokaplice.cz
Prachatice	Hana Rabenhauptová	hana.rabenhauptova@mupt.cz
Vimperk	Mgr. Michaela Cwieniczeková	michaela.cwieniczekova@mesto.vimperk.cz

Úkoly v dané oblasti jsou kraji a obcím právní úpravou stanoveny pouze v obecné rovině. Proto materiál při stanovení priorit vychází ze *Zásad dlouhodobé Koncepce romské integrace do roku 2025*¹³.

2.3. Koordinace na národní úrovni

Cílem Vlády ČR je dlouhodobě rozvíjet opatření k vyrovnání šancí a kompenzaci vstupních znevýhodnění, která brání Romům plnohodnotně participovat na kulturním, společenském i politickém životě většinové společnosti. V úvodu se národní koncepce zabývá situací romských komunit z hlediska jejich statutu národnostní menšiny a soustředí se na naplňování jejich kulturních potřeb. Vláda ČR vnímá rozvoj romské kultury a budování respektu k romské historii a zvyklostem nejen jako legitimní právo romské národnostní menšiny, ale i jako prostředek ke zlepšení vztahů mezi Romy a majoritní společností. Posílením povědomí české společnosti o romské kultuře, jazyku a historii lze systematicky bojovat proti stereotypům a předsudkům uplatňovaným vůči příslušníkům romských komunit. Tyto stereotypy a předsudky jsou přitom příčinou symbolického vyloučení i té části Romů, která není vyloučena sociálně a žije běžným způsobem života.

V druhé části se materiál zabývá užší cílovou skupinou, a sice sociálně vyloučenými Romy a řešením jejich situace. Řešit sociální vyloučení Romů je zásadní i z celospolečenského hlediska, protože tento jev ohrožuje sociální soudržnost, vyhrcoje vztahy mezi většinovou společností a vyloučenou menšinou a zvyšuje riziko šíření extremismu v české společnosti. Navrhovaná opatření se v této části zaměřují na klíčové oblasti života sociálně vyloučených Romů, zejména na oblast vzdělávání, zaměstnanosti, předlužení, bydlení, zdravotnictví a oblast sociální. V těchto oblastech nemají Romové, ať už vzhledem ke strukturálním či k individuálně podmíněným překážkám, stejné příležitosti ve srovnání s majoritní populací a často čelí nerovnému zacházení.

Posledním klíčovým tématem romské integrace je oblast bezpečnosti romských komunit, která zahrnuje dva aspekty – jednak ochranu Romů před pravicovým extremismem a jednak snížení kriminality a výskytu dalších forem rizikového chování v sociálně vyloučených romských lokalitách. Koncepce romské integrace vytyčila tyto základní priority, které by mimo vládní úroveň měly být realizovány i na regionální úrovni:

- Odstranění vnějších překážek, které brání začlenění příslušníků romských komunit do společnosti, tedy především odstranění všech forem diskriminace jednotlivců i celých skupin vymezených rasou, barvou pleti, národností, jazykem, příslušností k národu či etnické skupině;
- Zkušenosti z praxe naznačují, že současná ochrana před diskriminací je málo účinná, a proto byl v roce 2004 přijat antidiskriminační zákon;

¹³ usnesení vlády ČR č. 1573 ze dne 7. 12. 2005

- Pomoc při odstraňování vnitřních překážek, které brání začlenění příslušníků romských komunit do společnosti, tedy především odstranění handicapu ve vzdělání a kvalifikaci.

Jedná se o komplex vyrovnávacích postupů, které sestávají z aktivit vedoucích ke vzdělanostní úrovni a profesní kvalifikaci. Jedním z nástrojů je například realizace koncepce včasné péče o děti ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí, kde by měly klíčovou roli sehrát kraje a obce zřizováním přípravných tříd, případně motivací rodičů, aby jejich děti docházely do mateřských škol. Dále jde o zřizování funkce vychovatele – asistenta pedagoga ve školách s vyšší koncentrací romských dětí. Zkušenosti z praxe a kontakty se školami naznačují výraznou potřebu přípravy pedagogů nejen v oblasti multikulturní výchovy, ale i znalosti specifík romských komunit, kultury a zejména dovedností v komunikaci s rodiči romských dětí.

- Za účinnou metodu v oblasti sociální lze považovat programy terénní sociální práce ve vyloučených romských komunitách, která však musí být zajištěna proškolenými pracovníky;
- Je nezbytné vytvoření systému sociálního bydlení. Využívání institutu zvláštního příjemce dávek, především u rodin s dětmi a tím předcházet zadlužování a riziku ztráty bydlení;
- Zlepšení sociální úrovně příslušníků romských komunit snížením nezaměstnanosti, zlepšení bytové a zdravotní situace, předcházení sociálnímu vylučování v romských komunitách a odstraňování jeho následků;
- Zajištění rozvoje romské kultury a romského jazyka;
- Vytvoření tolerantního prostředí bez předsudků, v němž příslušnost ke skupině vymezené rasou, barvou pleti, národností, jazykem či příslušností k národu není důvodem k odlišnému posuzování jednotlivce a zacházení s ním;
- Zajištění bezpečnosti příslušníků romských komunit (asistenti prevence kriminality).

Základním koordinačním orgánem na národní úrovni je Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny, která mj. zajišťuje metodickou podporu krajů a obcí, a jejich pověřených pracovníků v této oblasti.

KAPITOLA 4/ SWOT analýza

SWOT analýza v oblasti integrace romských komunit/ podpory sociálního začleňování v Jihočeském kraji

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<ul style="list-style-type: none"> • Existence sociálních služeb pro cílovou skupinu; • Existence NNO, které se věnují volnočasovým aktivitám dětí ze sociokulturně znevýhodněného prostředí; • Zmapování sociálně vyloučených lokalit v kraji (GAC + krajský monitoring SVL) ukazuje na podstatně příznivější situaci v oblasti ve srovnání s jinými kraji; • Komunitní plánování kraje a obcí s rozšířenou působností; • Existence romských poradců na ORP a terénních pracovníků na obcích a v NNO; • Systém dávek sociální pomoci; • Dotační tituly na úrovni vlády ČR, krajů, obcí, vč. ESF; • Informační zdroje o sociálních službách; • Příklady dobré praxe v kraji; • Udržování romských tradic; • Zvyšuje se zájem obcí hledat cesty ke zlepšení situace v problémových lokalitách; 	<ul style="list-style-type: none"> • Vysoká nezaměstnanost, nízká motivace k získání zaměstnání, selhávání rodiny v důsledku vyplácení sociálních dávek; • Nízká vzdělanostní úroveň a podceňování významu vzdělání; • Není dostatečně rozvinutá terénní sociální práce na obcích, kde je tato služba velice potřebná; • Nejednotnost romské komunity, pasivita, rezignace; • Neexistence systému sociálního bydlení; • Nárůst patologických jevů; • Nedostatečná nabídka zaměstnání na trhu práce, není vytvořen fungující model pro začlenění na trh práce; • Využívání dotací na terénní sociální pracovníky je provázeno administrativními problémy a nezájmem některých obcí a měst v JK (neexistence dlouhodobého financování, pozdní schvalování a proplácení financí na projekty); • Projevy diskriminace (ve všech oblastech, vč. služeb a zdravotnictví); • Neexistence relevantních dat o zdravotním stavu osob v rizikových lokalitách;
PRÍLEŽITOSTI	OHROŽENÍ
<ul style="list-style-type: none"> • Finanční zdroje – dotační tituly pro oblast 	<ul style="list-style-type: none"> • Extrémní zadluženost;

<p>bydlení a terénní práci;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Na úrovni ORP působit cíleně k zajištění komplexního přístupu řešení dlouhodobě nepříznivé situace klientů s aktivní účastí jednotlivců i komunity; • Řešit problémy také v komunitních plánech obcí, kraje; • Vzdělávací programy; • Prezentace své kultury, tradic; • Účast na besedách, seminářích; • Romské osobnosti využívat jako motivační prvek osobního rozvoje, v sociální a osvětové práci; • Využít možností odborné pomoci pro vytváření terénních sociálních programů v rizikových lokalitách, které jsou zaměřeny na řešení konkrétních problémů lokality (kvalitní analýzy, odborná supervize). 	<ul style="list-style-type: none"> • Růst kriminality zejména mladistvých (majetková trestná činnost, drogy, gamblerství); • U značného počtu nezaměstnaných hrozí riziko nesplnění podmínky nároku na dávky důchodového pojištění; • Opakovaná zklamání, nedůvěra, rezignace; • Přebírání rodinných vzorů, chybějící motivace; • Lhostejnost společnosti; • Růst agresivity mezi Romy a majoritní společnosti; • Zhoršení zdravotního stavu, prevence, životní styl; • Emigrace, vystěhovávání, ubytovny; • Neudržitelnost terénních programů (chybí dlouhodobý systém financování).
---	--

KAPITOLA 5/ Cíle a priority v oblasti integrace romské menšiny

Mezi hlavní úkoly romského koordinátora v následujícím období bude patřit:

- Sledovat a analyzovat situaci romských komunit v regionu, a to v oblasti zaměstnanosti, bydlení, školství, bezpečnosti a dluhové problematiky
- Koordinovat činnost romských poradců, terénních sociálních pracovníků obcí s rozšířenou působností a nepedagogických pracovníků na školách (tzv. asistentů pedagoga – ve spolupráci s pracovníky odboru školství, mládeže a tělovýchovy Krajského úřadu Jihočeského kraje);
- Podporovat terénní sociální práci ve vyloučených romských komunitách či v lokalitách ohrožených sociálním vyloučením;
- Spolupracovat s obecními samosprávami, orgány státní správy při hledání konsensu mezi požadavky majority a reálnou situací romských komunit;
- Spolupracovat s romskými i neromskými státními i nevládními organizacemi při řešení romské problematiky;
- Spolupracovat na řešení oblastí sociální prevence, prevence kriminality a protidrogové prevence;

Úkoly krajského romského koordinátora Jihočeského kraje vyplývající z naplňování Koncepce romské integrace a podpory sociálního začleňování na období 2018-2020

Priorita 1: Oblast podpory přímé práce s cílovou skupinou

spolupráce se službami a institucemi, jejich podpora

Priorita 2: Oblast koordinace na úrovni kraje

spolupráce s dalšími subjekty na krajské úrovni (obce, služby, organizace) ...

Priorita 3: Oblast spolupráce s centrálními institucemi

spolupráce na národní úrovni...

Priorita 4: Oblast vzdělávání

podpora vzdělávání a přenosu informací, dobré praxe v oblasti přímé práce s cílovou skupinou...

Priorita 5: Oblast informace, výzkum, hodnocení

zprávy a informace o situaci v Jihočeském kraji, informování odborné veřejnosti...

Priorita 6: Oblast financování

přímá finanční podpora subjektů, pracujících s cílovou skupinou, a dalších aktivit, popsanych v této koncepci

VLASTNÍ VYHODNOCENÍ KONCEPCE

1 OBLAST PODPORY PŘÍMÉ PRÁCE S CÍLOVOU SKUPINOU	
Priorita 1.1	Podpora organizací, které přímo pracují s cílovou skupinou – ve vybraných oblastech
Opatření 1.1.1	Rozvoj neziskových organizací, které působí v oblasti prevence sociálního vyloučení.
Postup	Koordinovaná, užší spolupráce s NNO v kraji, které se věnují romské komunitě: aktivizace jejich činnosti v oblasti volného času dětí a jejich přípravy na vzdělávání.
Termín	Po dobu platnosti koncepce
Výsledky/výstupy	Počet a druh aktivit, směřovaných k podpoře organizací. Informace budou uvedeny v Závěrečné zprávě o plnění Koncepce OPHČ (situace v oblasti integrace romské menšiny).
VYHODNOCENÍ	<p>SPLNĚNO: Krajský koordinátor jednal v roce 2021 s několika neziskovými organizacemi, zabývajícími se romskou menšinou (KoCeRo ČR, Salesiánské středisko dětí a mládeže, Aver Drom Větrní, Cheiron T Tábor, H – Rom). Účelem bylo seznámení s činnostmi organizací a zázemím, jakým disponují pro poskytování svých služeb. Zpravidla byly předávány informace o aktuálních výzvách a možnostech získání finančních prostředků na činnost, zajištění volnočasových aktivit pro klienty a pořádání kulturních, sportovních, či společenských akcí. Jednalo se o informace k získání dotací na národní úrovni, zaměřených na oblast romské integrace.</p> <p>Opatření, spojená s pandemií Covid -19 zabránila v roce 2021 intenzivnější spolupráci a realizaci řady projektů v oblasti romské integrace, především volnočasových a vzdělávacích akcí pro děti a mládež. Další spolupráce s NNO zabývající se romskou menšinou probíhala v rámci setkávání se na seminářích a konferencích směřované k romské problematice.</p>
Opatření 1.1.2	Podpora terénní práce a romských poradců na obcích a městech
Postup	Posílení pozic terénních pracovníků, případně romských poradců, je potřeba vyhodnotit i v kontextu nedostatečného počtu sociálních pracovníků v obcích, což je fenomén, jímž se zabývá Strategie sociálního začleňování do roku 2020. Na základě identifikovaných, doložených potřeb konkrétních obcí podporovat navýšení počtů pracovníků, podporovat, ve spolupráci s radou vlády, zabezpečení stávajících pozic, případně jejich rozšíření.
Termín	Po dobu platnosti koncepce
Výsledky/výstupy	Počet terénních pracovníků a romských poradců na úrovni obcí/ ORP. Zaznamenané změny v průběhu realizace koncepce.
VYHODNOCENÍ	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Na obcích s rozšířenou působností v Jihočeském kraji bylo v roce 2021 celkem 4 terénní pracovníci, jejichž činnost je dotována z programů Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny s názvem „Terénní práce 2021“. Podpořena byla města Tábor, Milevsko, Český Krumlov a obec Větrní.</p> <p>Další terénní pracovníci pracující s romskou menšinou jsou zaměstnanci sociálních služeb (ve znění zákona č. 108/2008 Sb.), zařazených do sítě sociálních služeb Jihočeského kraje, nebo jsou zřízení obcí, případně je tato pozice podporována z jiných zdrojů, obvykle ESF. Vlastní realizaci projektu a výkon práce koordinátora pro oblast romské menšiny zásadně poznamenala pandemie COVID -19, respektive nastavená protiepidemická opatření, která pro většinu roku 2021 ovlivnila pořádání plánovaných pracovních porad s romskými poradci ORP Jihočeského kraje, s terénními pracovníky, asistenty pedagoga, seminářů, stejně jako realizaci kontrol výkonu přenesené působností na ORP Jihočeského kraje. Z těchto důvodů se nerealizovaly některé plánované pracovní porady romských poradců a terénních pracovníků ORP Jihočeského kraje, některé kontroly výkonu přenesené působností na ORP Jihočeského kraje a další akce, které jsme měli plánované v roce 2021, např. seminář pro Asistenty prevence kriminality.</p> <p>Během měsíce října 2021 proběhlo v rámci projektu „Všichni společně“ – LP HROVA1B-002 k obsazení 2 nových pracovních pozic – romský poradce. Tato místa jsou ve struktuře radnice města Tábor zařazena pod odbor Kancelář starosty. Oba vybraní uchazeči nastoupili na své pozice ke dni 1. 12. 2021. Projekt je realizován ve spolupráci s partnerem projektu, neziskovou organizací Cheiron T v období 09/2021–04/2024. Účelem celé akce je posílit inkluzi a postavení Romů</p>

	prostřednictvím posílení kapacit romských poradců v ORP Tábor, zřízení 2 pracovních pozic – za účelem zajištění úkolů napomáhajících výkonu práv příslušníků romské menšiny a integrace příslušníků romské komunity do společnosti.
--	---

Tabulka 3.3: Romští poradci na obcích s rozšířenou působností a jejich pracovní úvazky

název obce	skutečný název funkce (dle organizačního řádu, pracovní náplně)	zařazení v rámci úřadu	úvazek	komentář
Blatná	starostka města	-----	0,1	původně vedoucí sociálního odboru
Č. Krumlov	referent komunitního plánování a protidrog. koordinátor	odbor sociálních věcí a zdravotnictví	0,05	
Kaplice	sociální pracovník	odbor soc. věcí a péče	0,1	
Milevsko	referent odboru sociálních věcí – romský poradce	odbor soc. věcí	0,1	Pracovník dále působí na 0,75 úvazku jako terénní pracovník se zaměřením na romskou komunitu, počet let praxe v této oblasti 11 let (k 31. 12. 2018)
Písek	ved. odboru soc. věcí	odbor sociálních věcí	0,025	
Prachatice	odborný referent pro samosprávu a komunitní plánování	odbor kanceláře starosty	0,2	
Tábor	Odborný pracovník opatrovnictví, romský poradce	odbor sociálních věcí	0,1	Pracovník vykonává zároveň funkci veřejného opatrovníka
Třeboň	romský poradce	odbor sociálních věcí	0,1	Další úvazky tvoří sociální pracovník, sociální kurátor, veřejný opatrovník, protidrogový koordinátor
Trhové Sviny	sociální pracovník, romský poradce	odbor sociálních věcí	0,025	V rámci ORP není vyloučená lokalita, kde by žili Romové. Pokud by bylo třeba situaci řešit, tak je zde romský poradce.
Týn nad Vltavou	vedoucí odboru sociálních věcí	odbor sociálních věcí	0,05	
Vodňany	referent spol. státní správy a samosprávy	odbor soc. věcí a školství	0,1	Pracovník zároveň vykonává funkci veřejného opatrovníka a komunitní sociální práci – funkce vznikla k 1. 1. 2019
Č. Budějovice	Romský poradce, protidrog. koordinátor	odbor sociálních věcí	0,5	
Strakonice	OSPOD a RP	odbor sociálních věcí	0,1	Ustanovena ke konci roku 2019
Vimperk	soc. pracovnice a RP	odbor sociálních věcí	0,1	
Dačice	soc. kurátor a RP	odbor sociálních věcí	0,1	
J. Hradec	OSPOD a RP	odbor sociálních věcí	0,2	
Soběslav	ved. soc. pracovnice a RP	odbor sociálních věcí	0,1	
celkem			2,925	

Tabulka 3.4: Terénní pracovníci ORP Jihočeského kraje v roce 2021

Obec	Počet	Poznámky
České Budějovice	1	hrazen z rozpočtu města
Český Krumlov	2	Dotace ÚV ČR
Větřní	1	Dotace ÚV ČR
Tábor	1	Dotace ÚV ČR

2 OBLAST KOORDINACE NA ÚROVNI KRAJE	
Priorita 2.1	Udržení současného systému koordinace problematiky integrace romské menšiny v JČK, průběžné poskytování informací o realizovaných programech, prohloubení spolupráce se samosprávou a dalšími subjekty v této oblasti.
Opatření 2.1.1	Zachování stávajícího systému koordinace romských poradců.
Postup	Pravidelná setkávání s romskými poradci. Zajištění průběžné a komplexní informovanosti romských poradců, zejména z centrálních orgánů RVPZRM (dále jen Rada vlády pro záležitosti romské menšiny).
Termín	Po dobu realizace koncepce – průběžně.
Výsledky/výstupy	Zápisy z pracovních porad s romskými poradci, seznamování se s příklady dobré praxe přímo v terénu, organizace seminářů a vzdělávacích aktivit podle aktuální potřeby.
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Pandemie COVID -19, respektive nastavená protiepidemická opatření v roce 2021 výrazně, především v první polovině roku, ovlivnila pořádání plánovaných pracovních porad s romskými poradci ORP Jihočeského kraje, s terénními pracovníky, asistenty pedagoga, ale i seminářů k romské problematice a realizaci kontrol výkonu přenesené působností na ORP Jihočeského kraje. Z těchto důvodů se nerealizovaly některé plánované pracovní porady romských poradců a terénních pracovníků ORP Jihočeského kraje, některé kontroly výkonu přenesené působností na ORP Jihočeského kraje a další akce, které byly plánované pro rok 2021, např. seminář pro Asistenty prevence kriminality. Spolupráce většinou fungovala při online jednáních, které napomohly s vyměňováním si informací o práci s romskou menšinou v kraji.
Opatření 2.1.2	Aktivní koordinace poskytovatelů služeb, organizací přímo pracujících s cílovou skupinou strategie.
Postup	Pravidelná setkání romských NNO (výměna zkušeností, informace o získávání dotací). Prezentace příkladů dobré praxe v těchto organizacích.
Termín	Po dobu realizace koncepce – průběžně.
Výsledky/výstupy	Pravidelná setkání romských NNO (výměna zkušeností, informace o dotacích). Prezentace příkladů dobré praxe v NNO
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Neziskové organizace v Jihočeském kraji zabývající se romskou menšinou jsou pravidelně informovány ze strany krajského koordinátora většinou elektronickou poštou, nebo prostřednictvím porad s romskými poradci o výzvách v rámci romské integrace, vyhlášených Úřadem vlády ČR, výzvách Jihočeského kraje a o dalších možnostech získání finančních zdrojů na činnost. Probíhají pravidelná setkání romských NNO (výměna zkušeností, informace o dotacích). V roce 2021 čelila romská menšina i romské a proromské NNO bezprecedentní výzvě v podobě pandemie covid-19. V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu dne 12. 3. 2020 i v následném roce 2021 a následnými opatřeními se množství aktivit podporujících účast a participaci Romů přesunulo do online prostoru, fyzická setkání probíhala minimálně, plánované aktivity se rušily nebo byly odloženy. Jihočeský kraj v rámci dotačního programu Podpora služeb nedefinovaných v zákoně č. 108/2006 Sb., o soc. službách v opatření č. 2 – Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území Jihočeského kraje podpořil i NNO zabývající se i romskou menšinou. Tyto organizace na tuto činnost získaly v roce 2021 na realizaci svých projektů 662 000 Kč. Další zdroje podpory: Rada vlády ČR pro záležitosti romské menšiny: DP Prevence soc. vyloučení a komunitní práce – 1 547 786 Kč (KoCeRo, o.p.s., DCH ČB, Cheiron T, Romodrom o.p.s.) MŠMT ČR: DP Podpora integrace romské menšiny – 255 112 Kč (MČH ČB) MK ČR: DP Podpora integrace romské menšiny – 68 280 Kč (KoCeRo o.p.s.)
Opatření 2.1.3	Prohloubení spolupráce kraje se samosprávami obcí, s obecními úřady.
Postup	Aktivní spolupráce s obcemi na posílení koordinace v oblasti romské integrace. Spolupráce s obcemi při koordinaci zlepšení situace sociálně vyloučených rodin. Příklady dobré praxe na místní úrovni v kraji a zapojení obcí a měst do koncepce

	<i>sociálního bydlení.</i>
Termín	<i>Po dobu realizace koncepce – průběžně.</i>
Výsledky/výstupy	<i>Počet setkání se samosprávami obcí a pracovníků obecních úřadů. Zápisy z realizovaných setkání. Předané informací o projektech a programech realizovaných v kraji, o výzvách a dotačních titulech kraje, ústředních orgánů, a dalších institucí.</i>
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Další prioritou v roce 2021 pak byla účast koordinátora na jednání občanů, romských aktivistů a dalších osobností zájímající se o stavu a dění kolem rekonstrukce a následné úpravy prostorů kolem památníku v Letech u Písku. V roce 2021 se ve městě Písek postupně plnily návrhy plánu Strategického plánu soc. služeb města Písek, přijali jsme pozvání k představení další spolupráce Agentury pro soc. začleňování s městem Písek a dohodu na podepsání dalšího memoranda ke spolupráci na další 3 roky. Další úzká spolupráci se samosprávami proběhla v rámci kontrol výkonu přenesené působnosti na ORP Jihočeském kraje, a to ve městech Prachovice, Dačice a Blatná.
Opatření 2.1.4	<i>Aktivní spolupráce s Agenturou pro sociální začleňování.</i>
Postup	<i>Ve spolupráci se samosprávami využívat možnosti vstupu Agentury pro sociální začleňování, která pomáhá obcím a městům při mapování a poznávání problémů sociálně vyloučených lokalit a jejich obyvatel, při přípravě a nastavování dlouhodobějších procesů pro jejich řešení a při získávání financí na tyto postupy. Pro období platnosti strategie je navázaná spolupráce agentury pro město České Velenice, je připravovaná spolupráce s městem Písek.</i>
Termín	<i>Po dobu realizace koncepce – průběžně.</i>
Výsledky/výstupy	<i>Navázaná spolupráce, účast na přípravě strategických plánů obcí, předaná doporučení a informace. Počet jednání, konzultací.</i>
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Další významnou aktivitou v roce 2021 bylo zapojení koordinátora do lokálního partnerství ve městě Písek. Ve městě se postupně plnily návrhy aktuálního Strategického plánu sociálního začleňování. Součástí aktivity byla pravidelná účast na jednání členů lokálního partnerství Agentury pro sociální začleňování ve městě Písek, přípravy na setkání a účast na vlastních schůzkách (mj. za účasti NNO, romských poradců a terénních pracovníků), zaměřených na vytvoření Strategického plánu sociálních služeb města Písek. Přijali jsme pozvání k představení další spolupráce Agentury pro sociální začleňování s městem Písek podíleli se na dohodě o podepsání dalšího memoranda o spolupráci na období 2022-2025.
Opatření 2.1.5	<i>Spolupráce s bezpečnostními složkami státu v oblasti extremismu.</i>
Postup	<i>Spolupráce se skupinou styčného důstojníka Krajského ředitelství Policie ČR, zejména výměna informací v oblasti kriminality, páchané na romské menšiny a jejich bezpečnosti. Monitorování situace v kraji z hlediska bezpečnosti občanů vůči extrémistickým skupinám Podpora rozvoje programu asistent prevence kriminality, průběžné vyhodnocování, a zvyšování podílu Romů/ Romek zapojených do programu.</i>
Termín	<i>Po dobu realizace koncepce – průběžně.</i>
Výsledky/výstupy	<i>Zprávy o bezpečnostní situaci v kraji v této oblasti, zpracované ve spolupráci se styčným důstojníkem pro národnostní menšiny. Počet jednání, řešené problémy. Stav asistentů prevence kriminality v Jihočeském kraji, konkrétní kroky činěné k podpoře této aktivity.</i>
VYHODNOCENÍ	SPLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Spolupráce se styčným důstojníkem pro menšiny lze hodnotit jako přínosnou. Pravidelně se setkáváme se členy pracovní skupiny styčného důstojníka pro menšiny, kde si vyměňujeme informace o dění a bezpečnosti menšin v daných lokalitách Jihočeského kraje. K rasově motivované trestné činnosti v roce 2021 v Jihočeském kraji nedošlo, k protiroským veřejným akcím ve sledovaném období rovněž. Preventivní aktivity byly v roce 2021 v souvislosti s opatřeními proti šíření pandemie COVID-19 zásadně omezeny případně pozastaveny, a to zejména z důvodu uzavření školských zařízení a dalších vzdělávacích a výchovných institucí. Přínosem práce pro Jihočeský kraj je realizace projektu Ministerstva vnitra ČR – Asistent prevence kriminality. Díky tomuto projektu působí APK v oblastech s romskou menšinou, kde napomáhají k eliminaci závadového chování a jeho působení na celou společnost. Činnost APK zahrnuje dohled na veřejný pořádek,

	dohled na dětských hřištích, u základních škol, dohled na noční klid, vandalismus, ale i řešení rodinných nebo sousedských sporů. APK též poskytují asistenci pracovníkům OSPOD při návštěvách problémových rodin. Přítomnost APK v problémových částech města je vnímána pozitivně jak z řad sociálně nepřízpůsobivých občanů, tak i majoritní společnosti. V Jihočeském kraji působilo v roce 2021 celkem 15 asistentů prevence kriminality, kteří působí v těchto městech: v Českých Budějovicích (5), ve Strakonících (3), v Táboře (1), ve Volarech (2), v Písku (3), ve Vimperku (1).
Opatření 2.1.6	Podpora aktivit, směřujících k prevenci sociálního vyloučení a integraci romské menšiny ve školním prostředí.
Postup	Podporovat průběžně a nadále nabízet školám možnost zřizování pozic asistentů pedagoga pro děti a studenty se znevýhodněním na I. i II. stupni ZŠ. Pokračování v předávání informací školám k dotačnímu programu Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol a studentů vyšších odborných škol, k dalším možnostem získání podpory pro tyto aktivity. Realizováno prostřednictvím informačních seminářů, předávání aktuálních informací apod.
Termín	Po dobu realizace koncepce – průběžně.
Výsledky/výstupy	Počet realizovaných informačních, vzdělávacích akcí. Počet asistentů pedagoga na školách v Jihočeském kraji, podpořených studentů středních škol ze znevýhodněného prostředí apod. Ve spolupráci s Odborem školství, mládeže a tělovýchovy, MŠMT.
VYHODNOCENÍ	<p>SPLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Mezi hlavní úkoly v oblasti předškolního vzdělávání patří zvyšování zapojení dětí do povinného předškolního vzdělávání prostřednictvím cílených opatření, posilování rovných podmínek a příležitostí a eliminování odkladů školní docházky. Vzdělávání by mělo být zaměřeno na rozvoj dovedností předcházejících čtení, psaní, rozvoji matematických dovedností dětí, logopedické prevenci a seznamování s technickými a manuálními činnostmi. Strategie vzdělávací politiky České republiky 2030+ v opatření č. 1 nazvaném zvýšení účasti dětí na předškolním vzdělávání klade důraz na zkvalitnění komunikace a spolupráce se zákonnými zástupci formou zapojení školních asistentů, sociálních pracovníků a mediátorů pro komunikaci. Cílem je zapojení rodin a dětí ohrožených sociálním vyloučením do předškolního vzdělávání.</p> <p>Nedisponujeme daty o počtech dětí z romských rodin zapojených do předškolního vzdělávání v mateřských školách, dětských skupinách a předškolních klubech. Obecně romští rodiče nemají zájem děti do mateřských škol posílat. Vstup dítěte do mateřské školy je pro ně finančně nákladný – oblečení, obuv, úplata, úhrada obědů apod. Dle zjištění ČŠI se do povinného předškolního vzdělávání nepodařilo zapojit asi 3 % dětí. Jednou z cest je intenzivní práce s rodiči, překonávání předsudků a obav, navázání osobního a důvěrného vztahu právě v předškolních klubech.</p> <p>Předškolní kluby v JČ kraji pracovaly v roce 2021 v Salesiánském středisku mládeže na sídlišti Máj v Českých Budějovicích a v Naději se sídlem v Písku, nábřeží 1. Máje. V písecké Naději je realizován projekt EU s názvem „Vzdělání pro všechny výhodou“ (3 V), jehož cílem je pomoc předškolákům a žákům se sociálním znevýhodněním. V rámci činností „Klubíku Mája“ pro předškolní děti v Salesiánském středisku mládeže děti rozvíjí své znalosti a dovednosti, hrubou a jemnou motoriku. Aktivity podporují prosociální chování i emoční inteligenci, děti se učí udržet pozornost, respektovat autority a vytvářet přátelské vztahy, obecně mají pak lepší předpoklady pro úspěšný vstup do mateřské školy. Výše zmíněné organizace spolupracují s mateřskými školami ve svém regionu.</p> <p>V rámci Jihočeského kraje jsou pro předškolní děti zřízeny také dvě přípravné třídy základních škol, a to v Českých Budějovicích, ZŠ Máj I a ZŠ Nová ulice. Důležité je i působení na rodiče dětí a jejich přesvědčování, že vzdělávání je důležité a návštěva mateřských škol dětem prospívá a otevírá jim cestu ke vzdělání.</p> <p>Z dotační program MŠMT ČR Podpora sociálně znevýhodněných romských žáků středních škol, konzervatoří a studentů vyšších odborných škol byli v roce 2021 podpořeni 2 žáci středních škol. Podpora slouží k uhrazení příspěvků na úhradu vzdělávání, stravování, ubytování, cestovného, školních pomůcek.</p>

3 OBLAST SPOLUPRÁCE S CENTRÁLNÍMI INSTITUCEMI

Priorita 3.1	Prohloubení spolupráce kraje s centrálními orgány.
Opatření 3.1.1	Aktivní spolupráce s centrálními orgány.
Postup	<i>Aktivní účast na jednáních, směřujících ke koordinaci národní a krajské politiky v této oblasti.</i>
Termín	<i>Po dobu realizace koncepce – průběžně.</i>
Výsledky/ výstupy	<i>Počet jednání, kterých se krajský romský koordinátor účastnil, podle institucí, které se spolupodílí na realizaci politiky v této oblasti. Informace a zkušenosti předané z krajské úrovně, úrovně obcí směrem k centrální úrovni, a naopak informace, zprostředkované na úroveň místní.</i>
VYHODNOCENÍ	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Krajský koordinátor pro romské záležitosti spolupracoval úzce se zaměstnanci sekretariátu Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny a v Jihočeském kraji v roce 2021 při těchto jednáních i dalších online jednání:</p> <p>27.1. 2021 - PS KrKo online 17.2. 2021 - PS KrKo online 30.3. 2021 - PS KrKo online 8. 4. 2021 - seminář ASZ (Inkluze Romů) 9.6. 2021 - PS KrKo online 29.6.2021 - Konference (Role výzkumů v SZ) online 14.7. 2021 - Konference (Úvod do problematiky bydlení a soc. bydlení) ASZ 19.7. 2021 - PS KrKo online 15.9. 2021 - LP Písek + ASZ 29.-30.9. 2021 - Spiritka, 2 - denní setkání KrKo + styč. důstojníci 2.11. 2021 – online, odborný panel (Personální spolupráce s rodinou ASZ) 8.11. 2021 - PS KrKo online 13.12. 2021 - PS KrKo online</p>
Opatření 3.1.2	Odborná spolupráce s centrálními orgány, přenos informací z místní úrovně
Postup	<i>Aktivní a odborná spolupráce s centrálními institucemi (Rada vlády pro záležitosti romské menšiny, MPSV, MŠMT apod.) na konkrétních aktivitách (spolupráce na úpravách legislativy, koncepčních dokumentech na národní úrovni, dotačních řízeních pro tuto oblast veřejné politiky).</i>
Termín	<i>Po dobu realizace koncepce – průběžně.</i>
Výsledky/ výstupy	<i>Formy spolupráce na praktické realizaci politiky v této oblasti na centrální úrovni. Hodnocení nebo doporučení projektů z Jihočeského kraje. Připomínkování koncepčních dokumentů, účast na legislativním připomínkovacím procesu apod.</i>
VYHODNOCENÍ	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Problémy v našem kraji jsou shodné s jinými srovnatelnými kraji, ty zásadní se dotýkají oblastí vzdělání, zaměstnání, bydlení, zadlužování.</p> <p>Problematika nezaměstnanosti V roce 2021 proběhla jednání romského koordinátora s představiteli obcí Jihočeského kraje, Úřadu práce i podnikateli za účelem možného zaměstnávání Romů v různých podpůrných programech dotovaných státem. Jednalo se hlavně o zaměstnávání Romů dlouhodobě evidovaných na Úřadu práce v rámci VPP (veřejně prospěšné práce), SUPM (společensky účelná pracovní místa) a o otázky profesní rekvalifikace, nejčastěji pro mladé Romy. Poradenství v oblasti zaměstnání pro klienty probíhá v úzké spolupráci s úřadem práce. Znovu zde sehrál svoji úlohu stav nouze, kdy byly omezené úřední hodiny a kontakty s větším počtem lidí. V důsledku opatření zamezujících šíření pandemie COVID - 19 bylo v některých obdobích omezeno přímé (face to face) poradenství organizací, které mohli klienta při hledání zaměstnání přímo doprovázet. Zaměstnávání klientů řeší úřady práce, a k tomu využívá vlastní potřebné nástroje pracovní politiky.</p> <p>Problematika bydlení Společně s romskými poradci a terénními pracovníky jsme zjišťovali stav bydlení Romů v Jihočeském kraji. Romové obvykle bydlí v obecních bytech nebo v různých městských, či soukromých ubytovnách. Řešením situace mohou v řadě případů být jednání se samosprávami měst a obcí. Konkrétní stav bydlení lze lépe zjišťovat při kontrolách výkonu přenesené působnosti zaměstnanců úřadů obcí s rozšířenou působností, zabývajícími se romskou menšinou.</p> <p>Problematika vzdělávání Romští poradci a terénní pracovníci zabývající se romskou menšinou byli a jsou</p>

	<p>informování o možnostech podpory ze strany nadací i státu pro mladé romské studenty, kteří studují, nebo začínají studovat na některé ze středních nebo vysokých škol (MŠMT ČR, o.p.s. Romea) apod.</p> <p>Problematika zadlužování</p> <p>V této oblasti oceňuji práci neziskových organizací, které se zabývají zadlužeností sociálně slabých občanů, kteří padli do pastí exekucí. Díky, patří i organizacím, poradnám, které neustále pracují pro tyto občany a zpracovávají jim různé náležitosti, splátkových kalendářů, osobních bankrotů apod. Důležitým krokem vyměňování si zkušeností a metodického vedení, ze strany pracovníků sekretariátu Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny bylo v roce 2020 několik online jednání s krajskými koordinátory pro romské záležitosti, romských poradců, terénních pracovníků a aktivistů z řad romské menšiny. Přes obrazovku (online jednání) nám byly předávány aktuální informace z jednání Úřadu vlády ČR a ministerstev zapojených do politiky integrace Romů, informace k zákonu o sociálním bydlení, k doplatku na bydlení, včetně problematiky OOP, informace o migračních trendech Romů, informace o možnostech získávání podpory z nadačních fondů a stipendiích. V roce 2020 jsme byly nuceny tyto aktivity v Jihočeském kraji kvůli pandemií COVIDU – 19 zcela omezit. Aktivity ke spolupráci se sekretariátem Rady vlády ČR pro záležitosti romské menšiny jsme realizovali většinou elektronicky jako byly: hodnocení projektů Programů Rady, MŠMT ČR, MK ČR atd.</p>
Opatření 3.1.3	Zprávy o situaci v Jihočeském kraji.
Postup	<i>Vypracování podrobné, věcné a pravdivé zprávy o situaci v oblasti integrace romské menšiny v Jihočeském kraji.</i>
Termín	<i>Po dobu realizace koncepce – každoročně.</i>
Výsledky/ výstupy	<i>Zpracované zprávy dle požadavků centrálních orgánů.</i>
VYHODNOCENÍ	SPLNĚNO: V souvislosti s přípravou materiálu Zprávy o stavu romských menšin v České republice za rok 2021 ve smyslu článku 2 odst. 2 písm. e) Statutu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny, byla v roce 2022 vypracována Zpráva o situaci romské menšiny za rok 2021 v Jihočeském kraji, která byla odeslána na Úřad vlády ČR dne 29. 3. 2021. Znění Závěrečné zprávy o stavu romské menšiny za rok 2021 bude zveřejněno na webu Rady vlády pro záležitosti romské menšiny.

4 OBLAST VZDĚLÁVÁNÍ	
Priorita 4.1	Zvyšování odborné úrovně romských poradců, poskytovatelů služeb pro osoby ohrožené sociálním vyloučením a dalších aktérů.
Opatření 4.1.1	Podpora vzdělávacích akcí pro odborné pracovníky, přímo pracující s cílovou skupinou.
Postup	<i>Podpora vzdělávacích akcí pro cílovou skupinu aktéři politiky romské integrace a prevence sociálního vyloučení. Témata a oblasti: dluhové poradenství – snížení předlužení, aktivizace v oblasti předškolního a školního vzdělávání, získání a udržení bydlení. Přenos dobré praxe.</i>
Termín	<i>Po dobu realizace koncepce – průběžně.</i>
Výsledky/ výstupy	<i>Počet vzdělávacích akcí, počet účastníků. Tematické zaměření jednotlivých aktivit</i>
VYHODNOCENÍ	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V roce 2021 pokračovala pandemie COVID - 19, a s ní spojená omezující opatření. Z důvodu překážek na straně krajského koordinátora pro záležitosti romské menšiny, ale i celého Krajského úřadu Jihočeského kraje se nepodařilo uspořádat tolik pracovních setkání s romskými poradci a terénními pracovníky, jak jsme si naplánovali. Mezi ně patřili také školení/ semináře pro pracovníky v soc. službách, kteří úzce spolupracují s romskou menšinou v Jihočeském kraji. Nemohli jsme realizovat obvyklým způsobem naplánované pracovní porady s romskými poradci a terénními pracovníky ORP Jihočeského kraje a další pracovní setkání s NNO, semináře s asistenty pedagoga a dalšími.</p> <p>V roce 2021 jsme vykonali kontroly výkonu přenesené působnosti na ORP v Prachaticích, Dačicích a Blatné.</p> <p>Mezi příklady dobré praxe můžeme zařadit města Tábor a Písek:</p> <p>Tábor – město zřídilo 2 místa romských poradců, zaměřené na možné problémy v</p>

	<p>soužití obyvatel města. Toto opatření by mělo sloužit ke zlepšení vztahů mezi majoritou a minoritou.</p> <p>Písek – v roce 2021 se ve městě Písek postupně plnily návrhy Strategického plánu sociálního začleňování města Písek, zároveň se v roce 2021/2022 město Písek rozhodlo pokračovat ve spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování a podepsalo společné memorandum o spolupráci na další období 3 let.</p>
--	--

5 OBLAST INFORMACE, VÝZKUM, HODNOCENÍ	
Priorita 5.1	Zpracování strukturované Závěrečné zprávy o realizaci této koncepce.
Opatření 5.1.1	Zpracování strukturované Závěrečné zprávy o Koncepci integrace romské menšiny v Jihočeském kraji.
Postup	Zpráva se opírá o provedená šetření a analýzy v kraji a data získaná prostřednictvím krajských a obecních institucí, poskytovatelů služeb a dalších subjektů (např. PČR). Zpráva obsahuje tato hlavní témata: Situace cílové skupiny (velikost, situace v regionech), oblast zaměstnanosti a bydlení, vzdělávání. Naplňování kulturních potřeb romské menšiny, činnost poskytovatelů služeb pro cílovou skupinu v kraji (především NNO). Zpráva bude zveřejněna na webových stránkách kraje.
Termín	Po dobu realizace koncepce – každoročně.
Výsledky/výstupy	Zpracované zprávy, za jednotlivé roky trvání koncepce.

VYHODNOCENÍ	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: V průběhu roku 2021 byla zpracována VZ předchozí období. Byla schválena usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje č. 20/2020/ZK-27. Pod názvem Závěrečná zpráva o plnění koncepce OPHČ za rok 2020 je umístěna na webu Jihočeského kraje. Přímý odkaz: https://www.kraj-jihocesky.cz/krajsky-urad/odbor-socialnich-veci#informace-k-drogove-problematice-v-jihoceskem-kraji. Níže uvádíme informace ke vybraným klíčovým oblastem, tedy zaměstnanost a zdraví, za rok 2021.</p> <p>Zaměstnanost:</p> <p>V Jihočeském kraji bylo v roce 2021 celkově vynaloženo na politiku zaměstnanosti 1 724 254 tis. Kč, přičemž na aktivní politiku zaměstnanosti (včetně všech finančních prostředků z Evropského sociálního fondu – dále jen ESF) to bylo 78 808 tis. Kč a na pasivní politiku zaměstnanosti 566 698 tis. Kč. Na realizaci aktivní politiky zaměstnanosti bylo z národních prostředků v Jihočeském kraji v roce 2021 čerpáno 30 693 tis. Kč a z prostředků ESF v rámci národních a regionálních individuálních projektů řešících problematiku trhu práce Jihočeského kraje 48 115 tis. Kč. Celkem bylo takto na APZ čerpáno 78 808 tis. Kč, což představovalo 4,6 % z celkových nákladů vynaložených v Jihočeském kraji na politiku zaměstnanosti. Prostřednictvím nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti bylo v roce 2021 finančně podpořeno v Jihočeském kraji přímo 1 246 osob (v předchozím roce to bylo 1 042 osob). Mimo opatření či nástroje aktivní politiky zaměstnanosti navíc Krajská pobočka ÚP ČR v Českých Budějovicích evidovala ke konci roku 2021 v rámci Jihočeského kraje celkem 400 uzavřených dohod o uznání zaměstnavatele za zaměstnavatele na chráněném trhu práce. V průběhu roku 2021 bylo nově uzavřeno celkem 320 dohod, z toho 19 bylo nových dohod a 301 opakovaných dohod po uplynutí předchozí tříleté dohody. Tito zaměstnavatelé zaměstnávají více jak 50 % osob se zdravotním postižením a Úřad práce ČR na základě zmíněných dohod nepřímo podporoval zaměstnávání těchto osob poskytováním příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Začátkem roku 2021 v lednu, kdy bylo evidováno 12 043 uchazečů o zaměstnání, do března se počet uchazečů snižoval až na roční minimum 10 958 uchazečů. Oproti předchozím letům, kdy obvykle docházelo ke snižování počtu uchazečů během jarních měsíců z důvodu nástupu sezónních prací, vlivem epidemie koronaviru došlo naopak k navýšování počtu uchazečů. Během měsíce dubna narostl počet uchazečů o 1 929 uchazečů. V květnu pak došlo k dalšímu navýšení počtu uchazečů na hodnotu 12 966. Po mírném snížení v červnu a navýšení v červenci docházelo k postupnému snižování počtu nezaměstnaných až do října na hodnotu 11 928 uchazečů. V posledních dvou měsících roku 2020 se počet uchazečů opět zvyšoval. V prosinci pak došlo k výraznějšímu meziměsíčnímu zvýšení o 1 646 uchazečů na roční maximum 14 096 uchazečů. Průměrný měsíční</p>
--------------------	---

	<p>počet evidovaných uchazečů v Jihočeském kraji byl 12 407 osob, tj. o 2 699 více než v roce 2019. V průběhu roku 2020 bylo v Jihočeském kraji nově evidováno 28 894 uchazečů, tj. o 837 uchazečů více než v roce 2019, evidenci ukončilo celkem 25 335 uchazečů, tj. o 3 425 uchazečů méně než v roce 2019. Z celkového počtu uchazečů, kteří ukončili evidenci v roce 2019 bylo 76,9 % uchazečů umístěno do zaměstnání – celkem 19 483 uchazečů (v roce 2019 to bylo 67,8 % - 19 380 uchazečů), z toho umístěno úřadem práce bylo 7 487 uchazečů, tj. 29,6 % z celkového počtu vyřazených uchazečů v roce 2020 a 38,4 % z počtu umístěných uchazečů. Pro srovnání v roce 2019 bylo umístěno pomocí úřadu práce 8 193 uchazečů, tedy 28,7 % z celkového počtu vyřazených uchazečů a 42,3 % z počtu umístěných uchazečů. Na základě znalosti dlouhodobého vývoje trhu práce v Jihočeském kraji a s ohledem na aktuální situaci v oblasti poptávky a nabídky na trhu práce lze tvrdit, že mezi dlouhodobé hlavní příčiny nezaměstnanosti patřily zejména:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nedostatečná dopravní obslužnost v Jihočeském kraji (zejména ve venkovských a hraničních oblastech okresů), z toho plynoucí obtížná dojíždka do zaměstnání (zejména na směnné nebo turnusové provozy, na víkendové služby atd.); • obtížné (resp. nemožné) sladění profesního života s životem rodinným (požadavek směnných provozů x péče o nezletilé dítě, popř. o jinou blízkou osobu - rodiče, příbuzné) – např. u profese "provozovatelé maloobchodních a velkoobchodních prodejen" se jedná o prodavače do směnných provozů, evidovaní uchazeči mají zájem především o jednosměnné provozy (z důvodu péče o děti, obtížné dojíždky a nabízené výše mzdy); s tím souvisí také nedostatek volných pracovních míst na zkrácený úvazek – zejména pro osoby pečující o děti ve věku do 15 let a pro osoby se zdravotním postižením; • nesoulad požadavků ze strany zaměstnavatelů a nabízených dovedností ze strany uchazečů o zaměstnání – např. v profesi "řidič mezinárodní nákladní dopravy" existuje dlouhodobě vysoká poptávka po nových zaměstnancích, evidovaní uchazeči-řidiči mají zájem o profesi "řidič osobního automobilu • převaha uchazečů o zaměstnání v evidenci, kteří mají základní vzdělání (v mnoha případech zároveň pobírající dávky pomoci v hmotné nouzi) v kombinaci s dalšími znevýhodněními na trhu práce a bez základních pracovních a často i hygienických návyků. <p>Zdraví</p> <p>V rámci realizace projektu „Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením“ je z terénních aktivit pracovníků Regionálního centra podpory zdraví pro Jčk (mediátorů podpory zdraví a koordinátorky RCPZ) byly realizovány konkrétní aktivity, přehled v tabulce níže.</p> <p>V praxi začíná být využíván portál: https://nedostupnapece.mzcr.cz/, kde je možné konkrétně požádat o poskytnutí péče, nicméně konkrétní zpětné vazby o fungování systému prozatím nemáme.</p>
--	---

Tabulka: Přehled programů a aktivit v oblasti zdraví, realizované v rámci projektu „Efektivní podpora zdraví osob ohrožených chudobou a sociálním vyloučením“

název programu/aktivity	realizátor	zaměření programu	komentář (pokud je třeba)
Individuální poradenství	SZÚ	Zvýšení dostupnosti zdravotní péče	Od roku 2020 v režimu pravidelných intervencí (hledání dostupnosti lékařské péče, asistence při zajištění LP atp.)
Intervence pro cílovou skupinu	SZÚ – mediátoři podpory zdraví	Význam očkování – šíření osvěty v prevenci nemocí COVID 19	Leden–únor 2021
Kurz pohybové aktivity Posilovna Loděnice ČB	SZÚ	Pravidelná pohybová aktivita	Od května do prosince 2021
DEN ZDRAVÍ OKRUŽNÍ	SZÚ + ZSF JCU + ROZKOŠ BEZ RIZIKA	Onkologická prevence, hygiena rukou, testování na HIV/SYFILIS/HPC (RbR)	18.8.2021
DEN ZDRAVÍ TÁBOR	SZÚ + ZSF JCU	Onkologická prevence	6.9.2021
DEN ZDRAVÍ TÁBOR	SZÚ + ZSF JCU	Prevence dopravních úrazů, alkoholické brýle	20.9.2021
DEN ZDRAVÍ	SZÚ + ZSF JCU	Výživa, pohyb ve stáří	21.9.2021

PRACHATICE			
DEN ZDRAVÍ ČESKÉ BUDĚJOVICE	SZÚ ve spolupráci s MMČB, ZSF JCU, RbR, SZŠ	Měření tělesných a krevních parametrů, onkologická prevence, výživa, první pomoc atp.	23.9.2021
Kurz pohybové aktivity Zumba Písek	SZÚ	Pravidelná pohybová aktivita	Leden–září 2020
Kurz zdravého životního stylu KC Máj	SZÚ + ZSF JCU	Září/říjen 2021	2x 40 hodin

6 OBLAST FINANCOVÁNÍ	
Priorita 6.1	Zachování dotačního programu kraje pro oblast integrace romské menšiny a podporu sociálního začleňování.
Opatření 6.1.1	Zachování dotačního programu kraje pro tuto oblast.
Postup	<i>Udržení stávajících mechanismů finanční podpory Jihočeského kraje pro tuto oblast. Do dalších let dle možnosti rozpočtu a priorit kraje snaha o navýšování finančních prostředků DP – Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území JČK. Potřeba udržení kvality a sítě služeb. Celková výše podpory služeb a aktivit, počet podpořených služeb, realizovaných programů. Počet účastníků programů. Optimalizace GP a možnost zefektivnění a zjednodušení GP. Na základě odůvodněných a dlouhodobě plánovaných potřeb zajistit odpovídající finanční prostředky prostřednictvím samosprávy kraje.</i>
Termín	<i>Po dobu realizace koncepce – každoročně.</i>
Výsledky/výstupy	<i>Počet podpořených služeb. Výše finanční podpory. Zajištění optimálního a efektivního financování služeb a aktivit procesu integrace romské menšiny a sociálního začleňování v Jihočeském kraji, kterým se kraj podílí na včasné identifikaci osob ohrožených sociálním vyloučením.</i>
VYHODNOCENÍ	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Název dotačního programu – Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území JČK pro rok 2021

Tabulka: Dotační program Jihočeského kraje „Podpora sociálního začleňování osob ohrožených sociálním vyloučením na území Jihočeského kraje za období 2018-2021“. Pouze projekty, zaměřené převážně na oblast podpory romské integrace.

poskytovatel	2018	2019	2020	2021
KoCeRo o.p.s.	50 000	91 000	82 000	112 000
MCH ČB	90 000	0	60 000	170 000
Cheiron T	100 000	0	50 000	100 000
DCH ČB	80 000	200 000	130 000	0
Salesiánské středisko DM ČB	85 000	81 415	102 000	0
CELKEM	405 000	372 415	424 000	382 000

Zpracoval Bc. Roman Slivka k 8. 9. 2022

4/ OBLAST prevence kriminality

Koncepce prevence kriminality v Jihočeském kraji na léta 2018–2021

ČÁST 1/ STRUČNÝ POPIS TÉTO OBLASTI ZA ROK 2021¹⁴

Analýza trestné činnosti vychází především z policejních statistik¹⁵, monitoruje registrovanou kriminalitu v roce 2021 a změny oproti roku předchozím a zabývá se tradičně mapováním struktury a intenzity trestné činnosti. Vzhledem se svému rozsahu si neklade za cíl hlubší analýzu předmětných údajů, ale snaží se podat komplexní náhled na stav a základní trendy kriminality v JČK.

Z hlediska nápadu registrované trestné činnosti patří JČK dlouhodobě ke klidným krajům ČR, kde nejsou velké problémy se závažnou násilnou kriminalitou. Z celkového porovnání statistických údajů z předešlých let vyplývá, že na území JČK došlo v roce 2021 opět k mírnému poklesu zjištěné trestné činnosti. Bezpečnostní situaci lze tak v JČK nadále hodnotit jako dlouhodobě stabilizovanou.

TABULKA 1 – CELKOVÁ KRIMINALITA V JČK 2009 -2021

Celková kriminalita v Jihočeském kraji za období 2009–2021							
rok	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
celková kriminalita	14 283	15 298	14 820	14 005	15 020	14 683	12 595
rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
celková kriminalita	10 816	9 662	8 861	9 229	7 947	7 484	

Na nápadu trestné činnosti kraje se nejvíce podílely okresy České Budějovice s 2 387 trestnými činy (30% podíl z celkového nápadu TČ v kraji) a Jindřichův Hradec s 1 078 trestnými činy. Nejnižší podíl na nápadu trestné činnosti kraje měly okresy Strakonice s 774 trestnými činy a Prachatice s 534 trestnými činy.

Na celkovém nápadu kriminality se podílí nejvíce majetková kriminalita s 38 % a nejméně násilná a mravnostní kriminalita s 11 %.

TABULKA 2 – SKLADBA KRIMINALITY V JČK – POROVNÁNÍ S ČR ZA ROK 2021

	ČR – počet	ČR - %	kraj – počet	kraj - %	odchylka (%) kraj – ČR
celková TČ	153 233	100	7484	100	0
z toho:					
majetková	77562	51	2821	38	-13
násilná + mravnostní	15007	10	901	12	2
ostatní kriminalita [1]	24780	16	1368	18	2
zbývající kriminalita [2]	23312	15	1524	20	5
hospodářská	12510	8	870	12	4

[1] Zahnuje mimo jiné trestné činy výtržnictví, překupnictví, maření výkonu úředního rozhodnutí, sprejerství, výroba jedů

[2] Zahnuje mimo jiné TČ padělání a pozměňování peněz, opilství + návyk látky, zanedbání povinné výživy, nedbalostní dopravní nehody, ostatní TČ.

¹⁴ Zdroje: „Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území Jihočeského kraje v roce 2020“ České Budějovice: Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje, 2021 a „Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2020“, Praha: MV, odbor prevence kriminality, 2021

¹⁵ Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje. Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území Jihočeského kraje v roce. České Budějovice, roky 2019 a 2020.

TABULKA 3 – TRESTNÉ ČINY V LETECH 2020/2021, MEZIROČNÍ SROVNÁNÍ A INDEX NA 10TIS. OBYVATEL

Rok	Počet obyvatel	Index			
		Celkem TČ	Násilná	Mravnostní	Majetková
2020	644 083	123	12	2	47
2021		116	11	3	44

* údaj ČSU ke dni 1.1.2020

V přepočtu nápadu trestné činnosti na 10 tisíc obyvatel byly nejrizikovějšími okresy Český Krumlov, Strakonice a Prachatice. Nejnižší počet trestných činů na 10 tisíc obyvatel pak byl na teritoriu okresů Tábor a Jindřichův Hradec.

TABULKA 4 – TRESTNÉ ČINY V ROCE 2021 A INDEX NÁPADU TRESTNÉ ČINNOSTI NA 10TIS. OBYVATEL

Okres	počet obyvatel	celková trestná činnost			násilná + mravnostní		
		absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
České Budějovice	195 903	2387	122	4	266	14	5
Český Krumlov	61 556	849	138	1	99	16	4
Jindřichův Hradec	90 692	1078	119	7	143	16	1
Písek	71 587	827	116	5	102	14	4
Prachatice	50 978	534	105	3	74	15	2
Strakonice	70 772	774	109	2	128	18	3
Tábor	102 595	1035	101	6	89	9	6
Okres	počet obyvatel	krádeže vloupáním			krádeže prosté		
		absolutní počet	index	pořadí	absolutní počet	index	pořadí
České Budějovice	195 903	288	15	5	408	21	2
Český Krumlov	61 556	9	1	1	107	17	1
Jindřichův Hradec	90 692	145	16	4	138	15	5
Písek	71 587	102	14	2	100	14	3
Prachatice	50 978	58	11	3	74	15	4
Strakonice	70 772	78	11	2	86	12	6
Tábor	102 595	169	16	2	131	13	3

TABULKA 5 – TRESTNÉ ČINY V ROCE 2021 – ÚROVEŇ OBVODNÍCH ODDĚLENÍ PČR

Úroveň obvodních (místních) oddělení PČR – trestná činnost 2021	období 1. 1. - 31. 12. 2021
	registrováno celkem TČ
OOP ČESKÉ BUDĚJOVICE	1 090
OOP ČTYŘI DVORY	447
OOP SUCHÉ VRBNÉ	244
OOP HLUBOKÁ NAD VLTAVOU	146
OOP BORŠOV NAD VLTAVOU	126
OOP LIŠOV	145
OOP TRHOVÉ SVINY	112
OOP TÝN NAD VLTAVOU	77
OOP ČESKÝ KRUMLOV	354
OOP HORNÍ PLANÁ	61
OOP KAPLICE	231
OOP LIPNO	127
OOP VĚTRNÍ	76
OOP DAČICE	113

OOP JINDŘICHŮV HRADEC	584
OOP NOVÁ BYSTRICE	64
OOP SUCHDOL NAD LUŽNICÍ	132
OOP TŘEBOŇ	185
OOP MILEVSKO	158
OOP ČIMELICE	102
OOP PÍSEK	431
OOP PROTIVÍN	100
OOP ZVÍKOVSKÉ PODHRADÍ	36
OOP NETOLICE	88
OOP PRACHATICE	228
OOP VIMPERK	128
OOP VOLARY	43
OOP HORNÍ VLTAVICE	47
OOP BLATNÁ	118
OOP STRAKONICE	365
OOP VODŇANY	166
OOP VOLYNĚ	56
OOP RADOMYŠL	69
OOP BECHYNĚ	101
OOP MLADÁ VOŽICE	54
OOP SEZIMOVO ÚSTÍ	157
OOP SOBĚSLAV	120
OOP TÁBOR	508
OOP VESELÍ NAD LUŽNICÍ	95
CELKEM	7 484

Pachatelé a oběti trestné činnosti

Pachatelé trestné činnosti

Z celkového počtu 4 429 vyšetřovaných osob v roce 2021 bylo 1 884 recidivistů, 78 nezletilých a 108 mladistvých. Trestnou činnost spáchalo 1076 žen a 4633 mužů.

TABULKA 6 – STRUKTURA PACHATELŮ - STÍHÁNO, VYŠETŘOVÁNO OSOB V ROCE 2021 V JČK

trestná činnost	celkem osob	nezletilí	tj.%	mladiství	tj.%	recidivisté	tj.%
násilná	584	12	2	23	4	198	34
mravnostní	133	20	15	25	19	20	15
krádeže vloupáním	242	4	2	10	4	131	54
krádeže prosté	575	9	2	17	3	400	70
ostatní	1129	22	2	23	2	675	60
zbývající	1411	4	0	4	0	497	35
hospodářská	468	6	1	1	0	97	21
celková TČ	4429	78		108		1884	

Z vyhodnocení trestné činnosti po linii obecné kriminality vyplývá, že pachatelé jsou motivováni především rychlým majetkovým prospěchem. Toto se odráží i v počtu trestných činů a jejich struktuře, pachatelé se snaží získat především přímou cestou finanční prostředky anebo věci, které lze snadno zpeněžit. Pachatelé majetkové trestné činnosti jsou v drtivé většině osoby dospělé, převážně osoby v minulosti již trestně stíhané.

TABULKA 7 – PACHATELÉ TRESTNÉ ČINNOSTI V LETECH 2014 -2021

Pachatelé	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Celkový počet	7 224	6 470	6 772	5 473	5368	5223	4416	4429
z toho recidivisté	3 705	3 437	3 658	3 434	2206	2137	1763	1884
z toho cizinci	386	361	437	386	407	383	415	422
z toho nezletilí 1-14 let	128	85	120	125	110	119	123	78
z toho mladiství 15-17 let	170	114	232	148	142	157	126	108

Kriminalita mládeže v roce 2021 zaznamenala oproti roku 2019 nepatrný pokles v kriminalitě páchané osobami mladšími 15 let i mezi mladistvými ve věku 15-17 let.

Obecně v rámci kriminality páchané dětmi v celé ČR byla nejvíce zastoupena ostatní kriminalita, konkrétně sprejerství, výtržnictví, maření výkonu úředního rozhodnutí a významně též nedovolená výroba a držení psychotropních látek a jedů pro jiného. Z majetkové trestné činnosti jsou nejvíce zastoupeny krádeže v jiných objektech a poškozování cizí věci.¹⁶

TABULKA 8 – TRESTNÉ ČINY VÝTRŽNICTVÍ A SPREJERSTVÍ V ROCE 2021

	ČR – počet	ČR - %	kraj – počet	kraj - %	odchylka (%) kraj – ČR
ostatní TČ celkem	24 780	100	1368	100	0
z toho:					
výtržnictví	1836	7	107	8	1
sprejerství	3880	16	150	11	-5

V roce 2020/2021 se žádné výrazné nové trendy nebo formy kriminality mládeže neobjevily. K prognóze vývoje trestné činnosti mládeže lze předpokládat, že se bude častěji přesouvat do kyberprostoru, neboť mládež je zde velmi aktivní. Projevuje se to vysokou mírou důvěřivosti v on-line prostředí, bez uvědomění si rizik, která jsou s ním spojena. Mládež často zasílá své nahé fotografie (sexting), texty a komentáře útočí na osoby neoblíbené v kolektivu (kyberšikana), zakládá si stránky na sociálních sítích v průměru od 9 let, komunikuje důvěřivě s osobami, které nezná (snadné oběti vydírání) atd.¹⁷

Přetrvávajícím celorepublikovým problémem jsou kriminální delikty páchané prostřednictvím sociálních sítí, což souvisí se životním stylem příslušné věkové skupiny a jejich přílišnou otevřeností, důvěrou a sdělováním informací neznámým osobám bez domýšlení důsledků. Tento problém v roce 2020 stoupl v souvislosti s pandemií covid-19, kdy převážná část této populace z důvodů online výuky a nemožnosti se osobně scházet a z nedostatku volného času, který nebyl ze strany rodičů a škol kontrolován, trávila tento čas v kyberprostoru.¹⁸

Oběti trestné činnosti¹⁹

V rámci trestné činnosti po linii obecné kriminality – majetková trestná činnost, jsou v převážné většině poškozeny právnické osoby. Škoda je způsobena z větší části na odcizených věcech, dále pak na odcizených finančních prostředcích a poškozeném zařízení.

U krádeží vloupáním do bytů, rodinných domků a víkendových chat jsou oběti této trestné činnosti osoby různého věku a sociálního postavení. U podvodného vylákání finančních částek jsou oběti spíše osoby vyššího věku – senioři ve věku nad 70 let (v drtivé většině ženy).

¹⁶ Odbor prevence kriminality, MVČR. Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2020. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. str. 15

¹⁷ tamtéž

¹⁸ tamtéž

¹⁹ Policie ČR statisticky neeviduje oběti trestné činnosti ve smyslu zákona č. 45/2013 Sb. O obětech trestných činů. Eviduje pouze objekty napadení, tj. zpravidla ty objekty, vůči kterým bezprostředně směřuje trestná činnost. Mimo objekt napadení jako je objekt obecné kriminality, objekt hospodářské kriminality, soukromý objekt, veřejný zájem jsou objektem napadení u vybraných taktickostatistických klasifikací také osoby – jednotlivci. Objekty napadení však nelze zaměňovat s oběti trestné činnosti.

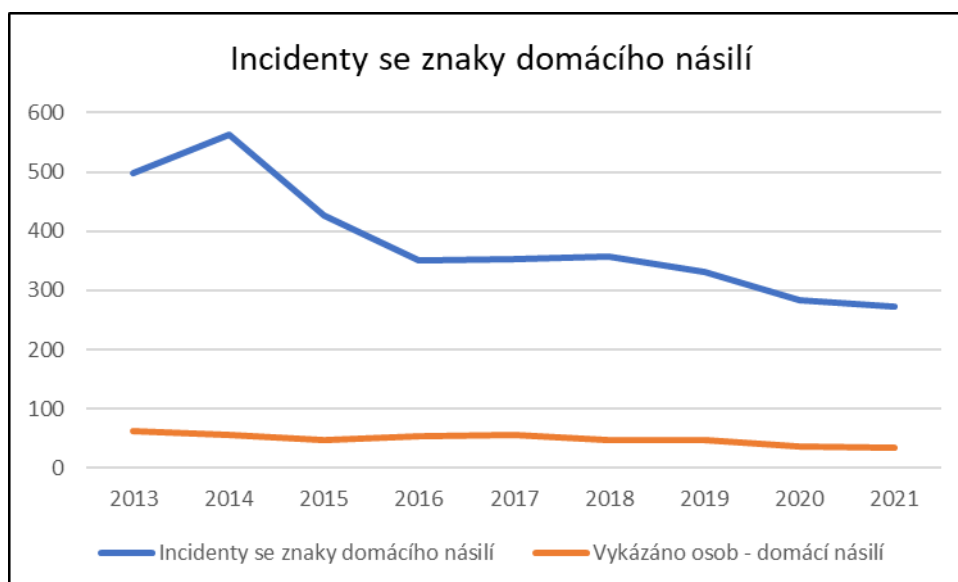
Z pohledu násilné trestné činnosti (zvláště závažný zločin vraždy) jsou oběti z řad osob, které se s pachatelem v převážné míře znaly, oproti loupežím, kde se jedná zejména o oběti, které si pachatel náhodně vybírá (např. pohybující se po ulici). Oběti loupeží jsou dále osoby z řad zaměstnanců různých firem a podniků (herny, bary, směnárny a podobně), následně osoby staršího věku, podnapilé a mladistvé, které jsou snadno zranitelné nebo jsou to osoby, které měly s pachatelem nevyřízené finanční záležitosti (např. dluh). Z pohledu hospodářské trestné činnosti jsou útoky směřovány zejména proti právníkům osobám.

Za rok 2021 bylo zaevidováno 272 incidentů se znaky domácího násilí, k vykazání ze společného obydlí bylo přistoupeno v 34 případech. Během roku 2020/2021 byly počty vykazání kolísavé, některé období roku zaznamenalo nárůst, jiné zase pokles. Zatímco NNO zabývající se problematikou domácího násilí obecně v celé ČR zaznamenávají výrazný nárůst žádostí o pomoc, počet vykázaných lidí z domů z hlediska statistiky PČR v průběhu let 2019/2020 naopak klesl. Je nutné zdůraznit, že počtem provedených vykázaní se ale nedá měřit výskyt domácího násilí a jeho případný úbytek.

TABULKA 9 – INCIDENTY SE ZNAKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ ZA OBDOBÍ 2013-2021

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Incidenty se znaky domácího násilí	499	563	427	350	352	357	331	284	272
Vykázáno osob - domácí násilí	63	56	47	53	55	47	48	37	34

GRAF 1 - INCIDENTY SE ZNAKY DOMÁCÍHO NÁSILÍ V LETECH 2013–2020

Trend nárůstu domácího násilí ilustrují hlavně údaje NNO, které se zaměřují na pomoc obětem sexuálního a domácího násilí. Organizace poskytující pomoc obětem domácího násilí evidují v letech 2020/2021 až padesátiprocentní nárůst případů.²⁰

Pandemie covid-19 a vyhlášení nouzového stavu s sebou přinesly zvýšení sociální izolace potenciálních obětí domácího násilí, a tím i zvýšení rizika nárůstu případů domácího násilí. Pandemie a čas strávený doma podle odborníků přispěly k růstu napětí a konfliktů v mnoha rodinách. V některých z nich to vyústilo až v násilí, například kvůli obavě z nákazy nebo kvůli ztíženým životním podmínkám. V domácnostech, kde bylo násilí problémem už dříve, mohla pandemie zapříčinit jeho vystupňování a situace se tak pro mnoho obětí stala neúnosnou.²¹

Rodina jako místo bezpečí se díky důsledkům pandemie stala pro mnohé rizikovým místem, ve kterém narůstá napětí a s ním spojená agresivita, včetně agresivity rodičů směrem k dětem. Násilné projevy uvnitř rodiny se začaly objevovat i mimo situace tzv. klasického domácího násilí. Během roku zaznamenaly všechny krizové linky nárůst přijímaných hovorů, velmi často se objevovaly i hovory dětí.²²

²⁰ Zdroj: <https://zpravy.aktualne.cz/domaci/domaci-nasili/r~ebdd574ac1ea11eb99faac1f6b220ee8/>

²¹ tamtéž

²² Odbor prevence kriminality, MVČR. Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2020. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. str. 25

V souvislosti s pandemií se i změnila forma vyhledání pomoci. Počet klientů, kteří docházeli na konzultace osobně, se v důsledku opatření snížil, vzrostl ale počet distančních konzultací. Pracovníci NNO zpracovali mnoho telefonních hovorů a dotazů prostřednictvím on-line podpory.

Druhy kriminality

Majetková kriminalita

Majetková kriminalita se na celkové kriminalitě páchané na území kraje podílela 38 %. Majetková trestná činnost v Jihočeském kraji je dána zejména tím, že kraj je pro své památky a přírodní prostředí atraktivní lokalitou pro tuzemské i zahraniční turisty, a to jak v letním, tak v zimním období a je zde velké množství rekreačních objektů.

TABULKA 10 – SKLADBA MAJETKOVÉ KRIMINALITY V JČK – POROVNÁNÍ S ČR ZA ROK 2021

	ČR – počet	ČR - %	kraj – počet	kraj - %	odchylka (%) kraj – ČR
majetková celkem	77 562	100	2821	100	0
z toho:					
krádeže vloupáním	30748	40	931	33	-7
krádeže prosté	26589	34	1044	37	3
ostatní	20225	26	846	30	4

Pachatelé majetkové trestné činnosti jsou motivováni především rychlým majetkovým ziskem, přímou cestou se snaží získat finanční prostředky anebo věci, které lze snadno zpeněžit. V drtivé většině jde o pachatele dospělé, převážně v minulosti již trestně stíhané.

TABULKA 11 – SKLADBA KRÁDEŽÍ PROSTÝCH V JČK – POROVNÁNÍ S ČR ZA ROK 2021

	ČR – počet	ČR - %	kraj – počet	kraj - %	odchylka (%) kraj – ČR
krádeže prosté celkem	26 589	100	1379	100	0
z toho:					
kapesní	4186	16	87	6	-10
jiné na objektech	0	0	0	0	0
motorová vozidla					
dvoustopá	0	0	101	7	7
věci z aut	0	0	0	0	0
součástky z aut	0	0	0	0	0
jízdní kola	0	0	0	0	0
krádeže v bytech	1458	5	81	6	1
v jiných objektech	3259	12	133	10	-2
ostatní	2767	10	91	7	-3

Od roku 1997 se na území kraje datuje dlouhodobý trend snižování nápadu autokriminality, až v roce 2015 a 2019 byl zaznamenán místní nárůst. V roce 2021 bylo odcizeno 101 motorových vozidel dvoustopých (v roce 2020 to bylo 117 vozidel). Dále bylo odcizeno 8 motorových vozidel jednostopých (v roce 2020 to bylo 20 těchto vozidel). Způsob krádeží motorových vozidel zůstává stejný, a to odcizením originálních klíčů k vozidlu nebo použitím mechanických a elektronických přípravků (volně dostupných na trhu) použitých k překonání zabezpečení vozidla. Co se týče odcizení celého vozidla, jsou předmětem zájmu pachatelů vozidla různých druhů i značek a stáří (především zn.

Škoda, VW). U autokriminality se jedná spíše o náhodné oběti, pachatelé jdou cestou nejmenšího odporu a vybírají si raději méně zabezpečená vozidla, zejména v případech krádeže vloupáním. Pachatelé autokriminality v JČK (vloupání do motorových vozidel) se většinou rekrutují z řad osob drogově závislých nebo užívajících alkoholické nápoje v nadměrné výši. Dále z osob, které tímto způsobem získávají hotovost pro svůj finančně náročný styl života, např. gambleři. Tato trestná činnost se v drtivé většině vyskytuje v Českých Budějovicích, Písku a Táboře. V roce 2019 se vyskytl nový druh krádeží, a to krádeže GPS modulů ze zemědělských traktorů. K obdobným krádežím dochází i v jiných krajích a v Německu a Rakousku.

V ČR se objevuje na úseku krádeží motorových vozidel i vysoce organizovaná a sofistikovaná trestná činnost, která je páchána na mezinárodní úrovni. Pachatelé v těchto organizovaných skupinách plní své role v rámci specializované dělby práce. Uvedená trestná činnost patří k jedné z nejzávažnějších forem majetkové trestné činnosti. ČR bývá využívána zahraničními pachateli jako tranzitní země odcizených vozidel ze zahraničí především ze SRN a Rakouska. Na českém území potom dochází k nálezům odcizených havarovaných nebo odstavených vozidel a rovněž k pronásledování takových vozidel a k následnému záchytu těchto vozidel a jejich řidičů. Zadržení pachatelé jsou v těchto případech zpravidla cizími státními příslušníky, pocházející především z Polska a severovýchodních států bývalé Ruské federace.²³

TABULKA 12 – SKLADBA KRÁDEŽÍ VLOUPÁNÍM V JČK – POROVNÁNÍ S ČR ZA ROK 2021

	ČR – počet	ČR - %	kraj – počet	kraj - %	odchylka (%) kraj – ČR
krádeže vloupáním	30 748	100	931	100	0
z toho:					
do obchodů	1089	4	59	6	2
do restaurací a hostinců	632	2	38	4	2
do bytů	1553	5	52	6	1
do chat	1249	4	69	7	3
do rodinných domů	2231	7	75	8	1

U krádeží vloupáním do bytů a rodinných domků nebyly u pachatelů zjištěny nové způsoby vnikání do objektů, předmět zájmu pachatelů je stále totožný jako v minulých letech. Lokality, ve kterých dochází k samotným vloupáním, se mění a velmi zde záleží na osobě pachatele (jeho znalost místa, mobilita apod.).

Ve zvýšené míře jsou prováděny krádeže vloupáním do bytů v přízemí nebo v 1. patře, pachatelé vnikají do objektů po překonání mikroventilace oken, páčením oken nebo balkonových dveří. U krádeží vloupáním do rekreačních chat a chalup je problémem odlehlost napadených objektů a jejich dlouhodobá „opuštěnost“. Způsob vniknutí do objektů zůstal nezměněn.

V roce 2021 opět došlo k mírnému poklesu případů vloupání do obchodů. U krádeží vloupáním do restaurací a hostinců jsou pachateli převážně osoby z místa a blízkého okolí. I zde je patrné, že se pachatelé ke stejným objektům (prodejnám, poštám, menším firmám) po propuštění z VTOS v určitém období vracejí. Tato trestná činnost tak nevykazuje velký podíl sériového páčání. Pachatelé často způsobují větší škodu na poškození objektu, než samotným odcizením věcí či zařízení.

Trezory jsou napadány nejčastěji v kancelářích výrobních i nevýrobních podniků. Pachatelé používají osvědčené způsoby vniknutí do objektů (páčení, rozbití skleněných výplní oken či dveří, rozlamování vložek FAB) a následně napadají zde umístěný trezor (řezání, použití shodných klíčů). Taktéž dochází k vytržení trezoru z uchycení a pachatelé jej pak odváží mimo místo činu, kde trezor následně po mechanickém poškození otevřou. Tyto trezory jsou pak průběžně nalézány odhozené v rybnících a lesních porostech. Tato trestná činnost je evidovaná v rámci celého Jihočeského kraje.

²³ Odbor prevence kriminality, MVČR. Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2020. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. str. 24

Trestná činnost páchaná na seniorech

Stejně jako v předchozích letech byly na území kraje zadokumentovány případy podvodů a krádeží na seniorech spáchaných pod různými legendami. V roce 2020 bylo evidováno 23 poškozených seniorů (2019/12 případů a 2018/16 případů)²⁴.

Podvody páchané na seniorech jsou poměrně latentní trestnou činností. Okradení se stydí a raději to nikomu neřeknou, a to ani v rámci rodiny. Pachatelé této trestné činnosti jsou však čím dál sofistikovanější a pro kriminalisty je těžké je dopadnout. Pod různými legendami (kontrola kvality vody, kontrola těsnosti oken, oprava okapů, vrácení energetického přeplatku, nehoda příbuzného, koupě vozidla pro vnuka, nabídka různého zboží apod.) pachatelé vstupují do obydlí seniorů. Zhruba od roku 2017 tento způsob podvodů přesouvá z osobního oslovení či kontaktu do roviny telefonického kontaktu.

Hlavním důvodem, proč si pachatelé vybírají starší osoby je ten, že senioři jsou osamělí, důvěřiví, rádi a pozorně naslouchají, mají minimum kontaktů s okolím, jsou méně ostražití, tělesně slabší, a proto se i hůře brání jakémukoliv útoku. Podvodníci zacházejí tak daleko, že se nejen dostávají do blízkosti seniorů, ale i do jejich obydlí, kde je následně připraví často i o celoživotní úspory. Podvodníci jsou velice výřeční, na první pohled působí sympaticky, mile, jsou schopni bez problémů navazovat kontakty. Své podvody mají velice dobře připravené, ne zřídka pracují ve skupince alespoň dvou lidí, pachatelkami často bývají i ženy.

Kybernetická kriminalita

Kybernetická kriminalita obecně na celém světě zaznamenává dynamický vývoj, počty činů narůstají i v ČR, mezitím k tomu téměř o čtvrtinu, kdy je nutno počítat v této oblasti s výraznou latencí.

Policie ČR posuzuje kyberkriminalitu ve dvou rovinách, v tzv. čisté rovině kam spadá výrazně promyšlená trestná činnost (neoprávněný přístup k počítačovým systémům a nosičům informací a dat). K této trestné činnosti jsou potřeba nadstandartních znalostí pachatele, kteří často využívají sofistikovanějších postupů a zakrývají svou činnost prostřednictvím zahraničních poskytovatelů internetových služeb. Další rovinou je tzv. ostatní kyberkriminalita, kdy současné informační technologie jsou pouze využívány k páčání a zakrývání běžné trestné činnosti např. podvodného jednání jakýchkoliv forem, kdy pachatel je zpravidla průměrný, někdy až podprůměrný běžný uživatel internetu.²⁵

Nejvíce zastoupenou oblastí (přes 50 % hlášených TČ) je podvodné jednání a neoprávněný přístup, ať již k uživatelským účtům sociálních sítí, k internetovému bankovníctví nebo k nastavení služeb mobilních telefonů, s cílem podvodně vylákat finanční prostředky nebo poškodit oprávněného uživatele. Další oblastí, kam se kyberkriminalita dále nejčastěji zaměřuje, jsou zejména výroba a šíření pornografie, včetně dětské, legalizace výnosů z trestné činnosti pomocí kryptoměn, využívání darknetu k páčání trestné činnosti, trestné činy cílící na uživatele sociálních sítí, hrozby spojené s elektronickou komunikací (spamy, phishing, šíření ransomware...), podvodné e – shopy nebo šíření obsahu v rozporu s autorským právem.

S rozvojem současných a vývojem nových informačních a komunikačních technologií lze předpokládat, že kybernetická trestná činnost bude i nadále postupovat všemi kriminálními problematikami, jelikož řada činností je realizována ve virtuálním prostředí. Odhalování této trestné činnosti je vysoce sofistikované a náročné z hlediska času, finančních prostředků i lidských zdrojů.²⁶

Hospodářská kriminalita

Ve sledovaném období došlo oproti roku 2020/2021 opět k poklesu (o 219 případů) zjištěné hospodářské trestné činnosti. Jde zejména o trestné činy neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné jiné povinné platby. Významným trestným činem, který se na hospodářské trestné činnosti podílí je podvod/úvěrový podvod.

²⁴ Pro rok 2021 nám není údaj znám

²⁵ Projekt e-bezpečí. Prevítí na síti Live (8.12.2021). Dostupné z internetu: <https://www.e-bezpeci.cz/index.php/z-nasi-kuchyne/2389-previti-na-siti-live>

²⁶ Odbor prevence kriminality, MVČR. Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2020. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. str. 54

K poklesu došlo také u zjištěné trestné činnosti na úseku ochrany měny a trestných činů souvisejících s porušováním práv k ochranné známce. U snižování počtu trestných činů souvisejících s porušováním práv k ochranné známce se jedná o trend trvající již po několik sledovaných období. V případě hospodářské trestné činnosti jsou pachatelé zastoupeni zejména fyzickými osobami z řad soukromých podnikatelů.

Násilná kriminalita

Po linii násilné kriminality bylo v roce 2021 registrováno celkem 711 násilných trestných činů.

TABULKA 13 – SKLADBA NÁSILNÉ KRIMINALITY V JČK – POROVNÁNÍ S ČR ZA ROK 2021

	ČR – počet	ČR - %	kraj – počet	kraj - %	odchylka (%) kraj – ČR
násilná	11 958	100	711	100	0
z toho:					
loupeže	1221	10	43	6	-4
úmyslné ublížení na zdraví	3701	31	236	33	2
nebezpečné vyhrožování	1626	14	159	22	8
vydírání	962	8	46	6	-2
porušování dom. svobody	2610	22	113	16	-6

V roce 2021 bylo spácháno 8 skutků zvláště závažného zločinu vraždy (všechny byly objasněny). V případech zvláště závažného zločinu vraždy se ve většině případů pachatel s obětí znal. Stejně jako v předchozích letech jsou mezi motivy spáchání nejvíce zastoupeny osobní vztahy, rozpory v rodině, manželské neshody apod. Kriminogenní faktory zůstávají u této trestné činnosti stejné jako v předchozích letech (vyústění osobních vztahů, vyřizování účtů, majetkový prospěch, řešení tíživé životní situace, nízké právní vědomí, špatný duševní stav).

V roce 2021 bylo zaznamenáno 43 případů trestného činu loupež (v roce 2020 to bylo 51) a objasněnost činila 72 %.

TABULKA 20 – POČET PŘÍPADŮ TRESTNÉHO ČINU LOUPEŽE ZA OBDOBÍ 2013-2020

Rok	Počet skutků	Objasněno
2013	158	108
2014	115	79
2015	125	88
2016	89	58
2017	88	68
2018	75	60
2019	73	57
2020	51	38
2021	43	31

U zločinu loupeže většina zjištěných pachatelů jsou osoby, které se této trestné činnosti dopouštějí opakovaně a páchají tuto trestnou činnost samostatně. V roce 2021 v rámci kraje nedošlo k žádnému případu loupeže, kde by vznikla značná škoda nebo škoda velkého rozsahu. Nadále převažují trestné činy loupeže páchané na volných prostranstvích (ulice) u náhodně vybraných obětí, kde pachatel spoléhá na anonymitu a cílem je rychlý zisk prostředků (finanční prostředky, mobilní telefony). Stejně jako v předchozích letech dochází k oznamování trestných činů, které jsou kvalifikovány jako loupež a následně je zjištěno, že jsou oznamovatelem tyto trestné činy vymyšlené s cílem zakrýt jinou trestnou činnost nebo osobní problémy (v roce 2020 zaznamenáno 6 takových případů).

Mravnostní kriminalita

V roce 2021 bylo prověřováno 190 případů na úseku mravnostní kriminality. Největší zastoupení má trestný čin pohlavního zneužití v počtu 61 případů a trestný čin znásilnění v počtu 49 případů.

U mravnostních trestných činů jsou pachatelé zastoupeni ve všech věkových kategoriích. Část mravnostních trestných činů byla spáchána pod vlivem alkoholu, který sehrává velmi významnou roli jako útlumový prostředek morálních zábran a navozuje agresivitu v jednání. V neposlední řadě se mravnostní kriminality dopustili opět i pachatelé, kteří již za tento druh trestné činnosti byli v minulosti trestně stíháni a odsouzeni. I nadále se vyskytují případy smyšleného znásilnění nebo pohlavního zneužívání, kdy motivem je pomsta, strach nebo neznalost.

Páchání mravnostní trestné činnosti za využívání moderních informačních technologií je stále aktuální a bude převládat i v dalších letech. Důvodem je podceňování virtuálního světa internetu, kdy jakékoliv vložené informace přestávají být ve vlastnictví jejich autorů, ale stávají se nekontrolovatelnými. Pachatelé zneužívají nezkušenosti a důvěřivosti obětí, kterou kontaktují prostřednictvím sociálních sítí a vydávají se za jejich vrstevníky, pod různými legendami se snaží získat zejména jejich fotografie, případně videozáznamy se sexuálním podtextem, k jejichž pořízování a zaslání se je snaží přesvědčit, a následně svou oběť vydírají.²⁷

Situace v oblasti prostituce se proti předchozím obdobím výrazně nezměnila, stále je zaznamenáván zvyšující se trend nabízení sexuálních služeb privátním způsobem v pronajatých objektech (byty, rodinné domy apod.). Jedná se většinou o objekty panelových domů, kde je velká anonymita mezi bydlícími, a prostitutky nebo jejich „kuplíři“ si zde pronajímají byty.

Ženy pracující na privátních bytech nebo na ubytovnách nejsou zpravidla nikým hlídané jako například ochrankou, barmanem, majitelem klubu nebo zde není jiná sexuální pracovnice. Dochází tak k větší míře násilí a trestných činů. Od roku 2008 se měnilo i národnostní složení žen, přibývalo žen z Rumunska a Maďarska, a naopak ubývalo žen z Ukrajiny a Ruska. Stále roste počet privátních bytů a eskortů. Sexuální služby za peníze se nabízely a stále nabízejí na různých webech, seznamkách, sex serverech, aplikacích atd. Trend privátů spolu se snižujícím se počtem nočních klubů stále běží.²⁸ Privátní poskytování sexuálních služeb je i ekonomicky přijatelnější pro obě strany, poskytovatel nemá takové provozní náklady jako při hotelovém způsobu a zákazník má prostitutku zhruba za polovinu ceny než v klasickém podniku.

S výše uvedeným souvisí i situace v oblasti počtu nočních klubů, která se víceméně v průběhu posledních let nemění, v rámci Jihočeského kraje bylo v roce 2020 evidováno PČR celkem 34 nočních klubů. Organizace ROZKOŠ bez RIZIKA uvedla v roce 2021 celkový počet 36 nočních klubů v JČK a více jak 140 privátních bytů, kde nabízí sex za peníze asi 180 žen a dalších 100 mužů, kteří se pohybují na různých platformách a aplikacích.²⁹

Situace v oblasti pouliční prostituce se oproti předchozím roků rovněž žádným výrazným způsobem nemění, i když je zaznamenáván klesající trend a v řádech jde o jednotky žen. Tento způsob prostituce je výhradní doménou žen z České republiky a Slovenska. Svou činnost již tradičně směřují do příhraničních oblastí sousedících s Rakouskem a Německem. Jedná se o hlavní tahy silnic směřujících ke státní hranici.

Přestupky

Od 1. října 2020 vstoupila v platnost novela trestního zákoníku, která mimo jiné zvýšila hranici způsobené škody, z 5 na 10 tisíc Kč při určování, kdy je spáchán přestupek a kdy se již jedná o trestný čin. V praxi to znamená, že některé ze skutků, které byly dosud posuzovány jako trestné činy, z trestněprávní kvalifikace zmizí a nadále budou řešeny v rámci přestupkového řízení (přestupky do 10tis. Kč se zabývají obecní a městské přestupkové komise), jiné budou méně závažnými trestnými činy.

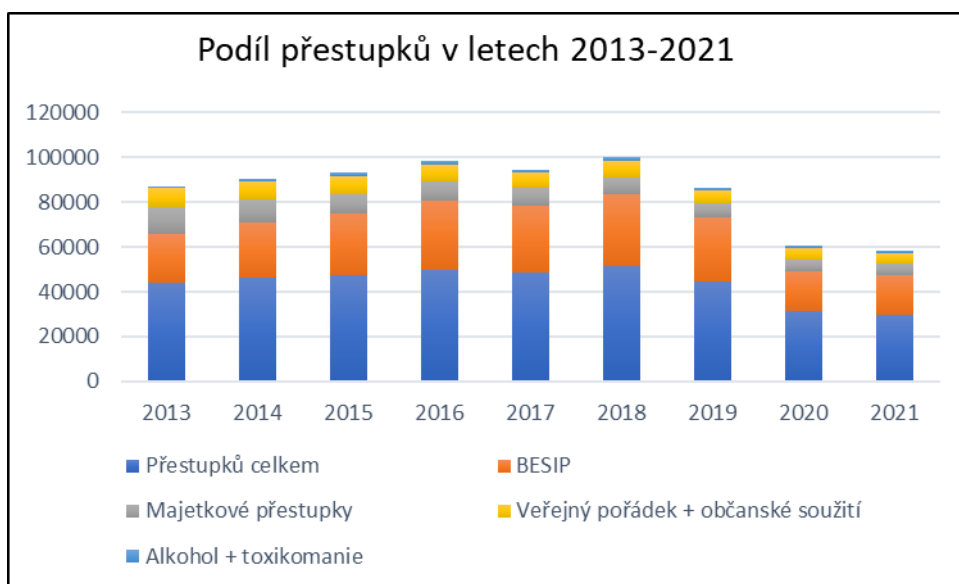
Službou pořádkové policie bylo v roce 2021 zjištěno 29 771 přestupků, což je jen o 1 606 přestupků méně než v předchozím roce.

²⁷ Odbor prevence kriminality, MVČR. Zpráva o situaci v oblasti bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2020. Praha: Ministerstvo vnitra, 2021. str. 26

²⁸ Zdroj: <https://budejicka.drba.cz/zpravy/spolecnost/32615-deset-let-s-rozkosi-aneb-jak-se-zmenila-prostitutni-scena-na-jihu-cech.html>

²⁹ Zdroj: <https://budejicka.drba.cz/zpravy/spolecnost/30511-rozkos-bez-rizika-pracuje-se-zenami-ze-sexbyznysu-od-lonskeho-roku-nove-i-s-muzi.html>

GRAF 2 - PODÍL PŘESTUPKŮ V LETECH 2013–2021

Stabilně největší podíl na celkovém počtu zjištěných přestupků vykazují přestupky na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu – v roce 2021 bylo řešeno 17 403 přestupků.

Druhý největší podíl na celkovém počtu zjištěných přestupků vykazují přestupky proti majetku s celkovým počtem 5 348 zjištěných přestupků. V roce 2021 byl zaznamenán pokles u přestupků v oblasti veřejného pořádku a občanského soužití, kterých bylo zjištěno 4 399. Vyšší počet je patrný u zjištěných přestupků na úseku alkoholismu a toxikomanie. V roce 2021 bylo zjištěno 1 169 (2020/965) těchto přestupků.

Z hlediska nápadu registrované trestné činnosti patří Jihočeský kraj dlouhodobě ke klidným krajům České republiky, kde nejsou velké problémy se závažnou násilnou kriminalitou. Bezpečnostní situaci lze tak v Jihočeském kraji nadále hodnotit jako dlouhodobě stabilizovanou. Z hlediska dlouhodobého vývoje pokračuje trend, kdy evidovaná kriminalita postupně klesá, převažuje majetková trestná činnost a páchaní kriminality se stále více přesouvá do kyberprostoru.

V roce 2020 do celé společnosti výrazně zasáhla pandemie onemocnění covid-19, jejíž výskyt si vyžádal prosazování celé řady mimořádných opatření. Dosažena byla nejnižší úroveň registrované trestné činnosti, především vzhledem k projevu menší mobility obyvatelstva. V průběhu jarní i podzimní vlny koronaviru SARS-COV-2 SE se snížil nápad trestné činnosti a pokles se týkal všech hlavních druhů kriminality, od majetkové přes hospodářskou až po násilnou. Trestná činnost cizinců byla hodně ovlivněna tím, že většina států včetně ČR neumožňovala vstup cizinců na své území. V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu si zároveň většina pachatelů uvědomovala, že při spáchání trestné činnosti by byli postiženi vyšším trestem. Pandemie však s sebou přinesla ale i nová rizika a problémy, které se neprojevovaly pouze v ČR, ale jsou zaznamenávány celosvětově, jako např. vyšší počet volání na krizové a intervenční linky s problematikou domácího násilí, více času tráveného v on-line prostředí a s tím spojená rizika, včetně zvýšeného ohrožení rizikových skupin jako jsou děti a senioři, či podvody se zdravotnickým materiálem atd. Mimořádná opatření vydávaná podle krizového zákona a zákona o ochraně veřejného zdraví jsou namířena na ochranu obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění covid-19, přičemž dopadla rovněž na podmínky fungování orgánů činných v trestním řízení. Akceschopnost orgánů činných v trestním řízení ve své podstatě zůstala zachována. V průběhu pandemie docházelo k prodlužování některých trestních řízení, a to jak v řízení u soudů, které v důsledku epidemiologických opatření musely rušit mnohá jednání a omezovat kontakt s veřejností, tak v přípravném řízení, v němž policisté museli následovat speciální režimová hygienická opatření, což se odráželo v podmínkách realizace dokazování, zejména provádění výslechu osob.³⁰

³⁰ Zpráva o situaci v oblasti vnitřní bezpečnosti a veřejného pořádku na území ČR v roce 2020, Praha: MV, odbor prevence kriminality, 2021

ČÁST 2/ CÍLE A PRIORITY V TÉTO OBLASTI

Strategické cíle Koncepce vycházejí z uvedené vize:

- Zvyšování bezpečnosti občanů kraje – snižování výskytu sociálně nežádoucích jevů a kriminality;
- Zkvalitnění systému prevence kriminality na krajské a místní úrovni – koordinace a podpora spolupráce participujících subjektů v oblasti prevence kriminality. Posilování odpovědnosti a působnosti obcí v oblasti prevence kriminality a sociální prevence;
- Zvyšování odpovědnosti veřejnosti v oblasti bezpečnosti – zajištění dostupných preventivních aktivit a informovanosti veřejnosti o možnostech ochrany a předcházení kriminalitě;
- Stabilní a efektivní systém financování preventivních aktivit.

Cílové skupiny

Preventivní aktivity v Konceptci se zaměřují zejména na rizikové cílové skupiny, ve smyslu zvýšeného rizika stát se obětí trestného činu, tak i zvýšeného rizika páčání trestné činnosti.

- Osoby nejvíce ohrožené trestnou činností³¹
- Osoby ohrožené sociálním vyloučením³²
- Pracovníci působící v oblasti prevence³³
- Občané (obyvatelé kraje, návštěvníci či osoby, které v kraji pracují)

Dílčí cíle a priority

Dílčí cíle vycházejí ze strategických cílů a představují konkrétní plánované aktivity:

1/ Oblast podpory přímé práce s cílovou skupinou

Priorita 1.1 Podpora aktivit prevence kriminality specificky zaměřených na cílové skupiny koncepce

Priorita 1.2 Podpora aktivit obcí a kraje v oblasti prevence kriminality v Jihočeském kraji

2/ Oblast koordinace na úrovni kraje

Priorita 2.1 Podpora a koordinace současného systému prevence kriminality v kraji

Priorita 2.2 Zapojení nových obcí a dalších subjektů do systému prevence kriminality v kraji

3/ Oblast koordinace na národní úrovni

Priorita 3.1 Udržení a optimalizace stávajícího systému prevence kriminality ve vztahu k centrálním institucím a aktivní spolupráce při plnění národní Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016–2020

4/ Oblast vzdělávání

Priorita 4.1 Zvyšování odbornosti pracovníků obcí a dalších subjektů v oblasti prevence kriminality

5/ Oblast informace, výzkum, hodnocení

Priorita 5.1 Informování široké veřejnosti o možnostech ochrany před kriminalitou

Priorita 5.2 Hodnocení efektivity realizovaných projektů v oblasti prevence kriminality a vyhledávání vhodných projektů sloužících jako dobrá praxe

6/ Oblast financování

Priorita 6.1 Vyhledávání vhodných finančních zdrojů pro aktivity v oblasti prevence kriminality

Priorita 6.2 Zajištění spolufinancování aktivit v oblasti prevence kriminality z rozpočtu Jihočeského kraje

³¹ Děti a mládež, rodiny s dětmi (s rizikem výskytu kriminálního chování u jejich členů), senioři, osoby se zdravotním a sociálním handicapem, osaměle žijící osoby, ženy, cizinci, příslušníci národnostních a etnických menšin

³² Osoby ze soc. vyloučených lokalit, osoby propuštěné z vězení, osoby opouštějící školská zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy, osoby bez přístřeší, osoby ohrožené závislostmi a jejich blízcí

³³ Zástupci orgánů veřejné správy (územních samospráv a státní správy), Policie ČR, obecní a městské policie, okresní a školní metodici prevence, pracovníci poskytovatelů služeb soc. prevence, PMS atd.

ČÁST 3/ VLASTNÍ VYHODNOCENÍ ZA ROK 2021

Priorita 1.1	Podpora aktivit prevence kriminality specificky zaměřených na cílové skupiny koncepce
Opatření 1.1.1	Podpora dlouhodobých a systematických aktivit sociální prevence
Výstupy	Zrealizované projekty prevence kriminality ve městech a obcích v této oblasti, specificky zaměřených na cílové skupiny koncepce. Kvalitní služby soc. prevence dostupné na většině území JČK a síť preventivních programů sociálního charakteru
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Zlepšení bezpečnostní situace v obcích – snížení kriminality
Vyhodnocení	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. V roce 2021 byly z Programu prevence kriminality MV ČR podpořeny celkem 4 projekty obcí, které získaly finanční prostředky na realizaci svých projektů v celkové výši 2 821 550 Kč, z toho 532 542 Kč na investiční a 2 289 008 Kč na neinvestiční projekty. V rámci Programu prevence kriminality tak byly podpořeny projekty zaměřené na zvýšení bezpečí– Asistent prevence kriminality, u investic šlo o městské kamerové dohlížecí systémy (rozšíření, modernizace).</p> <p>Do krajského dotačního titulu „Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji“ bylo v roce 2021 podáno celkem 16 projektů obcí a NNO. Podpořeno bylo celkem 13 projektů ve výši 500 tis. Kč. Jednalo se o 5 projektů obcí s přímým zaměřením na rizikovou skupinu dětí a mládeže. Šlo zejména o pobytové výchovně-rekreační tábory pro vybrané děti, které jsou v péči OSPOD (Jindřichův Hradec, Vodňany a Týn nad Vltavou) a děti, které žijí v soc. vyloučené lokalitě (Větřní). Obce realizovaly pobyty jako doplněk k jejich celoroční práci s těmito dětmi. Dále byly podpořeny 4 projekty zaměřené na probační programy, realizovaných NNO ve spolupráci s PMS. Jedná se o skupinové („Právo zážitkem“ – ICOS, z.s. Český Krumlov) i individuální programy („Tvá volba“ – Theia, PorCeTa, o.p.s.) zaměřené na klienty ve věku 13–18 let s projevy rizikového chování, prvopachatele, recidivující klienty, klienty vracející se s VTOS nebo klienty užívající omamné a psychotropní látky (Probační program Auritus Tábor).</p>
Opatření 1.1.2	Podpora aktivit situační prevence (realizace technických opatření znesnadňujících páchaní trestné či přestupkové činnosti a zároveň opatření zvyšujících riziko odhalení a odsouzení pachatele)
Výstupy	2 projekty situační prevence měst a obcí
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Snížení statistiky nápadu TČ v daných místech a vytváření bezpečných lokalit v obcích
Vyhodnocení	<p>PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Z dotačního programu prevence kriminality MVČR v roce 2021 byly podpořeny dva investiční projekty obcí v celkové výši 532 542,- Kč. Jednalo se o projekty podpory rozšíření nebo modernizaci městského kamerového dohlížecího systému (Prachatice a Český Krumlov).</p>
Opatření 1.1.3	Podpora inovativních projektů zaměřených na prevenci kriminality, nové hrozby a rizika (kyberkriminalita, ochrana tzv. měkkých cílů atd.)
Výstupy	0 realizovaných projektů s inovativními prvky. Aktuální výskyt nových forem TČ
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Podporovat tvorbu nových projektů. Šířit a doporučovat ověřené projekty v rámci sdílení dobré praxe
Vyhodnocení	<p>SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ. V důsledku doznívající pandemie onemocnění covid-19 se obecně ztížily podmínky pro realizaci preventivních programů a jiných aktivit v oblasti prevence kriminality. Vzhledem k distanční formě výuky ve školách a nemožnosti realizovat preventivní programy prezenčně, řada poskytovatelů preventivních programů a aktivit velmi flexibilně přistoupila k jejich realizaci, a to on-line formou. Pro preventivní nová skutečnost představovala nutnost najít nové formy prevence i nové cesty, jak preventivní rady předat všem cílovým skupinám. Terénní preventivní aktivity probíhaly pouze, pokud to umožnila aktuální omezující opatření.</p>

Priorita 1.2	Podpora aktivit obcí a kraje v oblasti prevence kriminality v Jihočeském kraji
Opatření 1.2.1	Realizace krajských projektů prevence kriminality v rámci Programu prevence kriminality MV ČR
Výstupy	Celkem 2 projekty, které byly zaměřeny na konkrétní téma celokrajského charakteru, které lze z bezpečnostního hlediska považovat za problémové
Termín	Každoročně v období vyhlášení Programu prevence kriminality příprava a v průběhu roku realizace projektu
Výsledky	Zlepšení kvality realizovaných preventivních aktivit KÚ
Vyhodnocení	<p>SPLNĚNO:</p> <p>1. Projekt Podpora prevence kriminality v kraji 2021</p> <p>Účelem projektu bylo navázat na dosavadní každoroční, průběžné pracovní setkávání a vzdělávání odborníků působící v oblasti prevence kriminality v Jihočeském kraji. Prostřednictvím vybraných aktivit projektu dále zvyšovat jejich kvalifikace i odborné kompetence a zároveň podporovat vzájemnou spolupráci. Díky realizaci naplánovaných aktivitám ze strany kraje (manažerky prevence kriminality) tak dochází každoročně ke zlepšení informovanosti všech participujících subjektů v oblasti prevence kriminality v kraji, k motivaci společného řešení aktuálních bezpečnostních problémů, šíření příkladů dobré praxe a zlepšování oboustranné komunikace.</p> <p><u>V rámci projektu byly realizovány tyto aktivity:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – IX. ročník krajská odborné konference prevence kriminality a rizikového chování (14.- 15. 10. 2021) – pro 127 osob. – IV. ročník výjezdního pracovní setkání jihočeských manažerů prevence kriminality z obcí/MP a preventistů PČR se zástupcem kraje a MV ČR (21. – 22. 10. 2021) – pro 29 osob. – II. ročník výjezdního pracovní setkání vedoucích pracovníků městských/obecních policií se sídlem na území Jihočeského kraje (11. - 12. 11. 2021) – pro 28 osob. <p>2. Projekt Ozbrojený útočník ve škole</p> <p>V roce 2021 byla Jihočeskému kraji na základě žádosti v dotačním řízení MV ČR přidělena dotace ve výši 630 000,- Kč (Rozhodnutí č. 3 Č.j.: MV-144577-9/OBP-2020 ze dne 19. února 2021). Projekt „Ozbrojený útočník ve škole 2021“, byl zaměřen především na prezenční vzdělávací aktivity a návčky postupů v případě útoku pro pedagogický i nepedagogický personál škol a školských zařízení.</p> <p>V lednu roku 2021 započala příprava projektu (výběr škol, stanovení termínů, podoba vzdělávacího programu a zajištění výukových publikací pro účastníky vzdělávacích akcí). Na významné části aktivit projektu se měli, stejně jako v předchozích letech, na pozicích externích spolupracovníků a lektorů podílet policisté Krajského ředitelství policie Jihočeského kraje a zaměstnanci Zdravotnické záchranné služby Jihočeského kraje, organizační a administrativní část byla zajištěna manažerkou prevence kriminality Jihočeského kraje.</p> <p>Bohužel v návaznosti na přijatá a stále se stupňující mimořádná opatření Ministerstva zdravotnictví v počátku roku 2021, která měla za cíl bránit šíření nemoci covid – 19, a následnému vyhlášení nouzového stavu, což vedlo mimo jiné i k uzavření škol a zákazu konání vzdělávacích akcí obecně, došlo k faktickému zastavení realizace projektu pro I. pololetí roku 2021. Z těchto důvodů musely být všechny plánované akce na školách zastaveny a organizačně zástupci partnerů řešili jejich přesun do následujících měsíců (opatření ve školách se začala rozvolňovat až koncem května, přes měsíce červenec, srpen a část měsíce září není reálné pro tuto cílovou skupinu realizovat jakékoliv vzdělávací aktivity).</p> <p>Před začátkem školního roku 2021/2022 byla avizována další mimořádná opatření, omezující provoz škol, z důvodu předcházení dalších vln epidemie onemocnění covid-19. Ředitelům škol bylo doporučováno, aby i pro nastávající školní období zvážili nutnost konání aktivit jiných subjektů, které jsou organizovány v prostorách školy a nesouvisí se vzdělávacím procesem a nejsou pro naplnění školního vzdělávacího programu nezbytné a při nichž dochází ke koncentraci vyššího počtu</p>

	<p>lidí. Přestože dle doporučení MŠMT byla nakonec umožněna ve školách přítomnost třetích osob z organizací, které ve škole realizují programy primární prevence, tak na druhou stranu bylo apelováno na vedení škol, aby byl stále minimalizován kontakt účastníků aktivit realizovaných cizími subjekty s dětmi/žáky/studenty a zaměstnanci škol a aby byla dodržována skupinová izolace, event. sociální distance, je-li to v praxi možné. Zároveň každá škola byla povinna dodržovat všechna platná mimořádná opatření vyhlášená pro dané území KHS nebo plošně ministerstvem zdravotnictví.</p> <p>Vzhledem k těmto skutečnostem i nejasné prognóze dalších pandemických vln začalo docházet k tomu, že o realizaci projektu, v kterém figuruje více osob v pozicích lektorů a je nutné ho realizovat v prostorách škol, nebyl ze strany ředitelů škol zájem. Zároveň mimořádná opatření vydávaná podle krizového zákona a zákona o ochraně veřejného zdraví namířena na ochranu obyvatelstva a prevenci nebezpečí vzniku a rozšíření onemocnění covid-19, dopadla rovněž na podmínky fungování a vlastní práce složek IZS. Aby byla zachována akceschopnost složek IZS došlo přirozeně k odsouvání povinných periodických školení policistů (dle Závazného pokynu policejního prezidenta č. 4/2009), které se z předchozích měsíců přesunulo taktéž do podzimu roku 2021. Na těchto povinných a nezbytných školeních participují jako metodici z odd. služební přípravy KŘP JČK lektoři projektu Ozbrojený útočník, čímž došlo k tomu, že tak kapacitně nebylo možné, aby byl projekt zajištěn v plné nebo alespoň poloviční šíři plánovaných termínů (akcí). Tím se stalo, že stěžejní aktivity projektu, k jejichž konkrétní obsahové podobě se Jihočeský kraj v žádosti o dotaci zavázal a které jsou zároveň podmíněny získanou akreditací MŠMT z října roku 2020, by neproběhly. Z výše uvedených důvodů začalo být zřejmé, že by klíčové (věcné a finanční) indikátory projektu dle čl. 3 a 4 Rozhodnutí č. 3 (Č.j.: MV-144577-9/OBP-2020) nebyly řádně naplněny.</p> <p>Souhrn výše uvedených okolností nakonec realizátora projektu dovedl k rozhodnutí odstoupit od realizace projektu (Usnesení č. 1010/2021/RK-24 ze dne 16.09.2021) v tomto roce a vrátit nevyužité finanční prostředky v plné výši 630 000,- Kč v řádném termínu dle čl. 10 Rozhodnutí č. 3 (Č.j.: MV-144577-9/OBP-2020) poskytovateli dotace, MV ČR.</p>
Opatření 1.2.2	Realizace projektů měst a obcí prevence kriminality v rámci Programu prevence kriminality MV ČR a dotačního programu JČK
Výstupy	5 podaných a 5 podpořené projekty obcí v rámci Programu prevence kriminality MV ČR a 16 podaných a 13 podpořených projektů dotačního programu JČK
Termín	Každoročně v období vyhlášení dotačních programů příprava a v průběhu roku realizace projektu
Výsledky	Projekty, které budou zaměřeny na konkrétní téma preventivního charakteru, které lze z bezpečnostního hlediska považovat za problémové
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: viz opatření 1.1.1
Priorita 2.1	Podpora a koordinace současného systému prevence kriminality v kraji
Opatření 2.1.1	Realizace pracovních setkání místních manažerů prevence kriminality a dalších subjektů s krajským manažerem prevence v rámci řešení operativních problémů
Výstupy	výjezdní setkání (21. – 22. 10. 2021) a několik pracovních jednání (online, telefon) k navázání intenzivní spolupráce a zapojení obcí, MěP a PČR apod. do systému prevence kriminality.
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Navázání intenzivnější spolupráce – zvýšení vzájemné spolupráce a důvěry, informovanosti, zájem o problematiku prevence kriminality – společné řešení problémů a zlepšení komunikace. Navázání spolupráce s dalšími subjekty v PK při tvorbě, plánování a koordinaci aktivit prevence kriminality v kraji – distribuce myšlenek šíření dobré praxe.
Vyhodnocení	SPLNĚNO. V důsledku koronavirové pandemie bylo v I. pololetí roku 2021 omezeno v prezenční podobě konání většiny jednání, porad a seminářů. Koordinační aktivity byly tím omezené a převážně se soustředily na individuální konzultace a řešení problémů. Což se dělo převážně telefonicky, e-mailem případně formou online

	<p>schůzek (Teams).</p> <p>Krajské ředitelství policie v Jihočeském kraji disponuje celkem 7 územními odbory a 39 obvodními odděleními – policejní preventisté působí na každém územním odboru, celkem se jedná o 10 osob. Celkem 29 měst a obcí má v Jihočeském kraji zřízenou městskou/obecní policii, z toho více jak na polovině z nich působí strážník, který má zároveň na starost oblast prevence a realizuje v rámci svého území vlastní preventivní aktivity. Pro tyto pracovníky se v termínu 21. – 22. 10. 2021 uskutečnilo dvoudenní pracovní setkání v rozsahu 9 h. Na programu setkání byl odborný vzdělávací program z aktuální oblasti prevence kriminality na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nové způsoby práce s odsouzenými – vznik Programových center a Probačního domu - Mgr. Martin Pilný a Mgr. Kateřina Hyková, Ph.D., • Šíření dezinformací v kyberprostoru, prevence a řešení kyberkriminality (aktuality z on-line prostředí) - Ing. Petr Šmíd, DiS., • Workshop: Mgr. Jaroslava Paštiková – Duševní onemocnění a přiblížení zážitkového preventivního programu Blázníš? No a! • Moderovaná diskuse KŘP/obce „Kauza Dětské gangy v Táboře“ <p>Dále byly účastníkům pracovního semináře předány informace k plánovaným dotačním programům 2022, k novinkám z MV/kraje/obcí/PČR/ostatních krajů a v rámci diskuse došlo k vzájemné výměně jihočeských preventivních zkušeností.</p> <p>Pro preventisty Policie ČR, pracovníky preventivních skupin městské policie a manažery prevence kriminality obcí, školní metodiky prevence, okresní metodiky prevence, školní psychology, výchovné poradce a realizátory preventivních programů byla 14. – 15. 10. 2021 realizována odborná krajská konference. Obsahová stránka konference byla zaměřena na problematiku prevence kriminality a rizikového chování (12 h odborný program). Konference byla dvoudenní, kdy po oba dny byla zajištěna účast odborníků zabývajících se problematikou prevence kriminality, nejlépe i v oblasti školství. Organizační stránku konference zajistila manažerka prevence kriminality ve spolupráci s organizací Portus Prachatice, o.p.s. Záštitu nad konferencí převzala doc. Ing. Lucie Kozlová, Ph.D., náměstkyně hejtmana Jihočeského kraje pro oblast sociálních věcí. Pro účastníky bylo vystaveno osvědčení o absolvování.</p> <p>Odborný program konference 2021 (1. den 9:00 – 16:00, 2. den 9:00 – 14:00)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mgr. Štefan Schwarc – Aspekty pornografie v případech prevence závislostí na internetu • por. Mgr. Miroslav Doubek – Kauza „Dětské gangy v Táboře“ • Mgr. Jaroslav Šejvl – Význam rozloučení a možnosti truchlení při úmrtí žáka/kolegy ve škole • Workshop: Ing. Adéla Strojková – Kyberdítě a jeho síť aneb Jak se propojit s dnešními dětmi? • Workshop: Mgr. Veronika Šimková, Mgr. Eva Vojáčková – Třídnické hodiny • Workshop: Mgr. Jaroslava Paštiková – Přiblížení zážitkového preventivního programu „Blázníš? No a!“ pro žáky i pedagogy • Doc. PhDr. Alena Kajanová, Ph.D. – Nové trendy v oblastech užívání drog • Doc. PhDr. Alena Kajanová, Ph.D. a Bc. Matyáš Hric – Bigorexie • Mgr. Alena Vrbová, DiS. – Co dělat – psychická krize a duševní onemocnění • Mgr. et Mgr. Jiří Kressa, Ph.D. – Co s dítětem s ADHD ve škole? • Bc. Roman Petrenko – On-line systém evidence preventivních aktivit (SEPA) • Mgr. Nicole Emrová a Mgr. Tomáš Emr – České děti a virtuální svět • Ing. Petr Šmíd, DiS. - Šíření dezinformací v kyberprostoru • Mjr. Mgr. Bc. Jiří Matzner – Škola v paragrafech § <p>V termínu 11. – 12. 11. 2021 se uskutečnil II. ročník výjezdního pracovní setkání vedoucích pracovníků městských/obecních policií se sídlem na území Jihočeského kraje. Pro 29 vedoucích pracovníků městských/obecních policií bylo uskutečněno dvoudenní pracovní setkání v rozsahu 9 h. Obsahem setkání byla vzájemná výměna zkušeností a informací o činnosti a řízení městských/obecních policií na území kraje, projednání společných problematik, legislativy a postupů, s kterými se strážníci na území kraje potýkají a zároveň i odborný vzdělávací program na téma:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mgr. Tomáš Douda – Aktuální informace z Kolegia ředitelů městských policií a legislativní novinky
--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Ing. Petr Šmíd, DiS. – Šíření dezinformací v kyberprostoru, prevence a řešení kyberkriminality (aktuality z on-line prostředí) • mjr. Mgr. Bc. Jiří Matzner – Pravidla mediální komunikace pro bezpečnostní složky • Moderovaná diskuse KŘP/obce „Kauza Dětské gangy v Táboře“ • mjr. Mgr. Petr Kučera – Odhalování cestovních a dalších neregulérních dokladů na teritoriu KŘP JčK
Opatření 2.1.2	Pravidelná komunikace s obcemi a dalšími subjekty v oblasti prevence kriminality např. prostřednictvím „informačních listů“ a internetu
Výstupy	Pravidelné zasílání informačních zpráv nebo novinek realizátorům preventivních aktivit, zveřejňování preventivních zpráv o akcích na internetových stránkách Jihočeského kraje.
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Zasílání informačních zpráv, novinek, trendů, nových postupů a úspěšných projektů z oblasti prevence kriminality. Vkládání informací na internetové stránky JčK. Vytvoření databáze kontaktů pro pravidelné zasílání informací prostřednictvím elektronické pošty
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Bylo zjištěno, že zástupci obcí, MěP a PČR mnohem více než jednodenní osobní (několikahodinové) setkání na krajském úřadě preferují v průběhu roku kontakt s manažerkou prevence kriminality KÚ spíše formou individuální (telefonické, elektronické, osobní) konzultace k řešení aktuálních problémům, operativním záležitostem či přípravě písemných dotačních žádostí. Zároveň se osvědčilo uspořádání jednorozhodného výjezdního setkání, které je zaměřeno na předávání novinek, dotačních informací a také vždy odborného vzdělávacího programu. Tímto způsobem práce manažerky prevence kriminality byli v průběhu roku 2021 všechny zainteresované strany v pravidelném kontaktu. Na webových stránkách Jihočeského kraje je vytvořen odkaz „Prevence kriminality“, kam jsou manažerkou prevence kriminality vyvěšovány aktuální informace z oblasti prevence kriminality a volně šiřitelné informační/ osvětové a preventivní materiály. Odkaz: https://www.kraj-jihocesky.cz/krajsky-urad/odbor-socialnich-veci#prevence-kriminality .
Opatření 2.1.3	Pomoc a podpora obcí při přípravě projektů v Programu prevence kriminality MV ČR a dotačního programu JčK
Výstupy	5 podaných a 5 podpořené projekty obcí v rámci Programu prevence kriminality MV ČR a 16 podaných a 13 podpořených projektů dotačního programu JčK
Termín	Každoročně v období realizace Koncepce s důrazem na období mezi vyhlášením dotačních programů a termínem odevzdání žádostí (období přelomu roku)
Výsledky	Zlepšení bezpečnostní situace v obcích.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Manažerka prevence kriminality pravidelně se zástupci obcí konzultovala (v roce 2021 převážně telefonicky či online formou) záležitosti týkající se projektových záměrů obcí, vlastních realizovaných preventivních aktivit a aktuálních bezpečnostních problémů.
Opatření 2.1.4	Hodnocení projektů obcí v Programu prevence kriminality MV ČR a dotačního programu JčK
Výstupy	5 hodnocených žádostí (Program PK MV ČR) a 16 hodnocených žádostí (Program PK JčK)
Termín	Každoročně po termínu odevzdání žádostí obcí (leden až březen)
Výsledky	Zlepšení kvality předkládaných žádostí. Sledování a hodnocení žádostí v kontextu bezpečnostních rizik v JčK.
Vyhodnocení	SPLNĚNO. Manažerka prevence kriminality společně s kolegy z odd. prevence a humanitních činností KÚ hodnotila v roce 2021 dle definovaných kritérií MV ČR zaslané projekty obcí JčK do celostátního dotačního programu na podporu projektů z oblasti prevence kriminality. V souladu se Zásadami pro poskytování dotací ze státního rozpočtu na výdaje realizované v rámci Programu prevence kriminality se v roce 2021 přihlásily především obce, které se do programu standardně dlouhodobě zapojují. Velkou váhu v hodnocení projektů má rizikovost obce, která je posuzována dle kritérií MV ČR a podmínkou pro podání žádosti je zpracování

	<p>Koncepce prevence kriminality obce min. na dvouleté období a aktuální bezpečnostní analýza obce. Tato přetrvávající administrativní náročnost ve vztahu k finální výši získaných finančních prostředků nová města a obce od podání projektů do dotačního řízení MV velmi odrazuje a obce, které realizují pouze neinvestiční projekty mnohem raději v posledních letech využívají možnost získání dotace v krajském dotačním titulu. Z těchto důvodů se manažerka prevence kriminality příliš nedaří nové obce k podání žádostí do dotačního titulu MV ČR motivovat.</p> <p>V rámci krajského dotačního titulu připravovala manažerka prevence kriminality členům krajské hodnotící komise k jednání podklady.</p>
Priorita 2.2	Zapojení nových obcí a dalších subjektů do systému prevence kriminality v kraji
Opatření 2.2.1	Pravidelné aktivní oslovování obcí o možnosti spolupráce v rámci systému prevence kriminality v Jihočeském kraji. Nabídka přínosů plynoucích ze spolupráce v této oblasti
Výstupy	Nové obce a další subjekty zapojené do systému prevence kriminality
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Metodické vedení obcí, pracovních skupin na místní a regionální úrovni – podpora jejich činnosti, spolupráce, konzultace
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Manažerkou prevence kriminality jsou průběžně monitorovány aktuální informace z oblasti prevence kriminality, možné finanční zdroje, novinky v oblasti preventivních projektů apod. Tyto informace jsou pravidelně elektronicky předávány pracovníkům prevence kriminality obcí/PČR. V případě vyhlášení dotačního Programu prevence kriminality MV nebo KÚ jsou osloveny všechny obce, je jim nabízena možnost účasti na pracovním setkání nebo individuální konzultace (telefonická, písemná či osobní v dané obci) k přípravě či tvorbě projektových žádostí. Pracovníci obcí/PČR jsou vždy zváni na výjezdní setkání preventistů a všechny odborné semináře/konference připravované celým oddělením prevence a humanitních činností KÚ.
Opatření 2.2.2	Realizace pracovních setkání/jednání zástupců nových obcí s krajským manažerem prevence kriminality v rámci hledání možností spolupráce v oblasti prevence kriminality – operativní řešení problémů
Výstupy	výjezdního pracovní setkání jihočeských manažerů prevence kriminality z obcí/MP a preventistů PČR se zástupcem kraje a MV ČR (21. – 22. 10. 2021), výjezdní setkání vedoucích pracovníků městských/obecních policí se sídlem na území Jihočeského kraje (11. – 12. 11. 2021),
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Navázání spolupráce a zapojení nových obcí do systému prevence kriminality
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. S obcemi po celý rok 2021 probíhaly individuální (elektronické, telefonní) konzultace k možnosti podání si žádostí o dotaci na vlastní preventivní projekty na rok 2022, vlastní realizaci schválených projektů v roce 2021 a řešení operativních preventivních či bezpečnostních záležitostí. Zároveň byla realizována pracovní výjezdní setkání (více viz opatření 2.1.1.)
Priorita 3.1	Udržení a optimalizace stávajícího systému prevence kriminality ve vztahu k centrálním institucím a aktivní spolupráce při plnění národní Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016–2020
Opatření 3.1.1	Posílení přenosu informací z krajské úrovně směrem k úrovni centrální (MV ČR), zapojení kraje do pracovních a poradních orgánů na celostátní úrovni
Výstupy	Aktivní přenos informací a spolupráce s MV ČR. Účast na plánovaných akcích. Vzájemná elektronická komunikace
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Zvýšení povědomí centrálních orgánů a dalších institucí o úrovni preventivní politiky v JČK (zohlednění potřeb obyvatel kraje, realizátorů projektu, aktuální bezpečnostní situace)
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Manažerkou prevence kriminality jsou průběžně monitorovány aktuální finanční zdroje a nově zveřejňované státní dotační výzvy.

	Tyto informace jsou pravidelně elektronicky předávány pracovníkům prevence kriminality obcí a preventistům PČR. Manažerka prevence kriminality se aktivně podílí na hodnocení jihočeských projektů zaslaných do dotačního Programu prevence kriminality MVČR. Pravidelně se min. 2 x ročně účastní společného výjezdního setkání s manažery prevence kriminality krajů a obcí a koordinátory prevence kriminality Policie ČR z krajských ředitelství a celorepublikových útvarů a dalších jednodenních pracovních setkání, které svolává MVČR (v roce 2021 byla obě setkání z důvodu pandemie zrušena). Při těchto příležitostech jsou prostřednictvím manažerky prevence kriminality ostatním kolegům z ČR předávány aktuální informace z oblasti prevence kriminality kraje a obcí Jihočeského kraje.
Opatření 3.1.2	Aktivní spolupráce s národní úrovní na plnění Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016–2020
Výstupy	Podíl kraje na realizaci popsaných aktivit, zohlednění místních/regionálních potřeb na celostátní úrovni
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Aktivní přístup kraje při oslovení ke spolupráci na plnění úkolů národní Strategie PK
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ: Jihočeský kraj (odd. prevence a humanitních činností) předložil v roce 2021 dva krajské projekty (více viz opatření 1.2.1), které reagovaly na priority národní strategie prevence kriminality.
Priorita 4.1	Zvyšování odbornosti pracovníků obcí a dalších subjektů v oblasti prevence kriminalit
Opatření 4.1.1	Pořádání a podpora pravidelných odborných pracovních setkání, vzdělávacích seminářů či konferencí
Výstupy	Neuskutečnění plánovaných prezenčních akcí v roce 2020
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Zlepšení vzdělanosti zúčastněných pracovníků a šíření aktuálních odborných informací z oblasti prevence kriminality směrem k odborné veřejnosti. Navázání intenzivnější spolupráce mezi krajem a ostatními subjekty (obcemi, PČR, NNO apod. Shromažďování a předávání příkladů dobré praxe.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. V roce 2021 bylo připraveno několik odborných seminářů, výjezdní setkání pro zástupce obcí, preventisty, vedoucí pracovníky MěP k problematice prevence kriminality. Zároveň se zástupci obcí, MěP, PČR a NNO z oblasti prevence kriminality mohli v průběhu roku účastnit velkého množství on-line vzdělávacích akcí, které byli napříč celou ČR realizovány.
Priorita 5.1	Informování široké veřejnosti o možnostech ochrany před kriminalitou
Opatření 5.1.1	Podpora realizace projektů z oblasti informovanosti o všeobecné kriminalitě a možnostech ochrany osob a majetku
Výstupy	Projekty a akce z oblasti informovanosti o všeobecné kriminalitě a možnostech ochrany.
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Zlepšení informovanosti veřejnosti o možnostech ochrany před kriminalitou a znesnadnění pachatelům páčání trestné činnosti.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Obecně jsou informace o preventivních programech a realizovaných projektech jsou zveřejňovány na webové stránce Jihočeského kraje, kde je vytvořen odkaz „prevence kriminality“, zde jsou vyvěšovány informace z oblasti prevence kriminality a volně šiřitelné informační/osvětové a preventivní materiály. Odkaz: https://www.kraj-jihocesky.cz/krajsky-urad/odbor-socialnich-veci#prevence-kriminality . V předchozích letech realizátoři projektu spustili webové stránky projektu „Ozbrojený útočník ve škole“, kde se široká veřejnost může o daném tématu dozvědět bližší informace a zároveň jsou zde zveřejněni kupř. odpovědi na otázky z oblasti ochrany před ozbrojeným útokem. Odkaz: https://utocnik.kraj-jihocesky.cz Pro veřejnost byly napříč celým rokem 2021 (v I. pololetí 2021 v omezené míře) a často i v online podobě realizovány preventivně informační akce se zaměřením na ochranu majetku a osob, kapesní krádeže, prevenci v dopravě, trestní odpovědnost

	mládeže, nebezpečí užívání drog a alkoholu a ochranu seniorů apod. Jednou z cest, jak přiblížit preventivní témata veřejnosti byla průběžná propagace různých kampaní a projektů, ze kterých bylo možné čerpat rady a doporučení v domácím prostředí jak ze strany dětí, tak i rodičů nebo pedagogů.
Opatření 5.1.2	Podpora informovanosti o prevenci (systému prevence a preventivních aktivitách) za využití všech dostupných prostředků
Výstupy	Zprávy, příspěvky v médiích atd. a předané výstupy projektů (letáků, metodik apod.) veřejnosti.
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Zlepšení informovanosti veřejnosti o možnostech ochrany před kriminalitou, systému prevence, dostupných službách a způsobech řešení rizikových a jiných situací. Snadnější dostupnost informací pro cílové skupiny a lehčí orientace v systému prevence kriminality. Příklady aktivního zapojení obyvatel do systému PK, Zkvalitnění spolupráce s tiskovým odd. a zveřejňování pravidelných a aktuálních informací z oblasti PK.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Prostřednictvím webových stránek kraje, obcí, PČR a dalších subjektů, mediálních prostředků – místních periodik, rozhlasu, televize jsou každoročně zpřístupňovány informace o problematice prevence kriminality, možnostech ochrany před trestnou činností a zajímavých jihočeských projektech.
Priorita 5.2	Hodnocení efektivity realizovaných projektů v oblasti prevence kriminality a vyhledávání vhodných dlouhodobých projektů sloužících jako příklad dobré praxe
Opatření 5.2.1	Vytvoření přehledného „katalogu“ vybraných realizovaných projektů, které mohou sloužit jako příklad dobré praxe.
Výstupy	Každoročně aktualizovaný „katalog“ projektů.
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Usnadnění obcím plánování preventivních aktivit na svém území. Zapojení nových obcí do krajského systému prevence kriminality
Vyhodnocení	SPLNĚNO ČÁSTEČNĚ. Obce (preventisté) byly v roce 2021 prostřednictvím manažerky prevence kriminality (na výjezdních setkáních, online formou) pravidelně informovány o zajímavých a osvědčených krajských a celorepublikových projektech.
Opatření 5.2.2	Každoroční zpracování a publikace Závěrečné zprávy o realizaci a plnění Koncepce PK Jihočeského kraje, sběr dat pro tvorbu Bezpečnostní analýzy kraje
Výstupy	Mapování, aktualizace a znalost vývoje v oblasti prevence kriminality, pravidelné zveřejňování informací
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Informace o vydaných finančních prostředcích kraje a samospráv na preventivní projekty, úrovni realizovaných projektů a stavu bezpečnostní situace v kraji.
Vyhodnocení	SPLNĚNO. V roce 2021 byla zpracována Závěrečná zpráva o plnění úkolů Koncepce prevence kriminality v Jihočeském kraji za rok 2020. Je zveřejněna na webu kraje jako součást Závěrečné zprávy o plnění Koncepce oddělení prevence a humanitních činností 2018–2020 za rok 2020. Součástí závěrečné zprávy je i stručná bezpečnostní analýza kraje.
Priorita 6.1	Vyhledávání vhodných finančních zdrojů pro aktivity v oblasti prevence kriminality
Opatření 6.1.1	Informování obcí a dalších institucí z oblasti prevence kriminality o možných zdrojích financování preventivních projektů a metodická pomoc při návrzích vhodných aktivit
Výstupy	Předávání informací o dotačních programech a dalších zdrojích financování aktivit prevence kriminality
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Usnadnění obcím a NNO realizování aktivit z oblasti prevence kriminality
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Manažerkou prevence kriminality jsou průběžně

	monitorovány aktuální finanční zdroje a nově zveřejňované státní a krajské dotační výzvy. Tyto informace jsou pravidelně a včas elektronicky předávány pracovníkům prevence kriminality obcí a preventistům PČR.
Opatření 6.1.2	Aktivní spolupráce s centrálními orgány (ministerstvy) při podpoře projektů/služeb realizovaných na území kraje
Výstupy	2 821 550 Kč – finanční prostředky z Programu prevence kriminality MVČR, 4 podpořené projekty obcí z Jihočeského kraje ze strany MVČR, on-line jednání na centrální úrovni a aktivní komunikace mezi krajem a MVČR.
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Předávání pravidelných, aktuálních informací o realizaci, efektivitě a potřebnosti projektů na území kraje.
Vyhodnocení	PLNĚNO PRŮBĚŽNĚ. Manažerkou prevence kriminality jsou průběžně monitorovány aktuální finanční zdroje a nově zveřejňované státní dotační výzvy. Tyto informace jsou pravidelně elektronicky předávány pracovníkům prevence kriminality obcí a preventistům PČR. Manažerka prevence kriminality se aktivně podílí na hodnocení jihočeských projektů zaslaných do dotačního Programu prevence kriminality MVČR. Pravidelně se min. 2 x ročně účastní společného výjezdního setkání s manažery prevence kriminality krajů a obcí a koordinátory prevence kriminality Policie ČR z krajských ředitelství a celorepublikových útvarů a dalších jednodenních pracovních setkání, které svolává MVČR (v roce 2021 byla obě setkání z důvodu pandemie zrušena). Při těchto příležitostech jsou prostřednictvím manažerky prevence kriminality ostatním kolegům z ČR předávány aktuální informace z oblastí prevence kriminality kraje a obcí Jihočeského kraje.
Priorita 6.2	Zajištění spolufinancování aktivit v oblasti prevence kriminality z rozpočtu Jihočeského kraje
Opatření 6.2.1	Zajištění spoluúčasti na krajských projektech a vzdělávacích aktivitách z oblasti prevence kriminality
Výstupy	78 226,- Kč finančních prostředků uvolněných z rozpočtu Jihočeského kraje na oblast prevence kriminality – spoluúčast ke krajskému projektu „Podpora prevence kriminality v kraji“.
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Každoročně alokování finančních požadavků v odůvodnitelné výši. Příprava a realizace vzdělávacích akcí a krajských projektů
Vyhodnocení	SPLNĚNO. Pro rok 2021 bylo z rozpočtu Jihočeského kraje uvolněno 78 226,- Kč, které byly využity k spolufinancování nákladů vzniklých realizací krajského projektu „Podpora prevence kriminality v kraji“
Opatření 6.2.2	Udržení dotačního titulu pro oblast prevence kriminality Jihočeského kraje
Výstupy	Každoročně vyhlášený dotační titul – zvýšení dostupnosti finančních prostředků obcím.
Termín	Průběžně po dobu platnosti koncepce
Výsledky	Uspokojení menším obcím, které těžko plní složité administrativní nároky celorepublikových dotačních programů na realizování neinvestičních aktivit z oblasti prevence kriminality.
Vyhodnocení	SPLNĚNO. Pro rok 2021 byl opětovně vyhlášen dotační titul „Podpora prevence kriminality v Jihočeském kraji“ s celkovou alokací 500 tis. Kč. Finanční prostředky jsou vynakládány na preventivní aktivity měst a obcí, NNO a školských zařízení. Dotace pokrývala až 95 % ustatelných nákladů. V dotačním titulu byly prioritně podporovány projekty sociální prevence, nebo projekty zasahující do dalších oblastí prevence kriminality, realizované v součinnosti s dalšími subjekty. Pouhé informování občanů v oblasti prevence kriminality tvořilo pouze doplňkovou část podpory.

Zpracovala Mgr. Veronika Švehlová Bullová